

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

2 E 21

6106

5A2

ZIELS-VERLUSTIGING,
 Uitgegalmd in een uitgeleze
MENGELSTOFFE
 Van veelerlei geestelyke of vergeestelykste
GEZANGEN,

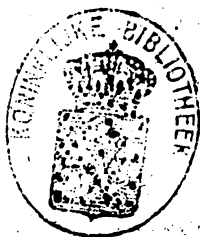
Op de Rymtooncn van alle de 150 Psalmen
 van David.

Door

CAROLUS TUINMAN,
 Predikant te Middelburg.

Te **AMSTERDAM,**
 By **J. VERHEYDEN** op de hoek van de
 Nieuw-Straeg.
 En by **SYBRAND STEPRAD** op den
 Dam befuyden Stadhuys. 1716.

ZANGLIEVENDE CHRISTENEN.

DE Kerke is een geestelyk Huis, waar in elk gelovige een huisgenoot, en te gelyk een levendige steen is, om volgens beroep en bequaamheid, het zyne tot onderlinge dienst, sichten en volmaking toe te brengen. Hier door word de gemeenschap der heiligen geoëffent. Ondertusschen vertoont zich ook daar in Gods wyze en goedertierenere voorzienigheid, die veelerlei gaven gunstig uitdeelt, op dat yder na zyn gelegenheid en neiging daar mede voordeel zoude kunnen doen, en Gods Huis als met verscheide stoffen opbouwen, tot gemeene welstand en cieraad. Ze waren niet alle Aboliabs en Bezaleëls, die aan het tilbaar Heiligdom en deszelfs gereedschap wrochten, maar ook min-konstige werklieden. De mindere dingen hebben zo wel hun dienstig gebruik als de meerderre, schoon niet zo groot en zo waardig. Niemand begrave dan zyn talent, met den boozen en luyen dienstknecht. Kan ymand voor onzen grooten Meester geen woeker van tien of vyf talenten overwinnen, hy zal echter den roem en 't genadeloon van een getrouw dienstknecht erlangen, indten hy daar na zyn vermogen het toevertrouwde aan te leggen, maar twee talenten heeft veroverd. Wy hebben een goedertieren Heer, die de wil en pogingen voor de daad neemt, en het ge-
bre-

brekige verschoont. Pryfelyk en Gods aangenaam is de volvaardige goedhertigheid, al kan men maar als geitenhair tot Gbds Tabernakel offeren, en met die arme weduwe twee Penningskens in de Offerkist steken, het zy door moud, pen, of daad. Ik heb gehoopt dat het geene myn dichtader opgaf, ook tot eenig nuttigheid zoude kunnen zyn. Nu en dan vond ik een vermakelyke uitspanning in het ontwerpen van eenig Gezang over geestelyke, of immers vergeestelykste stoffen. Daar in hebben de lieffelyke Zanger Israëls, en andere die door Gods Geest onmiddelyk gedreven waaren, my voorgegaan, en dat gebruik moet blyven in de Kerke des N. T., volgens 't bevel van Paulus: want nu is het by uitnemendheid de Zangtyd. Tot uitvperige dichtwerken heeft de lust my nooit aangeport, maar genoegzaam alles, wat ooit uit myn Rymveder gevloeit is, waaren Liederen. Repds heeft de Wereld twee stukjens van myne Mengelzangen konnen zien. Nu geef ik weder een ander werkje van dien zelyven aard, in 't licht. Het zyn **GEZANGEN** van menigerhande inhoud, zo als myne gedachten daar op vielen. Op dat ook zulke die in de zangkunde minder bedreven zyn, zich daar van beter zouden kunnen bedienen, heb ik alleen de toonen der Kerkpsalmen berymt, als die dagelyks gezongen worden, en door hunne welluidende deftigheid op goddelyke zaaken passen. Dus zocht ik voor te komen zommiger beklagwegens de onbekentheid der zangwyzen. Daar is in dezelve, gelyk in de klederen, een mode; en dagelyks worden nieuwe toonen uitgevonden, waar door de voorrige verouderen, en wel in onbruik ge-

vaken. Dit zyn de Psalmwyzen zo niet onder-
bavig. Niet weinige Psalmen konnen mede ge-
zongen worden op den trant van Liederen, gelyk
aan geoeffende bekend is. Ik bedoele door dit
Bywerk van myn Ampt, zo wel als door het zel-
ve, niet anders dan Gods eere, en de gemeene
stichting. Dit goede oogmerk doet my niet schroo-
men het wangunstig oordeel of versmaading van
zulke, die hier in het eene of het andere mogten
willen vitten of bedillen. Het zaakelyké zal, zo
ik denke, niemand met reden konnen afkeuren.
Wat de styl betreft; tot deze Gezangen is weinig
tyds vereischt of besteed geweest, dewyl het als
vroegrype vruchten zyn van een vlagge pennen. Ik
heb in het opstellen niet zo zeer toegelegt op de sy-
ne nauwkeurigheid der beschaafde dichtkunde, als
wel getracht myne bedenkingen klaar, ook voor
eenvoudigen, uit te drukken. Myn meening is,
dat een hoogdravende en ongenieene woordenzwier
Gezangen meer verduistert als opluistert. Voor al
behoeft Bibelstofe zulk een pronktaal niet. Doch is
ymand van een ander gevoelen, ik late hem dat
vry, en hy kan elders zyn genoegen zoeken. Ik
durve echter verwachten, dat bescheiden dicht-
kenners ook myn digtstyl niet i'eenemaal zullen
wraaken. Vermits ik myn ooge over de drukproe-
ven niet hebbe konnen laten gaan, zal de gunstige
Lezer gelieven zelf te verbeteren eenige doorgeslo-
pen letterseilen, en misstelde of uitgestelde zinsue-
den. Alleen heb ik noodich geacht zulke die den
zin of de dichtmaat krenkten, aan te wyzen.
Meer zal ik hier niet byvoegen, als myn hert gron-
dige wensch, dat wy gezamentlyk, na hier in den

Groot

*Geest de Liederen Zions gezongen te hebben, ons
onder de gelukzalige Hemelchooren eens eeuwig
mogen verlustigen in Gods lof. Onderwylen ben ik,*

Zanglievende Christenen,

**In Middelburg den
1 January 1716.**

**U. U. E. E. heilzoekend
Medcchristen, en Die-
naar in den Heere,**

CAROLUS TUINMAN.

BRIEF

B R I E F

Van den Heer Professor

M. LEIDEKKER,

Aan den Schryver.

MYN HEER.

UWe Stichtelyke Gezangen heb ik gelezen, en pryze dezelve wegens stoffe en kunst, waar in UE. gelet hebt op de maat en gewigt van de Syllaben, konstige sluitwoorden, en aardige verbeeldingen, die een recht genoemde Poëzy uitmaken. Over al heb ik gevonden rechtzinnigheid, godvrucht, en geestelyke ervaarenheid van het werk der genade, navolgens een waarachtige, geestelyke, en welgenoemde Mystike Theologie, welke in Christelyke en Stichtelyke Gezangen doorstraalen moet. Zulks dat ik de uwe by de allerbeste, die men heeft, moet vergelyken, en weerdig oordeelen om in 't licht gegeven te worden.

MELCHIOR LEIDEKKER S. S. Th. D. & P.

Aan den Hoog-Geleerden, en zeer Godv:
HEERE, Myn Heere,

CAROLUS TUINMAN.

Yverig Dienaar van Jesus dieergekogte
Gemeinte. Te Middelburgh.

Op zyn Godvrugtige Gezangen; genaamd
Mengelftoffe van veelerley Stigtelyke Gezangen.

o! **T**UINMAN! Heemel-Tolk, en Engel
der Gemeenten;
Gy steekt met mond, en pende Gulde
Soen-trompet!

Uw roem, blinkt als de glansch van 't Eedelfte
gesteenten!

En zyt verkondiger van Gods Genaden wet:
Roemwaarde Man die zyt bekleed met reine deug-
den!

O Fenix digter! gun myn swakke zangheldin,
Dat zy tot uwen Lof eens kweelen mag met vreug-
den;

Gy brengt door uw geluit, haar deeze toonen in.
Hoe wenschelyk was 't dat al de Christenen Poeë-
ten,

De God-vrugt Praalen deên in eele Poeëzy:
En tot Gods Eer zig hier-gansch Eedelmoedig
kweeten;

Verseld met vreeze Gods, en doen gelyk als gy:
Dit zou een Glansch, een Roem, en Luister voor
hen wesen.

Als ook een Glorie, voor ons vrye Nederlandt!
Gy leerd ons *vroome Man*, God Eere, diene, vree-
zen;

Door

Door Zangen vol van Geest, en aangenaam van
trant.

Des laat het Heidendom vry van hun Zangsters
fwygen

Uw schelle galm verdooft hun *Luister, Roem, en
Toon*;

Wyl uwe Zangheldin soekt hooger op te stygen;
En haare Klanken send naar Gods Genaden-
Throon.

Dan kweeld uw *gulde Tong*, eens *gulde Feestgezan-
gen*!

Na Davids voorbeeld, met een Heemels Hert,
en Oog:

Dan volgd ge eens *Debora*, of *Mirjam* op haar gan-
gen;

En zend de Offranden van het Herte naar om
hoog.

Gy pryst met kragt van Taal, die groote wonder-
daaden

En Heilrykheeden van de onzagchelyken God!

Gy Loofd met schel geklank de *glansch* van zyn ge-
naaden,

En roemd den Luister van zyn Heilig Raat-ge-
bod.

Gy doet *6 Wakk're Man*! de Godt-vrugt Zeegen-
praalen,

En Glanfig schitt'ren door uw *schoone versen*
heên!

Dit geeft een voorsmaak van Jehovah's glorie Zaa-
len

En't sterkt de Treurigen in haarer Ziels geweên.

Gy soekt den aandagt onzer zinnen heên te leiden

Naar 't ongenaakbaar Ligt, de Glansch van Ma-
jesteit!

Alwaar de Zalige bevryt van bitter stryden,

Voor Eeuwig praalen in die Eeuw'ge Heerlyk-
heit!

* *

o!

ô! M A N, gy zyt een *Eed*, een *Ampt*, en *pligt be-*
trager!

Gy plet den Vrygeest door den Haamer van Gods
Woordt

En't sweerd van zynen Geest. O! *trouwe Zions wag-*
ter;

Wat brengt gy teegens hen een kracht van Waar-
heit voort!

Heb dank Roemwaarden Heer, voor deese uwe
Eele pande;

Als ook voor dit waar in de Digtkonst Zege-
praald!

Die (t'zaam geïtregeld met onbreekb're Bybel-
bande)

Den Zondaar lokken, die op't Pat der Zonden
dwaald.

Wat kon uw *schrand're geest*, ons Eeler zange
schenken

Als deeze die den Geest doen streeven naar Gods
Throon!

't Welk ons gestaadig op't Genaden-Heil doet den-
ken,

Ten Eind' me ontfangen mogt, die Zegenryke
Kroon!

Ik kan, ô! Waarde Man, uw Lof na waard, niet
roemen!

Maar 'k laat dit over aan de snel gewickte Faam:

Die zal lang na uw dood, in zegeninge noemen;

En schaat'ren door de Lugt, den Lof van uwen
naam.

Zoo *blinkt* uw *Luister* als den *glansch* van Zeeve
dagen;

't Welk uw verdienden Lof zal Eeuwig onder-
schragen!

HENDRIK VAN BEEKENDRECHT.

MENGELSTOFFE

Van veelerley Stigtelyke

GEZANGEN.

G O D S L O F.

Toon : Psalm 150.

1.

O

Erheven Majesteit,

U zy eeuwig prys gezeit :

Wyl gy lofzang waardig zyt ,

En uw roem strekt zich zo wyd

Als uw Naam. Het rond der aarde

Geest daar toe gestadig stof.

Gy zyt boven allen lof.

Niets verheerlykt u na waarde.

2.

Seraphynen roepen uit ;

Driemaal heilig. Dat geluid

Past beneden in uw Kerk ,

Zo als boven 't wolkenzwerk.

Gy wilt onder lofzang wonen.

Schepping en verlossing t'zaam

Zyn tot ere van uw' Naam ,

En de stof van vreugdetoonen.

3.

Mogt ik dan een gloripsalm

A

Met

3 *Mengelstoffs van veelerley*

Met een hert-en tonge-galm
Zingen, die uw grootheid meld,
En uw wonderen verteld,
Die men niet al op kan halen!
ô Bestier myn hert en tong,
Dat ik u gevallig zong.
Laat u licht my doch bestraalen.

Kom dan, schepzels al te zaam,
Looft met my des Heeren Naam,
Yder na zyn aard; maar meest
Die begaift zyt met een geest.
Gy gaat voor, ô Hemelchooren:
Menschen, die hier zyt op aard,
Zend uw lofzang hemelwaard,
En laat u daar boven hooren.

L O F L U S T.

Toon : Psalm 80, of 105.

1.

IK voel myn ziel nu opgetogen,
En kragtig tot Gods lof bewogen.
ô Had nu yder hair een tong,
Dat elk van die Gods eere zong!
ô Kom nu meê, Gods gunstigenoot,
En maak met my zyn Naam doch groot.

2.

Elk schepfel sta ook hier toe vaardig.
Gods glori is dat overwaardig.
Zyn Naam is boven allen lof;
En allezints vertoont zich stof,
't Zy dat men op God zelve let,
Of 't hert op zyne daaden zet.

3. Dat

3.

Dat 's voor Gods Throon het werk der Eng'len,
Waar mée zich zaal'ge zielen meng'len.
Dat was zyn doel in 't schepping werk.
En daar toe vormde hy de Kerk;
Op dat hem steeds van 't mensch geslagt
Zyn roem en dank zy toegebracht.

4.

Zal 't gantsche schepzel op zyn wyzen
Tot 's Heeren lof zyn, en hem pryzen,
En ik, die mensch ben, zyn als stom?
Neen, Heer! gy gaaft myn tong daarom.
Ik offer die ook tot uw eer:
Geef wil en kragten meer en meer.

5.

Ach! open doch door kragt van boven
Myn mond en lippen, dat z'u loven:
Voor al bewerk my, dat myn hert
Tot uwen lof ontfteken werd.
Gebruik daar toe uw altaarvier:
En dat uw Geest myn tong bestier.

6.

o Dat ik doch zo lang ik leve,
Door lofzang uwen roem u geve.
Dat is myn zielvermaak en vreugd.
Niets is 'er dat zo zeer verheugt:
En zulke loven u hier naar
Daar boven met der Eng'len schaar.

HALLELUJAH.

A a

BID.

B I D Z U C H T.

Toon : Psalm 23.

1.
MYn God! ik wensch met offer van gebeden,
 In geest en kracht tot uwen throon te treden,
 Zo als u dat door Christus aangenaam is:
 Maar geef my hert en tonge die bequaam is.
 Laat heilig vuur die beide doch doen branden:
 En geef dat ik ook opheff reine handen.

2.
 Ik weet niet hoe of wat ik moet begeeren,
 O Laat uw Geest doch zelf my bidden leeren.
 Die bidd' in my met onuitspreek'lyk zuchten:
 Die werk geloof, en liefd', en hoop, zyn vruchten:
 Die doe my ook recht Abba, Vader, zeggen,
 En myn gebed op uwen Altaar leggen.

3.
 O Priester! die nu op uw throon gezeten,
 Uw Kerke hier beneên nooit zult vergeten,
 Maar daarom zyt in 't Heiligdom getreden,
 Op dat gy waart nog Hoogepriester heden:
 Laat uw verdienst en voorbeê voor my spreken:
 En die vervull' wat in my mag ontbreken.

4.
 'k Weet dan, het zal den Vader welbehagen,
 Wat in uw naam aan hem word voorgedragen,
 Wanneer gy zelf dat aan hem voor gaat stellen,
 En lieflyk met uw reukwerk vergezellen.
 Ik mag tot zyn genadethroon dan loopen,
 En na zyn woord verhooring zeker hopen.

5. Wat

5.

Wat zou dan zulk gebed doch niet erlangen?
Al wie zo bid zal zonder feil ontfangen,
't Zy heilgenot, of hulp in nood of smerte,
Van Vaders oog, en oor, en hand, en herte;
Tot dat wy eens, met al de hemelingen,
Niet bidden, maar met dank zyn glori zingen.

N A D E E L I G B I D D E N .

Toon : Psalm 21.

1.

ZO God den menschen alles gaf
Het geen zy wel begeeren,
Met droefheid om t'ontbeeren,
't Zou tot hun eigen ramp en straf
Maar strekken. Wy zyn vaak
Gantsch blind in eigen zaak.

2.

Het kruis is niet vermakelyk,
Wanneer w'er onder zuchten:
Maar heilzaam zyn de vruchten;
Ja menigmaal noodzaakelyk,
Tot tucht en oeffening,
Daar ziel behoud aan hing.

3.

De voorspoed, zegen en geluk,
Schynt wenschelyk te wezen:
Maar is wel meer te vreezen,
Dan d'allergrootste ramp en druk;
Vermits daar door het hert
Zeer licht verydelt werd.

A 3

4. Hoe

Mengelstoffs van velerley

4.

Hoe goed is 't; dat de Vader weet
Al wat 'er aan zyn kind'ren
Zou voordeel doen, of hind'ren,
Waar na hy elk zyn beker meet,
Wyl hun behouden is
In zyn bestiering is.

5.

Zo ik dan iets van u begeer;
't Geen ik niet weten mogte:
Hoe zeer ik dat verzogte,
Verhoor dan dat gebed niet, Heer!
En schoon ik niet en bad
Om 't nuttig, geef my dat.

NADERING TOT GOD.

Toon : Psalm 2.

I.

MYn God! waar mee kom ik u te gemoet?
Hoe derf ik doch tot uwen throon genaken?
Hoe schik ik my? hoe vall' ik u te voet?
Op dat uw toorn niet tegen my mag blaaken.
Die op myn weg my schriklyk zou verslinden,
Wanneer die wierd tot woeden opgewekt:
Maar dat ik gunst mag in uw oogen vinden,
En gy my uw genadeschepter strekt.

2.

Ik weet, hier baat geen offerbeesten bloed,
Hoe veel geplengt, geen stroom van olybeeken:
Al gaf men zelf zyn eerstgeboornen; 't boet
Geen zonden die uw streng gericht wil wreeken.
Had ons uw Zoon het pad niet komen wyden
Door

Stigtelyke Gezangen.

7

Door eigen bloed, en dus den weg bereid,
Uw regt en kon geen zondaars toegang lyden;
Daar bleef een kloof geveft in eeuwigheid.

3.

Dien Lieveling, myn Broeder, gryp ik aan.
Myn wensch is, dat hy my verzellen moge:
Want zonder hem kan niemand tot u gaan.
't Verbryzelt hert is 't offer dat uw ooge
Gevalt. Ach dat ik myn bedreven zonden
Met fchaamt', en fmert, en ned'righeid bely!
Gewis, daar wierd noch gunft voor my gevonden,
Was dit maar in opregtigheid in my.

4.

ô Was ik doch tot bidden recht bequzaam:
En dat ik dit mogt by bekeering voegen!
Al wie zo komt is altyd aangenaam.
Myn hert mogt dan van fchuldbewustheid wroe-
gen,
'k Zou egter my tot uwen zetel wenden,
Om dat gy ook verlegen zondaars nood:
En wie zo komt zult gy niet heenen zenden,
Al was de laft der zonden noch zo groot.

5.

ô Zoon van God, vat gy my by de hand,
En weest gy zelf myn voorfpraak by uw Vader:
Geef my uw Geest tot Leidsman, al een Pand
Van uwe gunft, dat ik vrymoedig nader:
Of is het noch in fchroom, met traage fchreeden,
ô Beur my op, en moedig gy my aan,
Herftel my, zyn myn voeten uitgeleden,
En leer my zelf tot uwen vader gaan.

6.

Ik weet, myn God! dan ben ik wellekom,
Gelyk dat in dien quifter is gebleken,

A 4

Die

Die tot u komt ontmoet gy wederom,
 En gy vergeeft zyn zonden en gebreken.
 De wereldling mag van u af hoereeren:
 Naby u zyn, myn God! dat is my goed.
 Ik wil my dan tot u, myn Heiland, keeren:
 Ach was het noch met meerder drift en spoot!

G O D S E E U W I G H E I D.

Toon : Psalm 12, of 110.

O Neindig God, die hoog woont met uw we-
 zen

In 't ongenaakbaar Licht, uw Majesteit
 Kan nimmer zyn begrepen of volprezen;
 Maar ik bevat noch minst uw eeuwigheid.

Als ik besta die diepte te doorgronden,
 Ik word bedwelmt, myn hert begeeft my dan:
 Al myn vernuft en wysheid word verslonden;
 Mits ik hier van geen denkbeeld vormen kan.

Myn denken, in een tydvervolg geboren,
 Bevat alleen 't geen met die stroom voortdryft.
 Hoe zou dat dan een eeuwigheid naspooren,
 Die steeds de selv' en onverandert blyft?

Uw duuring, van uw Wezen niet verscheiden,
 Waar door gy steeds in nu en heden leeft,
 Had giff'ren nooit, en moet geen morgen beiden,
 Wyl 't geen begin, vervolg, noch eind' en heeft.

Een eenig dag is u als duizend jaaren,
 En die zyn weêr by u als eene dag:
 Geen tydmaat kan dat ZYN ooit evenjaaren,
 Waar

Waar in men kort noch lang begrypen mag.

6.

De tyd is van uw eeuwigheid gesproten,
Die onderwyl blyft boven alle tyd.
Daar in gebeurt wat eeuwig was befloten,
Doch zo dat gy gantsch geen verand'ring lyd.

7.

*k Laat and're hier hun brein vermetel flypen,
Die al te stout in 't ongeziene gaan:
*k Aanbid het geen ik niet en kan begrypen,
Tot dat wy 't eens hier boven klaar verstaan.

G O D S G O E D H E I D.

Toon : Psalm 73.

1.

o **G**oedheid zelf, en goedheids Bron,
Alleen en Al-goed, Schild en Zon:
Gy deelt, als 't Hoogste Goed, u mede
Den schepz'len boven en beneden,
Doch als gy wilt, na yders aard.
Al 't goede dat hen wedervaart
Is uit, en door, en tot u, Heer!
Uw goedheid zy de dank en eer.

2.

o Wezentlyk zelfstandig Goed!
't Is goed al wat gy wilt en doet.
Gy schept maar in het goed behagen:
Niets kan zich van uw werk, beklagen.
Daar komt van Licht geen duisternis;
En die der lichten Vader is,
Zend alle goede giften neêr.
Zyn goedheid mindert nimmermeer.

3. Ver-

3.

Vervloekt zy die uw goedheid smaad,
 Door 't allerminste zondenquaad,
 In goed te keuren, of bedryven,
 Godslasterlyk u toe te schryven.
 Door alles wat van u geschied,
 Verloochent gy u zelve niet;
 Maar maakt dus allezints bekend,
 Dat gy de Goedheid zelve bent.

4.

ô Gy die goed zyt, en goed doet,
 Uw goedheid is aan allen goed:
 Maar meest bewyft gy aan uw Kerke
 Uw goedheid, door uw woord en werken.
 Hoewel uw goedheid met 'er daad
 Haar zelf niet onbetuigt en laat
 Aan boozen, die gy noch verschoont,
 En voor het quaade goed betoont.

5.

Wat is 't een goedertierenheid,
 Dat uw verheven Majesteit
 Aan zo geringe wil gedenken,
 En met uw Zoon hen alles schenken?
 ô Goedheid boven peil en maat,
 Die tong volroemt, noch hert verstaat!
 Maar groter goed dan hier op aard',
 Word in den hemel noch bewaart.

6.

Wat zyt gy, Goedheid! liefde waard,
 Vermits u niets en evenaart?
 Wat roem? wat zoeken? wat verblyden?
 Wat moest men om u doen en lyden?
 Dewyl gy zyt 't oneindig Goed,
 En kan geen wensch van ons gemoed
 Zich verder strekken. Gy verzaad

A1

Al wie gy u genieten laat.

7.

Betoon uw goedheid ook aan my;

O Goed! dat ik my meê verby

In 't goede van uw gunstelingen:

'k Zal dan uw goedheids glori zingen,

Tot dat ik kryg volmaaktheids staat,

Daar enkel goed is, en geen quaad,

Het zy van zond', of ramp en stryd,

Om dat gy al in allen zyt.

G O D S O O G E.

Toon ; Psalm 58.

1.

GY die hoog op uw Throon gezeten,

Al wat 'er is om laag beschouwt,

Waar op uw Volk in nood vertrouwt,

Gy zult uw Lief'ling niet vergeten:

Sla ook een gunstig oog op my,

Dat ik meê in uw handpalm zy.

2.

Hy die uw gunstgenoot beledigt,

Raakt als uw oogenappel aan.

Uw wreekend oog doet die vergaan.

Dat oge, 't geen uw Kerk verdedigt,

Als Rechter, Koning, Vader, Heer,

En slaapt noch sluimert nimmermeer.

3.

Geen wolk en kan dat oog bedekken:

't Verdonkert door geen ouderdom:

Daar komen geen bewindzels om:

Niets kan zich aan dat oog onttrekken.

Het

Het dikste duister is als licht
 Voor 't aldoorstraalend' ooggezicht.

4.

Ga, zondaar! zoek u te verschuilen:
 Vlecht vygeblaad'ren; meen dat God
 Geen oogen heeft. Rampzalig zot!
 Al kroopt gy weg in 's afgronds kuilen,
 Gods oog ziet klaar en onverwert
 Tot in het binnenst' van uw hert.

5.

Myn ziel! gedenk doch steeds dit ooge,
 Waar voor gy naakt en' open staat,
 Dat dit u afschrikk' van het quaad,
 En aanspoor, dat uw wandel moge
 Daar aan gevallen. Nooit bedroog
 Den huich'laar dit beproevend' oog.

6.

Zet, Heer! uw ooge doch ten goede
 Op my. Uw ooge zy myn Zon,
 Myn Schild, myn Hulp, myn Vreugdebron.
 Laat dat my leiden en behoeden:
 Dan zal myn blydschap meerder zyn.
 Dan 's wereldlings om koorn en wyn.

G O D S A L B E S C H I K.

Toon: Psalm 133.

I.

GOd zit aan 't roer van alle werelds zaaken,
 En doet die ten bestemden eind' geraken,
 Al schynt iet noch zo zeer verwert:
 Zyn oog en hand, die meest verheerlykt werd,
 Wanneer het licht in 't naaste duister blik,
 Werkt eeven als hy 't had geschikt.

2. 't

2.

't Mag voor een tyd hier ongeordent schynen:
Het einde zal dien nevel doen verdwynen.

Zo twyffel in u hert-opklom,
ô Ga maar eens in 's Heeren Heiligdom,
Daar ziet, met vrucht en vreugd, 't verlicht gemoed
De reden waarom God dus doet.

3.

De Duivel woed, de wereld mag ook woelen,
En menschen hun verscheiden wit bedoelen,
God duld, bepaalt, en stiert het al,
En niets gebeurt door noodlot of geval.
Zyn voorbeschik en raadslag zal bestaan,
En 't word na zynen wil gedaan.

4.

ô Zonder die en valt geen musch ter aarde:
De hairen zyn getelt, hoe klein van waarde:
Niets zo by toeval in ons oog,
Of 't word bestiert door reg'ling van om hoog:
En 't is Gods magt, zyn hoogheid, goedheid, recht
En wysheid, die dus eer inlegt.

5.

Gods voorzorg is ten goede van zyn kind'ren:
Geen schepzel kan hun zaligheid verhind'ren,
Maar alles werkt hen mee ten goet,
Schoon tegen wil, of weten. Alles moet
Bedienstig zyn aan zyn bevel en raad,
Al is het schepzel goed of quaad.

6.

Ik geef my zelf, myn zaaken, wyz' en tyden,
Dan in Gods hand. Wil hy, dat ik zal lyden,
ô My geschiede na zyn wil.
Zyn hand die slaat, geneest weêr. 'k Zwyge stil.
Of geest hy, my door weldoen vreugdestof,
Hem zy de roem, de dank, en lof.

GODS

G O D S R E D D I N G.

Toon : Psalm 143.

1.

IN d'allerraadeloofte zaaken,
 Als 't water aan de ziel komt raken,
 En alles gantsch verloren schynt,
 En reddeloos, kan God het maken,
 Zo dat die donk're wolk verdwynt.

2.

Uit duister kan hy licht doen straalen.
 Niets kan zyn almagt ooit bepaalen;
 Vermits hy alles kan gebiën.
 Hy wil zyn grootste roem behalen,
 Als 't word op 's Heeren berg voorzien.

3.

De hoogste Berg, de zwaarste steenen,
 Verzet, en wentelt hy daar heenen.
 Geen angst zo bang, geen nood zo groot,
 Waar God geen hulp in kan verleenen,
 By hem is uitkomst van de dood.

4.

Zyn kind'ren hebben dit ervaaren,
 Wanneer zy in benauwtheid waren,
 En menigwerf gantsch onverwacht,
 Hoe God kan redden en bewaren:
 Hy houd die zelve wil en kracht.

5.

Vertrouwt hem dan, zyn gunstelingen!
 Laat u dit Steunzel nooit ontwringen,
 Schoon aard' en hemel zelf vergaat.
 Al wyken, wank'len, alle dingen,
 Zyn eeuw'ig vreeverbond bestaat.

6. Weet

6.

Weet gy geen midd'len uit te vinden,
Gy moet Gods hand daar aan niet binden.
Die door, en zonder, werken kan
Wat noodig is voor zyn beminden.
Beveelt hem uwe zaaken dan.

7.

Maar onderwerpt u ook in allen
Aan zyn vrymagtig welgevallen,
Hy weet wat nuttigst wezen zal.
Hoe ook de zaaken mogen vallen,
't Werkt t' onzer zaligheid dan al.

B E D E Z A N G.

Aan de Heere der Heirschaaren.

Toon: *Pfalm 25.*

1.

HOe dwaas en onbezonnen
Is, die op zyn paard en zwaard
Zich verlaat, als had gewonnen
Wie daar meê den stryd aanvaard.
Niets vermag de kloekste Held,
Noch de keur der oorlogs benden,
Schoon hoe talrijk in het veld.
God kan haast het krygsflot wenden.

2.

D'overwinning is des Heeren,
Die des vyands arm verbreekt,
En hun moed tot schrik kan keeren,
Dat beleid en hert ontbreekt.
Geeft hy't zweerd in ymands hand;

Dan

Dan kan een'er tien verjaagen.

o Dan baat geen wederstand,
Als hy zelf een volk komt plaagen!

3.

God naby, en God van verren,

 God van bergen en van dal,

Gy hebt eng'len, gy hebt sterren,

 Als de ftrydt gefchieden zal.

 Men beklimt met u een muur,

En doorloopt gefchaarde Benden.

 Staal, noch lood, noch vloed, noch vuur,

Kan wie gy beveilig, fchenden.

4.

Dek gy 't hoofd doch onzer Helden:

 Stort doch balfem in de wond

Van die't leven voor ons fteden:

 Maak de kranken weér gezond.

 Hou gy zelf voor ons de wacht:

Sterk de grendels onzer fteden;

 Dan zal's vyands lift of macht

Ons geen nadeel konnen fmeden.

5.

Weeft gy maar aan onze zyde,

 In de spits en achtertocht.

Dat wie wil ons dan bestryde,

 Schoon hy noch zo dreigt of pocht.

 Laat uw aanfchyns licht, *o* Heer!

Ons beftraalen: al ons leven

 Zullen wy de dank en eer

Der verwinning aan u geven.

DE GROOTSTE LEERAAR.

Toon : Psalm 145.

I.

Gelukkig is die God tot Leeraar heeft,
Wiens onderwys de waare wysheid geeft.
Wie in zyn school aan zyne voeten zit
Dringt door tot aan der zaaken innigst pit,
En kan die in haar volle waarheid smaaken:
Daar and're maar tot aan de schors geraken.
Dan zal men recht een godsgeleerde blyken.
Geen Leeraar is by Hem te vergelyken.

2.

De wereld is een boek, waar uit hy leert.
't Zy men tot aard, of zee, of hemel, keert,
Elk schepzel roept als met een held're stem,
Daar in beschouwt, en daar uit hoort men
hem.
Wat zyn ze dom en bot, die dat niet merken,
En leeren uit zo wonderlyke werken?
Dus heeft hy zelf de Heid'nen onderwezen
Slaat gy 't geen acht, gy hebt zyn straf te vree-
zen.

3.

God heeft in 't hert van yder noch een boek,
't Geen yder leert na vlytig onderzoek.
Hy heeft zyn wet in Heid'nen zelf geprent.
Hy is daar door als Rechter ook bekent.
Hoe dwaas en boos is, die 't getuygenisse
En wroegen van 't geweten uit wil wiffen?
Ô! 't ligt te diep 't geen God daar in graveerde,
Die ook hier door den mensch 't geen goed is
leerde.

B

4. Maan

4.

Maar hy heeft noch een klaarder Boek, waar in
 Hy zich ontdekt. Daar vind men Christ' z'n :
 En daar uit word men wys tot zaligheid,
 Waar van zyn Zoon ten grondslag is geleit.
 Zyn Geest heeft eerst die waarheid ingegeven,
 En die is ook door zyn bestier geschreven :
 Doch hy is 't zelf die ons daar uit moet leeren ;
 Of anderzints men zal de vrucht ontbeeren.

5.

Wat Leeraar is die men gelyken mag
 By God, in recht van leeren, en gezag ?
 Elk is verplicht te hooren als hy spreekt :
 Of 't is zyn recht, dat hy versmaaders wreekt.
 Wat Leeraar is zo algemeen ? Dit toonen
 Van 't eeuwbegin wie 't zyn, of waar zy woonen.
 Hy leert die al. Geen mensch en kan dat missen :
 Maar voor zyn Kerk zyn zyn geheimenissen.

6.

Wat Leeraar is onfeilbaar, zo als hy,
 De Waarheid zelf, ver van bedriegery
 Of onkund', in al wat hy ons getuigt ?
 't Is recht dat elk voor zyn getuig'nis buigt.
 Hier moet men al die hoogten nedervellen,
 Die tegen hem zich dwaaslyk zouden stellen.
 Dat niemand van zyn woord bewys begeere :
 Dit zy genoeg voor elk : zo spreekt de HEERE.

7.

Wat Leeraar heeft in 't leeren zulk een kracht ?
 De slechte zelf word tot verstand gebragt.
 In lieflykheid quam nimmer mensch by hem.
 En niemands woord trof 't hert met zulk een
 klem.
 Hy vormt de ziel, en kan 't verstand verlichten,
 En dus den mensch tweevoudig onderrichten,
 Uit-

Uitwendig en inwendig: en dat beide
Is in zyn school der Kind'ren nooit gescheiden.

8.

Heer! laat ik meê van u zo zyn geleert;
Op dat ik zy verstandig en bekeert.
Dat ik myn hert noch oor doch nimmer leen
Aan Leeraars die een ander pad intreên.
Dan zal ik my ook dragen als de wyzen
En u altyd als mynen Leeraar pryzen;
Tot dat ik zal in 's Hemels school verkeerén,
Daar wy volmaakt 't geen nu ten deel is, leeren.

G O D S Z A L I G H E I D.

Toon: *Psalm 138.*

1.

MYn God! wat is uw goedheid groot!
Die uit uw schoot
Uw Zoon woud zenden,
Op dat die, als het schuldrantzoen,
U zoud voldoen:
Uw Engelbenden
Die voor uw Throon gedurig staan,
Die zien dit aan,
Gantsch opgetogen,
Verheugt dat zy in 't hemelhof
U hier voor lof
Toegalmen mogen.

2.

Het allerschranderste vernuft
Staat hier versuft;
't Kan niet bedenken
Hoe gy een vloekeling verschoont,
En gunst betoont

B 2

Die

Die niet kan krenken
 Het wraakrecht der rechtveerdigheid,
 Maar zo dat beid'

Haar heerlyk toonen.
 Dat hier dan aard en hemel vry
 Verwondert zy,
 Met die 'er woonen.

3.

Hier flonk'ren door uw raadbesluit
 Uw deugden uit.
 Wat zyn hier blyken
 Van strengheid, liefde, wysheid, magt,
 Ontferming, kracht,
 En diergelyken?
 Lof zy u Vader, Zoon, en Geest,
 Die dus beweest
 Uw alvermogen.
 Niet ons, niet ons, maar u, o Heer
 Alleen, zy d'eer,
 Met wensch en pogen.

4.

o Weg, die and're midd'len leert:
 Want die onteert
 Gods welbehagen
 En deugden. Wie tot zondenzoen
 Wil zelf iet doen
 Zal 't zich beklagen.
 Al wie hier buiten Jesus gaat,
 Zal eens te laat
 Zyn dwaasheid vloeken.
 De zaligheid en levenskroon
 Is in dien Zoon
 Alleen te zoeken.

5.

Geef, God van zaligheid, aan my

Dat

Dat ik ook zy

Door uw genade

Gezaligt, zo als uit uw woord

Word aangehoort.

Wee die 't versmaaden !

Vermits nu hun verdoemenis

Te zwaarder is.

Na klaarder luister,

Wanneer men d'oogen daar voor fluit,

Uit moedwil, spruit

Een naarder duister.

I M M A N U E L.

Toon : Psalm 136.

1.

GOd heeft gunstiglyk gedacht
Aan het menschelyk geslacht,
Als hy ons zyn eigen Zoon
Zond uit zynen hemelthroon.

2.

o Wat is zyn gantsche Rol,
Van beloften hier af vol,
Die hy met gestaafden eed
Ouds tyds aan de Vad'ren deed !

3.

D'allerkostelykste schat,
't Dierbaarst dat de Vader had,
Schonk zyn liefd' ons uit zyn schoot,
Tot de krib, ja tot de dood.

4.

Abraham die dezen dag
In geloof te vooren zag,
Is daar over in den geest
Hertelyk verheugt geweest.

B 3

5. Al

5.

Al zyn geestelyk geslacht
 Heeft rekhalzende verwacht.
 't Was: ach dat gy neder quaaamt,
 En myn Broeder wierd genaamt!

6.

Hemelgeesten boven dien
 Waren graag om in te zien
 In zyn laag-en heerlykheid,
 Zo die lange was voorzeit.

7.

Eng'len hebben dit getuigt:
 Eng'len hebben dit bejuigt,
 Zo in hemel als op aard.
 Dit was Eng'len tōngen waard.

8.

Komt gy luisterloos en slecht;
 Dat betaamde is Vaders Knecht:
 't Was op dat hy zondenzoen
 Na het Wetrecht zou voldoen.

9.

Vrouwen Zaad, en Zoon der Maagd,
 Priester, die den Cieraad draagt;
 Zegenzaad van Abraham,
 Goël, spruit uit Jesses stam:

10.

Leeraar, Koning van uw Kerk,
 Priester, die het offerwerk
 Quaaamt volbrengen op der aard,
 Waar gy na ten hemel vaart:

11.

Dauids Zoon, en Tempelheer,
 Heid'nen Licht, en Isr'els Eer
 En vertroosting, Volken Wensch:
 Gy, Messias, zyt nu Mensch.

12. Wel-

12.

Welkom, Schilo, Vreedevorst,
Die op uwe schouder torst
Al den last der heerschappy.
Zwaai uw sceptor over my!

DER ENGELN LOFZANG.

Toon : *Psalms* 141.

I.

W At blyde galm van Hemelchooren
Klonk, doen den Herd'ren in de nacht
De blyde boodschap was gebragt,
Dat Jesus heden was geboren?

2.

De Lofzang, dien zy t'zaam uitbrallen
Is: dat God eere boven zy:
Daar zy op aarden vreed': en hy
Hebb'in de menschen welgevallen.

3.

Ik wil myn juichlied met hen meng'len.
Zo past ons, wien dit zelf betreft,
Dat elk zyn hert en stem verheft
Met deze gloriepsalm der Eng'len.

4.

U zy, ô Vader! eer gezongen,
Die uit uw schoot, en van uw Throon,
Ons schonkt uw teêrgeliefden Zoon.
Dit's stof voor mensch-en Eng'len-tongen.

5.

Eer zy u, Zoon! die, neergekomen
Uit liefde, van den hemeltrans
Tot krib, ja kruis, verborgt uw glans,

B 4

En

24 *Mengelstoffs van veelerley*
En knechts gestalt' hebt aangenomen.

6.

En u, ô Heil'ge Geest! zy eere;
Wyl door uw overschaduwning
De Moedermaagd dien Zoon ontfing.
Dit godgeheim moet gy ook leeren.

7.

ô Laat ons hier uwe eere zingen,
Drieenig God! op dat wy t'zaam
Voor deze weldaad eens uw Naam
Steeds loven met de Hemelingen.

8.

ô Vredenvorst! geef uwen vrede
Aan d'aardbewoonders meer en meer;
Op dat de wolf by 't lam verkeer':
En doe het zwaard tot sikkels smeden.

9.

Wat drukt uw Kerk noch stryd en lyden?
Zy rekhalst bloedig: 't valt haar bang:
ô Red haar uit des vyands prang,
En laat uw vreed' haar haast verblyden.

10.

Laat ook op my uw vrede rusten;
Dat ik een Zoon des vredes zy
En dit betoon.' Ik zal dan my
In grooten vrede mee verlusten.

11.

Neem ook in my uw welbehagen,
Zo als gy in uw kind'ren doet
Door Jesus: leer my hoe ik moet,
Naar plicht, my u gevallen dragen.

12.

'k Zal u dan eens ten vollen geven
Uw eer daar boven: waar de vreed'

Vol-

Volkomen is: dan zal ik meê
Volmaakt behaaglyk by u leven.

WISSELZANG met SIMEON.

Toon : *Psalm 57.*

I.
DE ZIEL.

ô Simeon, wat ziet uw ooggezicht
Doch in dit Kind, dat in uw armen ligt?
Men speurt in hem doch geen gedaant of luister;
Een klein, een arm, een zwak, een teder Wicht,
Slechts in een stal geboren, in het duister.

2.
SIMEON.

Myn oog dringt door die windeldoeken heen.
Dit Kindje, dat zo onaanzienlyk scheen
Was al de wensch van my, zo als der oude.
De godspreek zei my toe! al lang geleên,
Dat ik, voor ik hem zag, niet sterven zoude,

3.
Al heeft dit Kind geen glans noch majesteit:
Myn oog aanschouwt in hem Gods zaligheid:
Een Heillicht dat de Heid'nen zal bestraalen,
Voor welke God die Zon ook heeft bereid:
Een heerlykheid daar Isr'el meê zal praalen.

4.
Wel laat nu Heer uw dienstknecht heenen gaan
In vrede: 'k wil der stervelingen baan
Nu onbeschroomt en vergenoegt betreden.
Myn ziel verlangt: myn werk is afgedaan,
Ik ben bereid, al was het zelf noch heden.

5.
DE ZIEL.

ô Simeon! zag ik dat Kind dus meê!

B 1.

Mogt

Mogt ik dat ook omhelzen! 'k was dan reê
 Uw zwaanenzang met blydschap op te heffen,
 Door zulk een geest als u dit spreken deê:
 En niemand kon dan myn geluk beseffen.

6.

S I M E O N.

Hy is nu hier beneden dus niet meer
 Gelyk een kind; maar als een man in eer
 En heerlykheid op 's Vaders Throon, na lyden.
 Maar wenscht gy recht, gy kont hem, als uw Heer
 Noch schouwen, en omarmen t'allen tyden.

7.

't Geloof is 't oog waar meê men hem nu ziet,
 Met wat hy op zyn glorithroon geniet.
 Die arm omhelst den Heiland, schoon nu boven.
 Dit zy genoeg, schoon 't anders niet geschied:
 Gy wandelt niet door zien, maar door geloven.

8.

D E Z I E L.

Och geef my, Heer! dat ik zo schouwen kan:
 Geef armen tot omhelzing: Vryd my van
 Al wat u wil myn oog en arm ontrukken.
 Ben ik te zwak, uw arm versterk' my dan:
 En laat ik u steeds aan myn herte drukken.

9.

ô Wonderkind! fla zelf uw oog' op my!
 Ach dat ik van uw arm gedragen zy!
 En laat voor my uw zaligheid ook wezen,
 Dat ik my in uw licht en eer verbly:
 'k Zal voor de dood met Simeon, niet vrezen.

JESUS IN GETHSEMANE.

Toon : Psalm 87.

1.

W At ziet gy daar, myn ziel! *ô* treurvertooning!
Wat's dit! Hier ligt myn Heiland in den hof,
En wriemelt als een worm, by nacht, in 't stof.
Is dit de throon of 't bed van Zions Koning?

2.

Is dat de dauw en druppels die uw lokken.
Vervullen? *ô* dit is geen nardusgeur!
Wat sluit uw Bruid zo vadzig dan haar deur?
Wat zegt zy, 'k heb myn-rok al uitgetrokken.

3.

Zyn aanzicht is van bloedig zweet belopen:
Weërgâloos blyk van bangste zielestryd,
En smerte, die zyn hert inwendig, lyd!
De dropp'len zyn tot op den grond gedropen.

4.

Daar worstelt hy zo eenzaam en verlaten
Met angst en vrees, bedroeft tot aan de dood;
ô Zwaare kamp! wat is dien arbeid groot.
En echter 'k zie geen Judas noch soldaten.

5.

Hoe bid hy wel tot driemaal: *ô* myn Vader!
Die beker ga voorby, kan't zyn, zo niet,
Niet myne wil, maar uwe wil geschied'.
Verlos my doch: noit quam benaauwtheid nader.

6.

Zyn jong'ren zyn van diepe slaap bevangen.
De droefheid heeft bezwaartheit uitgewerkt.
Een Engel word gezien, die hem versterkt,
Niet

Niet door hem kracht, maar trooft, te doen ontfangen.

7.

Maar ziet men hier zo sterke worstelingen
Van driften; mits hy zich als menfch bemint:
't Is zo, dat men niet zondigs daar in vind.
Hy overwint al wat hem komt befpringen.

8.

ô Sterke Held! wat wierp u dus ter neder?
Hoe dus beangft? Is't wonder? ô myn ziel!
Dat deze kamp zo zwaar en bloedig viel?
Dus moeft hy zyn des duivels kopvertreder.

9.

Hy ziet den gloed van 's vaders gramfchap blaaken:
Hy word beftormt van al de hellemacht:
De vloek der wet toont tegen hem haar kracht:
Hy moet de hef van 't zondenbitter fmaken.

10.

Wat fchepzel zou niet ademloos bezwyken,
Door zulk een laft als hy alleen nu draagt?
Zyn Godheid, die zyn menfcheid onderfchraagt,
Doet nu haar kracht in zyne zwakheid blyken.

11.

ô Zwaare pers, die hy alleen moeft treden!
Wat is zyn kleed daar door befprengt en rood?
Hoe zuur won hy voor ons het levensbrood?
Dit is de vrucht der snoepenluft in Eden.

12.

Myn Heiland moeft der zielen ftraf ook lyden,
Tot zielrantzoen. God eifcht dat offer meed';
Op dat de ziel zo wel als 't lichaam ftreed,
Die tot zyn loon die beide zou bevryden.

13.

Ik hoev' nu voor geen hellenangft te vreezen:
Wyl Jefus die voor my geleden heeft.

Hy

Hy die verhoogt als Priester eeuwig leeft,
Zal uit bevind barmhertig aan my wezen.

14.

En zo my God geliefde meê te drenken
Uit lydens kelk, hoe bitter 't ook mogt zyn,
Dat Jesus dronk is my tot medicyn,
Ik wil dan aan zyn bloedig zweet gedenken

JESUS VERRADEN EN GEVANGEN.

Toon : Psalm 114, of 115.

1.

W At zie ik daar? 't is Judas met zyn fchaar,
Zo toegerust als of 't ten ftryde waar,
Met fakkels, ftaven, zweerden,
Waar wil dat heen? 't gaat recht op Jesus aan:
Myn Heiland! vlied gy niet? Noch blyft gy staan:
Gy weet wien zy begeerden.

2.

Hy kuft uw mond met een verwoest gemoed.
De boofswigt zegt: ô Rabbi! weest gegroet.
Dat is 't verrading-teken.
Vervloekte guit! is 't mog'lyk dat de hel
U niet verzwelgt? Doch 't zal u evenwel
Niet aan uw loon ontbreken.

3.

Uw Meester zegt: vriend, waar toe komt gy hier?
Dit smolt uw hert, waart gy geen monfterdier:
Maar nyd heeft u bezeten,
Met geldzucht; ja de duivel zelve voer
• In u, ô fchelm! hy heeft u aan zyn snoer
Na't eeten van die bete.

4.

Hy zegt: ik ben 't die van u word gezocht.

En

En zelf dit woord staat al dit wangedrocht
 Met schrik te rug ter aarden.
 Zy ryzen weêr, en grypen hem by 't lyf
 En binden hem met kneveltuig wel styf,
 Op dat zy hem bewaarden.

5.

Maar zo dien Held geen sterker boei en bond,
 Hy scheurde, meer dan Simson, die terstond;
 Doch hier zyn sterker touwen:
 Zyn vaders wil, zyn liefd', en 't borgverdrag;
 Zyn banden die hy breeken kan noch mag.
 Onwrikbaar is zyn trouwe.

6.

Daar zy doch Heer! nooit Judas aard in my,
 Door geldzucht, nyd, verraad, of vleyery
 Die 't herte niet zou meenen;
 Bind gy my met uw liefdezeelen dus,
 Dat ik den Zoon doch in oprechtheid kus'.
 Gy zelf moet dat verleenen.

J E S U S I N K A J A P H A S Z A A L

Toon: Psalm 97.

1.

MYn ziel! sla uw gezicht
 Op 't groote Bloedgericht;
 Zie daar een schaar van makkers,
 Verzelt van wreede rakkers,
 Daar Priester Kajaphas
 't Verwaten hoofd van was.
 Bepeinst doch eens hoe dit
 Nu tegen Jesus zit.
 Dus volgt zyn doeming ras.

Myn

2.

Myn lieve Jesus staat
Gebonden voor den Raad,
Met neêrgeflagen oogen,
En vind geen mededogen.
Een sterke wacht bewaart
Met spies en hellebaard
Dit zoet en weerloos Lam,
't Geen zelf ter flachting quam
Is dat die wrevel waard?

3.

Men brengt getuigen by,
Op dat 'er rechtschyn zy;
Maar die tot leugenblyk zyn.
Om dat ze niet gelyk zyn.
Men wint niets door die weg.
't Behoeft geen wederleg,
Op dat Gods Lieveling
Tot zyn verdediging
Daar slechts een woord op zeg.

4.

Het rot is ongezynt,
Om dat het niets en vind
't Geen waard is band of flagen.
Maar Kajaphas komt vragen
Met een verheven toon:
Zeg, of gy zyt Gods Zoon:
En perst hem met een eed.
't Is, ja: Hy scheurt zyn kleed,
Den Priest'ren ongewoon.

5.

Fluks is 't: wat wilt gy meer?
'Godslast'ring is die eer'
Die hy zig derst vermeten.
Den Bloedraad daar gezeten

Roept:

Roept: niets is meer van nood'.

Men vonnist hem ter dood:

En, ter mishandeling,

Men geeft hem aan de kring

Van 't fel gespuis, zo snood.

6.

Ziet, Rechters! wat gy doet.

Gy doemt onschuldig bloed,

Hem die u eens zal richten.

Hoe zult gy d'aangezichten

Vol schrik en schaamt' voor hem

Verbergen, als zyn stem

U eens ter hellen wyft,

En elk dat vonnis pryft?

Niets is 'er dat dit stremm'.

7.

Zyn lieflyk aangezicht,

Daar zelf de zon voor zwicht;

Word smadelyk bespogen.

Een booswicht blind zyn oogen,

Wiens vuist, ô gruweldaad!

Hem op zyn wange slaat,

En dan tot spot begeert:

ô Christe, propheteert,

Wie is 't, die dat begaat?

8.

'k Verdiende zelf dit lot

Voor 't strafgericht van God.

Al wild' hy my verdoemen,

Ik moest dat billyk roemen.

Gy leed dit, Heer! voor my:

Uw doeming spreekt my vry.

Myn ongerechtigheid

Was u te last geleit,

't Geen my tot zoen gedy.

9. Myn

9.

Myn Heiland! duld gy, och!
 Dat men dit rochelspog
 Zo walg'lyk uit zal braaken,
 En spuigen op uw kaaken,
 Op oogen, neus en baard?
 Ik ben die qualsters waard:
 Die slagen passen my.
 Maar smaad en striem leed gy,
 Op dat ik wierd gespaart.

10.

Nu is uw aangezicht
 Vol glans en hemellicht.
 Geef my een geest'lyk ooge,
 Dat ik u schouwen moge.
 Zo 'k om u immermeer
 Moet smaadheid lyden, leer
 Wat pligt gy op my legt:
 Want immers is een knecht
 Niet beter dan zyn Heer.

PETRI VERLOOCHENING.

Toon : *Psalm 43.*

1.

MYn ziel! kom laat ons doch eens hooren
 Hoe 't dien vermeten Petrus stelt.
 Hoe moedig pochten hy te voeren:
 Niets zou hem schrikken noch bekooren.
 Dus was hy met de tong een held
 Maar 't doen, niet 't zeggen, geld.

2.

Hy staat en warmt daar by de koolen;

C

By

34 *Mengelstoffs van veelerley*

By 't volk, in 's Hoogepriesters zaal.
Hy hield zich graag uit schroom verscholen:
Doch echter blyft hy niet verholen.
Hem openbaart voor altemaal
Zyn Galileesche taal.

3.

Een dienstmaagt zegt: gy zyt ook mede
Van 's Nazareners bënd' geweest.
Een and're voert die zelve reden.
Doch Petrus loochent dat met eede.
Wel Petrus! man! hoe dus bedeeft?
Maakt u een meid bevreesd?

4.

Als and're dat ook toe gaan stemmen,
En zeggen, ja, gy zyt 'er van:
Daar komt een angst zyn ziel beklemmen,
En 't bloed schier in zyn ad'ren stremmen.
Dus ploft die zuil, dus valt die man,
Die dit niet uitstaan kan.

5.

Ik ken dien mensch niet, gaat hy zweeren.
'o Dus beliegt zyn tong het hert.
Verzaakt gy, Petrus! dus uw Heere,
En dat tot drie verscheiden keeren?
Wat is voor Jesus dit een smert,
Die dus verloochent werd?

6.

Dit was 't geen Jesus u voorzeide:
Maar dat zo valsch scheen in uw oog,
Wyl eigenwaan u dwaaslyk vleide,
En u de Satan strikken spreide.
Uw zelf gevoelen was te hoog,
't Geen u, helaas! bedroog.

7.

Daar kraait de Haan! en Jesu ooge

Brengt

Brengt hem tot inkeer van zyn zond'.
Dat heeft tot hertenroer vermogen.
Wie zal zyn traanenbron nu droogen?
De droefheid heeft zyn ziel doorwond.
Dies gaat hy weg terstond.

8.

Heer ! laat my nooit met zelfvertrouwen
Vermeten zyn op eigen magt.
o Die op zulk een zandgrond bouwen,
Bevinden haast een naberouwen.
Maar in myn zwakheid laat uw kracht
Genadig zyn volbragt.

CHRISTUS GEGEESSELT.

Toon : Psalm 33.

I.

IK zie myn Heiland vastgebonden
Met touwen, aan de geesselpaal;
Op dat zyn striemen onze zonden
Genezen zouden. Dit onthaal
Moest myn Jesus dulden,
Zoud hy onze schulden
Boeten; schoon Gods Zoon.
Door dat geessellyden
Moest hy slaven vryden
Van 't verdiende loon.

2.

Oei ! oei ! wat wreede beulenslagen,
Als met een schorpioenen roe,
Moest Jesus zonder meely dragen,
Doorboort tot aan zyn beend'ren toe !
Ziet die rakkers woeden !
Ziet zyn lyf eens bloeden !

C 2

116

't Is als enkel wond :
 Enkel striem en kloven :
 Van beneen tot boven
 Is 'er niets gezond.

3.

Was Jesus niet een vrygeboren?
 Hoe lyd hy dan de geesselftraf?
 Hy had een knechts gestalt' verkoren,
 En leid' zyn Godheids luister af.
 Hy, door liefd' gedreven,
 Heeft zyn rug gegeven
 Aan die hem dus slaan :
 En om onze zonden
 Droeg hy striem en wonden,
 Die niets had gedaan.

4.

Onschuldig Lam! is dit geen wonder
 Dat hen geen hemelvuur verslind
 Of dat geen vreesfelyke donder
 Hen plet? Dat men geen Eng'len vind
 Die dien gruwel wreken?
 Neen; dus heeft gebleken
 Uw zachtmoedigheid,
 En gewillig lyden;
 Wyl gy 't kond vermyden.
 Ons ten voorbeeld beid'.

5.

Laat Heer! uw striemen my ook wezen,
 Tot heeling van myn buil en zeer.
 'k Heb dan Gods wraakroë niet te vreezen.
 Geef dat ik uit uw voorbeeld leer'
 Hoe ik my moet dragen
 Onder geesselflagen :
 Dat ik nooit vergeet'
 Hoe ik door myn zonden

U die geësselwonden,
Tot myn schaamt' aandeed'.

6.

Wat zoud ik my doch qualyk houden,
Als ik Gods roed' op my gevoel?
O Wie Gods eigen Zoon aanschouwde
Zyn Vaders slagen tot een doel,
Zal niet murmureeren,
Maar zich tot hem keeren
Die uit liefde tucht,
En niets zal gedogen
Boven ons vermogen.
't Is tot ryke vrucht.

ZIET DEN MENSCH

Toon : Psalm 118.

1.

Pilatus inniglyk bewogen
Met Jesu onschuld, stelt Gods Zoon
Aan 't opgeruide graauw voor oogen,
Gegeesselt, met een doornekroon,
En purp're mantel, als een Koning
Ter schimp: zyn taal was; ziet den mensch!
En door zo deerlyk een vertooning
Hem los te krygen was zyn wensch.

2.

Nu gelden noch die zelve woorden,
Al lyd hier Jesus zelf niet meer.
O Dat 'er veel maar werkzaam hoorden!
Dus toont hem d'Euangelileer,
En Zegeltekens, die voor oogen
Hem schild'ren, dat men zyns gedenkt.

C 3

Ge-

Gelukkig die zo schouwen mogen,
En wien God oogen daar toe schenkt!

3.

o Ziet den Mensch! gy Jood' en Heiden,
En ergert u niet meer daar aan.
Dat moest hy uitstaan voor u beiden.
Maar 't dekzel is nu weggedaan,
't Geen eens zyn glori had verduistert,
Op dat hy voor ons lyden kon:
Nu is zyn glans weêr opgeluistert,
En flonkert als een middagzon.

4.

o Ziet den mensch! gy altezaamen
Die oogen hebt, en merkt doch aan,
Wat Jesus, na Gods raadberaamen,
Tot zondenzoen heeft ondergaan.
Kon ymand grooter liefd' betoonen
Dan die dus voor zyn vyand sterft,
En heilgewaad en eerekroonen
Door bloedig spotcieraad verwerft?

5.

o Ziet den Mensch! gy goddelooze;
Gy kruist hem met uw zonden weêr.
Hier is een spiegel voor de booze:
Wat wacht de slaaf, lyd dit de Heer?
Gy die uw eigen schuld zult boeten:
(o dwaaze, vleit u zelven niet)
Wat zal het dorre lyden moeten,
Zo dit aan 't groene hout geschied?

6.

o Ziet den Mensch! wie wenscht te leeren
Gods vloek en wraak in haar gewigt;
Op dat zyn schrik u mogt bekeeren.
Sla maar op Jesus uw gezicht,
Hoe God zyn Liev'ling niet verschoonde,
Schoon

Schoon niet belaft met eigen schuld;
Op dat hy zich rechtveerdig toonde,
En zyn bedreiging wierd vervult.

7.

o Ziet den Mensch! verlegen herte,
Dat voor Gods vierschaar komen zult.
Wat dunkt u? Zou die smaad en smerte
Te weinig zyn voor uwe schuld?
o Neen: al waren uwe zonden
Als 't oeverzand, zo zwaar en veel,
Hy heeft verzoeninge gevonden,
Is hy uw toevlucht en uw deel.

8.

o Ziet den Mensch! beangftigt ftryder,
Die onder 't kruis al zwoegend bukt.
Waar vind men ergens eenig lyder,
Dien 't kruispak meer dan Jefum drukt?
Geen knecht is meerder dan zyn Heere.
Draagt gy hem 't kruis dan achter na,
Zoek lydzaamheid van hem te leeren:
Het is noch niet na Golgotha.

9.

o Ziet den Mensch! gy die zo teder
Niets zoekt dan welluft en gemak.
Hy quam uit 's Vaders schoot eens neder
Tot krib en kruis. o Hem ontbrak
Zelf daar zyn hoofd op konde rusten,
Al was hy schoon van alles Heer:
En volgt gy zo met drift uw lusten?
Verzorgt gy 't vleesch na zyn begeer?

10.

o Ziet den Mensch! gy die behagen
In yd'le pracht en hovaardy
Gaaf fcheppen. Zal hy 't spotkleed dragen?
Gy pronken met fluweel en zy?

C 4

Zal

40 *Mengelstoffs van veelerley*

Zal zyn gewaad aan alle kanten
Bepurpert zyn met druppels bloed;
En gy met goud en diamanten
Braveeren, uit een trots gemoed?

11.

♠ Ziet den Mensch! myn ziel! uw zonden
Die bragten hem dit lyden aan.
Die geesselsstriemen, smerten, wonden,
Hebt gy den Heiland aangedaan.
Wat schaamt', wat droefheid moest dit baaren?
Wat dankbaarheid eischt dit nu weêr?
Wat liefde kan dit evenaaren,
Tot roem en dienst van zulk een Heer?

12.

♠ Ziet den Mensch! gelovig ooge:
Maar ziet hem ook als Godes Zoon,
In volle luister nu om hooge
Gezeten op zyn Vaders throon.
Hy zal eens heerlyk weêr verschynen,
Als yder oog hem schouwen zal,
Verzelt van al de Cherubynen,
Vol glans, als Rechter van dit al.

DE KRUIS-TOCHT.

Toon: Psalm 89.

I.

K Om, volgen wy, myn ziel! des Heilands
stappen na,
Zo als hy 't moordhout torst ten kruisberg Golgotha.

♠ Schaamt en schroomt doch niet dat zelf hem na
te dragen.
Gy draagt zyn kroon nooit, zo gy dit u laat mis-
hagen.

Hy

Hy heeft de gantsche weg met dierbaar bloed be-
dropen,
En maakt ons 't vredepad tot 's Vaders throon dus
open.

2.

Wat weent gy, docht'ren van 't ontaard Jeru-
salem,
Met treurig borstgeklop, en weeklaag', over
hem?

Ween liever om u zelf, en uwe landgenooten.
Ik zie Gods wraakphiool daar over ras gegoten.
Dit bloed roept wraak, uw Stad en Staat in bloed
gedompelt

Word haast van honger, pest, en vlammen, over-
rompelt,

3.

Ziet hoe myn Jesus hygt, en zwikkend adem-
toogt.

Zyn dorre tong kleeft aan 't gehemelt, schier
verdroogt.

Zyn knyen wank'len, wyl zyn bloed hem is ont-
vloten,

Zyn zwakke voeten zyn al dikwils uytgeschoten.
Men stuwt hem egter voort, en zonder mededo-
gen,

- Men stoot en schopt hem schoon zo onder 't kruys
gebogen.

4.

o Symon van Cyreen! gy komt hier regt van
pas.

Eibuyg uw schouder graag; wiens grootste glo-
ri was

Dat zy tot Jesu dienst haar kragten mogt besteden.

Myn ziel! o volg dit na. Dus is uw plicht nog heden.

Draag meê zyn smaadheid, die hy buyten heeft ge-
leden,

C 5

En

En stapt gewillig in zyn nagelaten treden.

5.

Dan zult gy ook het Lam eens in zyn glorifstaat,
Op Zions vreugdeberg, meê volgen waar het
gaat.

Daar is geen kruysweg meer, maar enkel glory-
kroonen,
Voor die in 's Vaders huys, na loopbaans einding,
woonen.

Maak, Heer! myn voeten vast: trek my ik zal
dan loopen,

Al moest ik deze reiz' ook met myn bloed bekoo-
pen.

J E S U K R U I S L Y D E N.

Toon: Psalm 22.

I.

STap ook, myn ziel! ter Hoofdscheel plaats
eens op.

Myn Heiland is nu op dien heuveltop

Met 't sleepend' kruys al hygend' opgestuwt.

Daar staat al vaardig

Het moordhout, waar zyn beulen hem boosaardig

Aan spyk'ren, door zyn uytgerekte leden:

Dus vloeyt het bloed met plassen na beneden,

Myn herte gruwet.

2.

Ach! is dit kruis dan Zions Konings thron?

Ja: 't opschrift zegt 't. Een scherpe doornekroon

Is 't kruinçieraad, waar meê men hem verciert.

Laat dit niet stooten

Zyn bloed word tot een koopprys uytgegoten.

Hy moest den weg ter glori daar door baanen.

Dat grond zyn thron, en't maakt hem onderdanen,

Die hy regeert.

3. Die

3.

Den honden-kudd', een stier-vergadering,
Met leeuwenmuil, slaat rondom hem een kring.
Zyn Moeder en Johannes staan alleen
By 't kruis, en weenen.

o Waar is nu zyn gantsch gezelschap heenen?
Lafhertig heeft die schaar de vlucht genomen,
Als lydens uur tot Jesus was gekomen:
Daar bleef'er geen.

4.

Daar hangt hy als der moordenaaren hoofd
En makker, in hun midden, gantsch berooft
Van kled'ren, daar het wreed soldaaten rot
Het lot om werpen;
Terwyl'er veel hun addertongen scherpen
Tot lastertaal: en zy die wrev'lig kyken,
Betoonen met hun kop en lippen blyken
Van smaad en spot.

5.

De Heiland ziet zyn Moeder van om hoog:
Z'is in zyn hert zo wel als zyn in oog.
Hy weet, haar ziel is als zyn lyf doorboort.
Het moedersherte
Is opgekropt met d'allerdroeffste smerte,
Om haaren Zoon: dies stelt hy haar een hoeder.
Vrouw, zie uw zoon: en Zoon, zie uwe moeder,
Is noch zyn woord.

6.

Myn ziel! o wat zachtmoedig Lam is dit!
Dat zelf noch voor zyn felle kruiffers bid:
Vergeeft hen, Vader, want zy weten niet
Wat zy bedreven.

Wat moet dit ons een heerlyk voorbeeld geven,
Hoe zeer men zich van eigenwraak moet myden,
Als wy geweld ten onrecht moeten lyden,
Van wie't geschied.

7. Een

7.

Een moodenaar in't hert op 't laaft geraakt,
Verdedigt en belyd hem, hoe gewraakt.
Gedenk doch myns, Heer! in uw koningryk:

Dus is zyn smeeken.

Myn Jefus gaat hem't vredewoord toefpreken:
Hy zegt, gy zult noch heden met my wezen
In 't Paradys. Wie zou de dood dan vreezen?
ô goedheids blyk!

8.

De Zon betreurt in't zwart deez' gruweldaad:
Een rouwvloers dekt haar flonkerend gelaat.
De fchepper lyd. Haarglans in volle kracht
Verlieft haar luifter.

Maar in zyn ziel is noch veel naarder duifter.
De helangft prangt zyn ziel nu boven maten.
Myn God! myn God! wat hebt gy my verlaten?
Is nu zyn klacht.

9.

Zyn drooge keel, en zyn benauwde borst,
Veroorzaakt, dat hy fmachtend roept: my dorft.
Die Rôtssteen, daar des levens froom uit vliet.
Word drank geweigert.

De wreedheid is met fchimp op 't hoogft' gefteigert.
Daar komt 'er een op dat geluid gelopen,
En gaat een fpons in wrangen edik doopen,
Die hy hem bied.

10.

Hy weet, nu is de droeffembeker leêg,
En's duivels kop verplettert. Hier door kreeg
Het Heil-verbond en Testament zyn kracht.
't Is doorgestreken

Wat 't handschrift eifcht. Daar kan niets meer ont-
breken

Dus zegt hy noch na zulk een offerande:

*k

'k Beveel myn geest, ô Vader! in uw handen.
Het is volbragt

11.

Daar buigt hy 't hoofd, en met een groot geluid
Geeft hy den Geest, en blaast zyn adem uit.
Het aardryk beeft: de voorhang met de rots
Scheurt: uit de graven
Ryft menig Lyk, die hem getuig'nis gaven.
Een heiden zelf ziet hier in zulk een klaarheid,
Dat hy betuigt, die Mensche was in waarheid
De Zoone Gods!

12.

Een krygsknecht grypt een scherppgepunte spies,
En boort daar mee door 's Heilands hertevlies.
Zo krygt hy noch een doodwond na zyn dood:
En daar uit komen,
Tot heilgeheim, beid' bloed en water stroomen.
Inmiddels is geen been aan hem gebroken.
Dit was voorbeeld, en van Gods mond gesproken,
Zo hy besloot.

13.

Nu is Gods recht en waarheid beid' voldaan:
Des Vaders toorn volkomen uitgestaan:
De dood gedood: dus blyft 'er vloek nog schuld
Van al de zynen,
't Zy in wat eeuw die leefden. Dus verdwynen
De schaduwten, met al die offerslagting:
En 's oude Kerks geloof, en haar verwachting
Is nu vervult.

14.

Heer! mogt ik doch steeds by uw kruice staan!
Zag u myn oog als Mosis slangbeeld aan!
Was ook daar aan myn oude mensch gedood!
Wat was dat heerlyk!
Zo zyt gy zelf op Golgotha begeerlyk.

Ik

Ik zou my in uw kruis alleen beroemen.

Dan zou geen schuld my immer doen verdoemen,
Schoon noch zo groot.

CHRISTUS OPGESTAAN.

Toon : Psalm 63.

I.

Nooit had de wereld blyder dag,
Als doe zy, na 't zo bloedig daalen,
De Heilzon met zyn glorigstraalen
Uit 't donk're graf verreezen zag.
Die glans verdreef de duist're wolken,
En bragt een dag van zaligheid,
Zo lang beloofd, zo lang verbeid,
Tot 's afgronds spyt, aan alle volken.

2.

Zyt welkom, alverwinnend Held!
Die 's Lichaams Tempel zelf herstelde,
En hellepoorten nedervelde,
Van u vertrap. Gy houd het veld.
U juicht het Choor der hemelschaaren:
U zingt de Kerk gestadig lof:
Hier vind myn ziel ook plicht en stof,
Om met die Rei haar lied te paaren.

3.

Men ziet de Borgschuld nu voldaan,
Mits u de Rechter zelf ontkluistert.
Men ziet uw Zoonfchap opgeluistert,
't Zy opgewekt, of opgestaan.
Was 't handschrift aan uw kruis geklonken:
Nu ziet men 't quytfschrift zonneklaar;
En u tot loon, als Middelaar,
De magt en heerlykheid geschonken.

4. 6

4.

ô Dood! waar is uw prikkel nu?
ô Graf! waar is uw zegepraalen,
't Geen u de wetvloek deê behalen?
Die Held ontwong die beid aan u.
Die roem en dank moet elk hem geven.
Hy heeft de sleutels van de dood
En 't graf, dat hy zich eerst ontsloot:
En nu hy leeft zal ik ook leven.

5.

ô Zegepraalend' Levensvorst!
Die's duivels zielmoord hebt gewroken,
En grendels van het graf verbroken,
Daar u de dood in kerk'ren dorst:
Laat my die zelve kracht bevinden,
Door my uit 't geest'lyk zondengraf
Te wekken: ruk myn banden af:
En laat uw dood myn dood verslinden.

6.

Al was de zarksteen noch zo groot,
Verzegelt, ja noch van Soldaaten
Bewaakt; geen kracht noch list kan baaten.
't Moest zwichten wat u weêrstand bood.
Is ook myn hertsteen in de wege;
Ja houd de satan scherp de wacht,
Om my te kluiſt'ren in zyn magt:
Daar gy den weg baant, houd niets tegen.

7.

Maak dat ik geest'lyk u gelyk',
Als eene plant', door myn verryzing,
En leev als gy, ter kracht bewyzing
Van uw opstanding. Dat dus blyk,
't Herleven van den nieuwen menſche.
'k Zal dan, als gy hebt voorgegaan,
Eens heerlyk uit myn graf opstaan.

Dat

Dat is myn hoop', waar na ik wensche.

GRAF GANG DER VROUWEN.

Toon : Psalm 50.

1.

Ziet daar zo vroeg de vrouwen by malkaar.
't Is of haar gang na Jesu grafsteê waar?
Haar toefsel is door alle balssemstof,
Als zochten zy zyn Lichaam in den hof;
Om tot zyn eer haar lykdienst te bewyzen.
Wel immers is die yverzucht te pryzen.

2.

o Ja dat is 't. Maar ziet wat treurigheid
Haar hert beklemt! Haar oogen zyn beschreit.
Is haar geloof nu klein, haar liefd' is groot.
Haar achting blyft zo na als voor zyn dood.
Dit is een proef van Jesu hertvriendinnen,
Hem na zyn dood te zoeken en beminnen.

3.

't Is uit geen hoop van voordeel en gewin;
Maar om hem zelf alleen, uit zuiv're min.
Zyn leiden zelf hun geld mildaartig aan,
En kochten zelf, om na zyn graf te gaan.
Daar and're, die hem volgden om de brooden,
Nu weken; ja zyn jong'ren angstig vloden.

4.

Maar 't kruidenpak bezwaart haar niet zo zeer,
Als bitt're druk om haar gestorven Heer,
Die steeds door wat zy zien noch word gevoed.
Zy gaan een weg, dien Jesus met zyn bloed
Bedroop, wanneer hy 't zwaare moordhout sleepte;
En men hem fel, hoe zeer vermoeit, voortzweept.

§. Of

5.

Of slaan zy 't oog na Golgotha eens op,
Daar leed haar Heer zo smaad'lyk op den top.
Daar stierf hy aan een kruis: en zelf die paal
Stond mog'lyk noch als tot een zegepraal.
En zo zy ook den hof van ver beschouwen,
Dat geeft haar stof tot herten wee en rouwen.

6.

Zy meenen, daar is slechts zyn koude lyk
Wel eer zo lief, die levend' zo veel blyk
Van gunst eu magt betoont had, maar nu, ach!
In 't graf ontzielt en roerloos neder lag.
Zyn schoon gelaat, zyn zoete tong, zyn ooren.
En handen, zo gereed tot hulp en hooren.

7.

Maar boven zo veel treurstof, moeit' en smert,
Zo ligt haar meest de grafsteen zwaar op 't hert.
't Is: ô wie rolt dien steen ons van het graf?
Is 't dat alleen 't geen haar beduchtheid gaf?
Zy melden van geen zegel, noch foldaaten,
Die tot een wacht zyn by het graf gelaten.

8.

Het schynt, dit is haar onbekent geweest,
En 't baart daar om geen kommer in haar geest.
God matigt dus beproeving na haar kracht.
Doch schoon die steen was boven haare magt,
Die was te licht om haar gantsch af te schrikken.
Zy gaan. Wie weet? God mag haar raad beschikken.

9.

Zo is 't ook: want die groote zwaare steen
Is afgerolt: de wachters zyn ook heen.
Den ingang tot het graf is nu gebaant.
Een Engel in een blinkende gedaant',
Heeft dat verricht tot dienst van deze vrouwen.

D

Dus

Dus konnen zy het graf nu vry beschouwen.

10.

Maar, Vrouwen, legt uw Balsamkruiden af:
Hy dien gy-zoekt en ligt niet meer in 't graf,
Gods heilig Kind mogt geen verderving zien.
Hy sloeg hem gaê. Nu leeft hy boven dien.
Waar toe zyn dan die kosten zynent halven?
Een doode vlieg doet stinken al uw zalven.

11.

De zon gaat op. De Heilzon rees noch eer.
Die bloedig zonk vertoont zyn glans nu meer.
Zyn grafpronk en bewindzels leid' hy af.
Geen and're roof behield het ledig graf.
Zelf die, en 't graf met open mond, getuigen'
Dat doods geweld voor 's levens Vorst moest bui-
gen.

12.

Wie Jesum zoekt, hoewel 't met zwakheid is,
Is 't maar oprecht, uit liefd', hy vind hem wis.
Bekommert ons een steen, schoon noch zo groot:
Daar is by God zelf uitkomst van de dood.
ô Ziet maar op met 't oog van uw geloven:
De steen ligt afgerolt door kracht van boven.

MARIA'S ONTMOETING BY 'T GRAF.

Toon : Psalm 104.

I.

Een beschouwende Ziel.

ô **Z**ie Mari by Jesu graf eens staan!
Zy bukt daar in : daar biggelt traan op traan
Haar kaaken langs. Zie 't liefdevuur eens gloeyen!
ô Mogt zy maar zyn koude Lyk besproeyen,

Stigtelyke Gezangen.

51

't Was, meent zy wel. Maar, smertelyk verdriet!
Hoe zeer zy zoekt, zy vind haar Liefsten niet.
Dus zy haar naam ook Mara, om haar treuren.
Ik blyf hier staan, en merk wat zal gebeuren.

2.

Daar zyn 'er twee met jongelings gelaat,
In 't graf, bekleed met glinsterwit gewaad.
't Zyn Eng'len, die als door haar leed bewogen,
Haar vragen met een innig mededogen.

De Engelen.

Wat smert u dus? hoe weent gy zo? ô Vrouw!

De Ziel.

Zy vragen haar na d'oorzaak van haar rouw.
'k Acht dat zy dit ook als berisp'nd' zeiden.
't Was ongegrond dat nu Maria schreide.

3.

Maar is 't niet vreemd 't geen van die tweege-
schied?
ô Eng'len, kent gy dan Maria niet?
Gy spreekt, en vraagt haar als een onbekende.
Gy weet doch tot wiens dienst u God ging zenden.
Al zweeg haar tong, haar droevig hikgeluid
Haar bukken, en haar traanen, roepen uit:
'k Zoek hem vergeefs dien myne ziel beminde.
Maar wacht! zy zal strak onderrichting vinden.

4.

Maria.

Ik ween, wyl ik myns Heeren lichaam miss'.
Men nam hem weg, en 'k weet niet waar hy is.

De Ziel.

Zy ergert zich niet aan zyn kruis en lyden,
En wil hem, schoon nu dood, haar Heer belyden.
Haar liefde blaakt: 't geloof ontvonkt ook weer.

D 1

Denk

Denkt wát gy zegt, Maria! Hy uw Heer?
 Ging Petrus hem niet vloekend eens verzaaken;
 ó Geen gevaar zal haar vreesachtig maken.

5.

Het schynt, Mari hoort ymand achter haar,
 Door voetgeruisch; zy wend zich om daar naar:
 Daar ziet z'er een dien zy niet kent, die mede
 Haar aanspreekt met by na die zelve reden.

Jesus.

Wat weent gy, vrouw? wien zoekt gy? zegt het
 my.

De Ziel.

Dit is d'eerste taal van Jesus, na dat hy
 Verrezen is. Hy zegt, wat weent gy, vrouwe?
 Nu Jesus leeft en is 't geen tyd van rouwe.

6.

Lag Jesus noch in 't graf, en was hy dood;
 't Was billyk dat haar oog van druppels vloot.
 Nu past gejuich. Zy vaage vry haar oogen,
 Die Jesum als verrezen ichouwen mogen.
 Maar ó Mari! hoe? kent gy Jesus niet,
 Dien gy met oor en ooge hoort en ziet?
 Wie twyffelt of haar oogen zyn gehouden?
 Dus schynt hy vreemt, hoe dicht zy hem aan-
 schouwde.

7.

Maria! wist gy wie daar voor u staat,
 En tot u spreekt, hoe haast zoud' uw gelaat
 Zyn overstort voor treur-met vreugdetraanen!
 Onkundigheid doet aan Maria waanen
 Dat deze man moet zyn den Hovenier.
 Zy denkt licht: wis komt hy zo vroeg nu hier,
 Om 't geen 'er by 't begraven was vertreden,
 Te bet'ren: dus beandwoord zy zyn reden.

Ma-

Maria.

8.

Heer! zo gy hem hebt weggedragen, zegt
Waar dat gy uit dit graf hem hebt gelegd?
't Zy waar het zy, ik zal hem zelf wegnemen.

De Ziel.

Zou Jesus na een Hovenier dan zweemen?
O Ja: hy is 't, had slechts Maria dat
Niet van dien hof, maar geest'lyk, opgevat.
Maar dat 's haar feil. Recht noemt zy hem ook Hee-
re:
In volle kracht komt hem die naam en eere.

9.

Mari zegt, hem: zy noemt niet wien zy meent.
Als was bekend aan elk om wien zy weent.
O 't is haar Heer, gelyk zy even zeide,
Die m'in dat graf zo onlangs d'eerste leide.
Zy waant dan, dat hy niet verrezen is.
O Mengeling van licht en duisternis!
Haar ongeloof en onkund' zyn als dampen,
Daar, schoon vol liefd', 't gelove meê moet kampen.

10.

Wel, ziet gy dit zo onbewogen aan,
Heer Jesu? Kan zo menig zilte traan
Als z'om u schreit, uw herte niet ontfleken?
Geef aan Mari doch eenig kennisteken.
Ontdek u: zeg maar met een woord, ik ben 't.
Dan is haar druk en misbegryp ten end'.
Neen: Jesus heeft zyn doel en wyze reden,
Waarom hy dat tot dus lang heeft geleden.

11.

Ziet daar! nu zyn de stormen uitgestaan.
De Heiland neemt zyn oude taal weêr aan.

D 3

Je-

Maria!

De Ziel.

ô Weêrgaloos krachtig spreken;
Dat als een Zon komt door de nevels breken!
De Heiland spreekt maar slechts een enkel
woord,
Dat door het oor tot in haar herte boort,
Wie sprak ooit zo! dat opent fluks haar oogen.
ô Zalig, die dus Jefus hooren mogen!

12.

Maar! wat zegt hier Mari ten antwoord op?
Een eenig woord:

Maria.

Rabbouni!

De Ziel.

ô Haar krop

Is opgepropt: zy kan niet anders spreken.
Maar't geen'er aan haar woorden mogt ontbreken,
Vervult haar doen. Zy grypt den Heiland aan,
Zy houd hem vast, en laat hem niet weêr gaan.
Mari! gy moet uw driften wat bedwingen:
En Jefu dienft vereischt nu and're dingen.

13.

Jefus.

Raak my niet aan.

De Ziel.

ô Wat bevel is dat!

Zal dan Mari haar weêrgevonden fchat
Niet houden? Zal Maria nu den Zoone
Niet kussen? Wacht! hy zal de reden toonen.

Jefus.

Vermits ik noch niet opgevaren ben,
Tot dien ik als myn God en Vader ken,
En die ook meê is uwe God en Vader.
Brengt dit bericht myn Broed'ren allegader.

14.

14.

De Ziel.

Myn Heiland! ach wat is uw liefde groot!
 Hen, die u zo lachertig in uw dood
 Verlieten, doet gy zulk een boodschap hooren,
 Zelf Petro meê, al had hy u verzworen.
 Al bleef Mari graag by u, evenwel
 Gehoorzaamt zy terstond haar Heers bevel.
 Zy loopt dit aan d'Apoftelschaar verkonden,
 Als eerste boê van Jêsus zelf gezonden.

15.

ô Zoet geval! zo vol beweeglykheid.
 't Is tyd van vreugd', en ziet Maria'schreit.
 Hy is haar 't naast als zy hem 't verste meende.
 Zy had hem doe wanneer zy hem beweeude.
 Iets diergelyks gebeurt noch menigmaal.
 Een duist're wolk benevelt wel de straal
 Der Heilzon: maar hy zal die op doen klaaren,
 En zich eens weêr tot blydschap openbaaren.

J E S U S O P G E V A R E N.

Toon : Psalm 134.

I.

MYn ziel! wat dierb're vruchten baart
 Des grooten Heilands hemelvaart?
 Al mist men 't lichaam van den Heer,
 Hy zend in plaats zyn Geest ons neêr.

2.

De wolk die hem ten hemel bragt,
 Was wel een teken van zyn magt
 En heerlykheid; maar hindert niet
 Dat hy van boven op ons ziet.

D 4

3. Dus

3.

Dus liet hy ons geen Weezen hier :
Hy blyft ons by met zyn bestier ,
En Geest , en gunst , die overal
Zyn leden vergezellen zal.

4.

Nu is hy tot zyn arbeidsloon
Verheerlykt met zyn gloriakroon ,
Daar hy volkomen zalig maakt
Al wie door hem tot God genaakt.

5.

Nu oeffent hy zyn Priesterdom
Door voorbeeld' in het Heiligdom ,
Daar hy als Priester eeuwig leeft ,
Na dat hy eens geoffert heeft.

6.

Hy is die goude Reukaltaar ,
Waar op Gods Heil'gen allegaâr
't Gebeden-offer leggen , die 't
Bewierookt aan den Vader bied.

7.

Zelf nu in 't nieuw Jerusaleem
En nadert niemand , dan door Hem ,
Den throon van 's Vaders heerlykheid ,
Waar 't Lam aan 's Levens stroomen leid.

8.

Nu word van hem in heerlykheid
Een plaats in 's Vaders huis bereid :
Die word ons nu van hem bewaart ,
Tot hy ons opneemt van der aard'.

9.

Verheug u , waare Christenschaar !
Gy hebt uw Hoofd en Goël daar.
Maar wraakt zyn arme Broeders niet :
Gy doet aan hem wat hen geschied.

10. 0

10.

o Kerkvervolgers! Jesus lyd
Als gy zyn Leden hier bestryd.
Hy zal u straffen, hoe gy woelt;
Vermits zyn wraakpyl op u doelt.

11.

Maar is nu Jesus heen gegaan;
Wy wachten hem daar weër van daan,
Wanneer hy uit dit traanendal
Zyn Kerk ten hemel voeren zal.

CHRISTUS VERHEERLYKT.

Toon : *Psalm 14.*

1.

MYn Heiland is nu in zyn majesteit,
Ter rechterhand van 's Vaders throon gezeten.
De duivel ligt gekluistert aan zyn keten.
Dus zien wy hem gekroont met heerlykheid
Hem toegezeit.

2.

Het zy dan met of tegen haar begeer,
In zynen Naam moet alle knie zig buigen:
En alle tong moet, waar die is, betuigen
Dat Jesus is in volle kracht de Heer,
Tot 's Vaders eer.

3.

Een deelgenoot van deze glorifiaat
Is ook zyn Kerk. Dus zit hy haar ten goede.
Zyn hert, en oog, en hand is tot haar hoede:
Waar op zy zich met veiligheid verlaat,
Hoe 't haar ook gaat.

4.

Die Priester eischt nu zyn verdiende loon.

In

In 't Heiligdom; daar doet hy zyn gebeden:
 Hy deelt van daar zyn zegeningen mede;
 Doch niet meer als een dienstknecht, maar als
 Zoon
 Van zynen throon.

5.

Nu Leeraart hy met kracht, door Geest en woord:
 Hy wandelt by zyn goude Kandelaaren?
 Haar Sterren zal hy stieren en bewaaren:
 En planten, spyt de hel, zyn waardheid voort,
 Aan elken oort.

6.

Nu heerscht hy als een Koning over al,
 Hoe wrevelig zyn vyanden noch woelen:
 Zy zullen haast zyn yz're Schepter voelen,
 Die hen, hoe sterk en magtig in getal,
 Vermorfs'len zal.

7.

Schoon menig nu die Hoogheid niet en huld,
 Hy zal eerlang zyn heerlykheid vertoonen
 In volle glans, en yders doen beloonen.
 De tyd waar in hy noch langmoedig duld,
 Is haast vervult.

TOEJUICHING AAN CHRISTUS.

Toon: Psalm 58.

1.

o GRoote Vorst van 't heir des Heeren,
 Die met uw kroon en boge ryd
 Op 't witte paard, en uit dien stryd
 Zult als verwinnaar wederkeeren:
 Uw zegepraal is my tot vreugd,
 En daar om is uw volk verheugt.

2.

Gord aan uw zweerd, en gryp uw schichten:
 Klim

Klim heerlyk op uw zegekoets :
Tref's vyands herte, tot een toets
Dat alles voor die snêe moet zwichten.
Laat volk'ren neder zyn gevelt,
En demp wat zich daar tegen stelt.

3.

Den blinden Jood, verhard van zinnen,
Den Heiden in zyn duisterheid,
Den Turk, zo jammerlyk misleid,
Moet gy voor 't eind' noch overwinnen.
Ei voeg'er veel verdwaalden by ;
Op dat het heil te grooter zy.

4.

Maak vyanden tot onderdaanen,
En breid uw Koningryk dus uit
Na't oosten, westen, noord en zuid.
Gy kont u zelf een doorgang baanen,
Of schoon de magt der duisternis
Met list en kracht daar tegen is.

5.

Doe Babels trotze spitzen vallen.
Bouw op haar puinhoop Zions muur.
De bitt're wêerstand sta haar duur.
Uw zegevaan zy op haar wallen ;
Op dat eens uw verdrukte Kerk
Met vreugd uw strenge wraak bemerk'.

6.

Wat moogt gy, Koningen! doch woelen?
Wat geeft gy aan het Beest uw magt?
Die in den hemel zit die lacht.
Gy zult zyn yz're schepter voelen,
Die u zal morfflen als een Pot.
Vergeefs stryd ymand tegen God.

7.

Dan volgt'er voor de Kerk eens vrede,

Na

60 *Mengelftoffe van veelerley*

Na zo veel oorlog, als gy zult
Van alle Ryken zyn gehuld.
Laat onder uw Banier my mede
Vollstandig kampen: want de kroon
Hangt aan het eind, tot ftryders loon.

CHRISTUS EEN ZON.

Toon: *Psalm 84.*

1.

IN volle Kracht zyt gy een Zon.
O Heiland! lights en levens Bron!
Het zy wy u als God bemerken,
En als Gods Zoon, en Licht uit Licht;
Of als die't Midd'laarschap verricht:
Zo om u zelf, als om uw werken.
Gy zyt een Zon, wiens heerlyk licht
Maakt dat de zon zelf voor u zwicht.

2.

Weêrgaloos is de Zon in schoon't.
Zo meê de schoonheid die gy toont.
De Zon is zuiver in haar luister:
Haar klaarheid heeft geen vlek of smet.
Gy ook, hoe nauw men daar op let,
Zyt niet bezwalkt van eenig duister.
De zon is 't groote werelds-oog:
Gy fchouwt uw Kerk ook van om hoog.

3.

God gaf de zon een heerschappy:
Maar veel doorluchtiger heerscht Gy.
De zon verkondigt Godes eere:
Gy maakt zyn glori openbaar,
Als Zoon, en ook als Middelaar.
Wie kan het zonnlicht waardeeren.
In lieflykheid en nut? Maar Gy

Streeft

Streeft in dat bei de zon voorby.

4.

De Zon brengt door haar licht den dag,
Als 't al in nacht gedompelt lag.
Gy bragt, wanneer gy zyt verschenen,
Een held're dag van zaligheid.
Wat was uw opgang lang verbeid?
Zy zond haar straalen al voor heenen.
Indien de zon veel werking deê:
't Geschied van u, ô Heilzon, meê.

5.

De Zon geeft licht, en zy verdryft
De duisternis. Geen donker blyft
In 't herte dat gy komt bestralen.
De Zon ontdooit en warmt. Dus meê
Het hardste hert word dan gedwee,
Als uwe straalen daar op daalen.
Het gloeit, het smelt, het dooit, het breekt,
Als gy dit door uw hitte ontfleekt.

6.

De zon zet glans en luister by:
Maar 't allergrootst cieraad zyt Gy,
Wanneer gy komt uw Kerk bekleden.
De Zon veroorzaakt vruchtbaarheid.
Dus word nu Kerk van u bereid,
Zo dat zy is een vruchtbaar Eden.
De Zon dryft alle nevels heen:
Gy ook, zo ras uw licht maar scheen.

7.

By 't zonlicht word ons werk gedaan:
Wy moeten in uw licht ook gaan,
En werken, eer de nacht zal komen.
De Zon ontdekt den moordenaar
En dryft der booze dieren schaar
Na 't hol: dan word ook niet vernomen

Op

62 *Mengelftoffe van veelerley*
Op onzen weg al't helgebroed,
Als gy ons licht geeft, en behoed.
8.

De Zon vervrolykt en verquikt:
Gy ook, als ons uw licht aanblijkt.
Het naare duister moet dan heenen.
Al gaan wy door een duister dal,
Wy vreezen voor geen ongeval,
Zyn wy maar van uw licht bescheenen.
Moet dat noch door geloof geschiën,
Wy zullen eens onmidd'lyk zien.

D E H E I L Z O N .

Toon : Psalm 6.

1.

DE lieffelyke straalen,
Die van de Heilzon daalen,
Zyn't zielenooge zoet.
Haar glinsterende luster
Verdryft het naaste duister
Van't treurige gemoed.

2.

Die Zon kan klaarheid geven,
En warmte daar beneven:
Die Zon geeft vruchtbaarheid:
En onder zyne vlerken
Kan hy genezing werken,
Waar hy zyn kracht verspreid.

3.

Wat is die glans begeerlyk?
Wat prônkt de Kerkbruid heerlyk
Met deze Zon? Dat licht
Kan d'allervuilste vlekken

Of

Of uit doen, of bedekken
Voor Gods door-rein gezicht.

4.

Maar schynt die Zon : een blinde
Zal daar geen nut by vinden
In't helder middaglicht.
ô Zon ! geef gy ons oogen ;
Op dat wy schouwen mogen :
En sterk ons zwak gezicht.

5.

ô Bron van licht en leven,
Zo hoog in't licht verheven
Ver boven zon en maan :
Gy schynt ook laag beneden.
Begunstig my doch mede :
'k Zal in dat licht dan gaan.

6.

Bestier, ô Zon ! myn handel,
Dat ik in't licht zo wandel
Gelyk des daags betaamt.
Verlichte moeten lichten,
En alles zo verrichten
Dat het zich 't licht niet schaamt.

7.

't Is dwaas, verblinde zinnen !
De duisternis te minnen
Voor 't licht. ô nimmer zal
Een duisterling ontschuijen
In d'allerdiepfte kuilen.
Dat licht ontdekt het al.

8.

Maar die zich hier zo dragen,
Dat zy dit Licht behagen,
Die zullen eens gelyk.
De zon doorluchtig schynen,

Zo

Zo als de Seraphynen,
In 's vaders Koningryk.

CHRISTUS EEN BRON.

Toon : Psalm 116.

1.

MYn Heiland ! δ hoe zoet word gy een Bron
In 't heilig boek genaamt : want uit u komen,
Als uit haar well', des levens waterstroomen,
Die buiten u geen mensch ooit vinden kon.

2.

Gelyk een bron de springaër in zich heeft,
Die uit haar zelf de wat'ren op komt geven :
 δ Duszyt gy de springbron van het leven,
Die uit u zelf genadestroomen geeft.

3.

Een bron heeft steeds een volheid, en zy vliet:
Gy ook ; uw stroom kan nimmer ontbreken,
Of stil staan, zo als Temans winterbeeken.
Hoe veel men schept, uw volheid mindert niet.

4.

Een bron behoud haar water voor zich niet,
Zy geeft dat uyt voor and'ren. Uwe stroomen
Zyn ook voor die tot uwe wat'ren komen :
Vermits gy die aan elk wie wil aanbied.

5.

Het water dat een Bron uitstraalt is rein,
En reinigt : Dus zyn uwe wat'ren mede.
En nooit hebt gy ontreiniging geleden,
Door oorsprong, of bedryf, δ Heilfontein !

6.

Hoe lieflyk word een bange dorst gelest

Uit

Uit zulk een bron? Gy zult noch zoeter smaaken
Aan zielen, die na uw verquikking haaken.
Gy zyt genoeg, al mist men al de rest.

7.

Ontdek gy doch myn oog, op dat ik zie:
Geef voeten, op dat ik tot u mag loopen:
Schenk my een vat: zet my uw toegang open;
Geef gy my dorst, en kom verzadig die.

DE W A A R E W Y N S T O K.

Toon : Psalm 19.

1.

♫ **W**Aare Wynstok! gy
Moet ook uw sap aan my
Meedelen, zo myn ziel
Ook vruchten dragen zal:
Want van u komt het al
Wat God ooit welgeviel.
Ach blyft gy doch in my,
En dat ik in u zy.
Laat my uw Geest inlyven
In u, ♫ Levenstronk:
Wyl hy 't van 't uwe schonk.
Dan zal myn vrucht ook blyven.

2.

Och dat de Landman quam,
En alles van my nam
Wat vruchtbaarheid belet!
Dan wierd myn vrucht ook meer,
En beter, tot zyn eer,
Na 't voorschrift van zyn wet.
Die ranke kapt hy af,
Die geene vrucht en gaf:
Ze word in 't vuur gezonden,

E

Als

Als tot geen dingen nut :
 Maar als hy snoeit en stut,
 Word vrucht op vrucht gevonden.

3.

Laat doch in my nooit zyn
 Vergif in steê van wyn.
 Ik zy geen bastaardrank,
 Die uitgeledigt is.
 Zo ik uw invloed miss',
 Voor troffen breng ik stank.
 ô Dat geen ydel loof,
 Of bloessem, vrucht beloov'
 Die ik niet zou voldragen.
 Daar kome niets van my,
 't Geen u onfsmaaklyk zy.
 Maar dat u kan behagen.

4.

Wat is uw schaduw zoet?
 Wat zyn uw vruchten goed?
 Hoe krachtig is uw sap?
 ô Geef doch dat ik my
 Meê in die wyn verbly,
 Met heil'ge dronkenschap!
 Ik noodig u weêr uit,
 Als uw geliefde Bruid,
 Op wyn van speceryen,
 Die God en mensch verheugt,
 Door lieflykheid en dengd.
 't Zal u tot dank gedyen.

5.

Uw Enten zyn een plant
 Van 's Vaders eigen hand,
 Die door zyn opzicht groeit.
 ô Bruid'gom! ga meê uit:
 Zie hoe uw Wynberg spruit,

En

En heug'lyk riekt en bloeit.
 Zie hoe de looten staan,
 En druifkens open gaan:
 Ziet hoe granaaten botten.
 Bewaar die doch voor quaad,
 Dat vos noch onweêr schaad',
 En hoed ze voor verrotten.

J E S U V L E U G E L E N :

Toon: *Psalm 103.*

I.

MYn ziel! 't is zoet en waardig op te merken,
 Dat God zich zelfs beschryft als had hy vler-
 ken:

De Vader met die van een adelaar :
 De Heil'ge Geest daald' als met duiven wicken:
 De vleug'len van een Hinne voor haar kieken
 Heeft Jesus. Ach dat ik daar onder waar'!

2.

Wanneer de Hin haar vleugels uit gaat strekken,
 Die schaduw zal haar jongskens overdekken :
 Daar schuilen zy. Hy overschaduw't meê
 Al wie'er tot zyn vleug'len zich begeven :
 Hy staat noch met zyn vlerken opgeheven,
 En gunt aan wie zyn schaduw zoekt noch steê.

3.

De vleug'len zyn 't, waar onder zy vergadert
 Haar kiekskens als'er roofgedierte nadert.
 De Heiland bréngt zyn kind'ren ook by een.
 Die komen dan gelyk een wolk gevlogen,
 Daar zy te zaam by Jesus wezen mogen.
 Vergeefs zwerft dan de duivel om hen heen.

4.

De vleugelschild der trouwe Hin verdedigt

E 2

De

De kiekskens, dat geen onheil haar beledigt :

Daar vinden zy haar toevlucht. Jesus geeft

Befcherming aan al wie zich tot hem keeren :

Hy wil 'er geen die tot hem komen, weeren ;

Zo dat de ziel daar vaste schuilplaats heeft.

5.

De kiekskens, die de Hin zo teêr beminde,

Die konnen van haar vlerken koest'ring vinden ,

En warmte. Dit is ook 't geen Jesus doet:

Hy doet de ziel daar onder lieflyk rusten ,

En in zyn heil zich aangenaam verlusten.

ô Wat is zyn nabyheid nut en zoet !

6.

Maar 't heil dat van die vleug'len word verkregen

En is alleen daar onder niet gelegen :

God draagt daar ook zyn lievelingen op.

Hy wil daar meê zyn volk ook overzweven.

Daar vloeit dan uit een schepping, en een leven.

Dit voert hun heil ten allerhoogsten top.

7.

Kom over my ook, Heer ! uw vlerken spreiden :

Kom zelf daar toe my trekken, en geleiden :

Verdryf wat dat beletten wil : en geef

My daar ook 't heil van uwe gunstelingen :

Ik zal dan in die schaduw vrolyk zingen,

En tot uw lof en dank zyn t'wyl ik leef.

Z I E L S T O E V L U C H T.

Toon : Psalm 18, 32, of 45.

I.

VErlegen ziel ! gy moogt genade hopen.

De Heiland staat met schoot en armen open.

Hy noodigt u, en roept u als een Hin

Haar

Haar kiekskens, uit een ted're moedermin.
ô Vrees niet dat uw last te zwaar zou wezen,
Of krankheid, dan dat hy die zou genezen.
Nooit wierp hy uit wie immer tot hem quam,
En tot die Rots des Heils zyn toevlucht nam.

2.

Zyn wonden zyn de rechte Steenrots klooven.
Verberg u daar. Het komen is geloven.

Die Man is een verberging voor den wind,
En daar men zich voor storm beveiligd vind:
De Vryplaats en Altaar. Wie derwaards vluchten,
En hebben voor Gods wraakzweerd niet te duchten.

ô Grypt gy maar Gods sterkte daar door aan,
't Is vrede. Dan zal dood noch hel u schaên.

3.

ô, Christus is de Waarheid, Weg, en 't Leven:
Door hem alleen kan God ons toegang geven.

Hy heeft het pad tot Gods genadethroon
Ons door zyn bloed zelf ingewyd. Of schoon
Een Engel met een vlamming zweerd voorheene
Een weg toefloot na 't Paradys. Die Eene
Heeft die weêrom geopent, en hy trad,
Na lydens eind', ons voor ter hemelstad.

5.

Ach kon ik gaan! ô Heer! gy moet my wekken,
En door uw Geest krachtdaag tot u trekken.

Reik my de hand, en maak myn enkels vast.
Ontkluistert my, ontbind van alle last.
Laat my geen leeuw die op de weg is, vreezen:
En laat geen pad zo eng en doornig wezen,
Dat my van u te rug houd', of belet:
Maar moedig my, en stier gy zelf myn tred.

DE VEILIGE HOEDE.

Toon : Psalm 93.

1.

Wat is Gods volk 'er zeer gelukkig aan
 Dat zy te zaam in Jesu hoede staan,
 Die in zyn hert, en oog, en hand hen heeft,
 En stadig acht op al de zyne geeft?

2.

O, Zo ons heil aan onze zorges stond,
 Wat had dan ons gebouw een losse grond;
 Maar nu 't in hem by God verborgen is,
 Is ons behoud door zyn bestier gewis.

3.

Gelukkig is de staat van zulk een kind,
 Dat Vaders zorg en leiding steeds bevind.
 Doch dit is ver beneden zulker staat,
 Die Jesus als zyn kind'ren gade slaat.

4.

Wat is een schaap in volle veiligheid,
 't Geen onder 't oog eens trouwen Herders weid?
 Maar Jesus draagt noch al veel nauwer zorg',
 Dat niemand hem een schaap ontroov', of worg'.

5.

Dat dan de slang, haar zaad, en d'Antichrist,
 Te zamen paar' al hun geweld en list:
 Het schaapje dat hy in zyn arm besluit,
 En rukt geen wolf noch vos daar immer uit.

6.

Zy raaken als zyn oogenappel aan
 Al wie de hand aan zyn gezalfden slaan:
 En 't ongelyk dat ymand aan hen doet,
 Word zeker door een strenge wraak geboet.

'T

'T BROOD DES LEVENS

Toon : Psalm 122.

I.

MYn Heiland ! zoet noemt gy u Brood ;
 Vermits dat een gelykenis
 Van u , ô Brood des Levens , is.
 ô Zalig die dat Brood genoot !
 Het Brood is als des lichaams staf,
 Dat daar aan ondersteuning gaf :
 Geen mensch en kan dien staf ontbeeren
 Zo is ook Jesus met zyn goed
 De waare steunstaf van 't gemoed.
 Daar moet de ziel zig meê geneeren.

2.

Het Broodkoorn moet gedorsfen zyn ,
 Gemaalen , en in ovengloed
 Gebakken , of 't en is niet goed
 Tot voedzaam Brood. Door smert en pyn
 Moeft 't Levensbrood ook zyn volmaakt.
 Terwyl des Vaders gramfchap blaakt
 Gelyk een oven. Voor het leven
 Der wereld , die door hongersnood
 Niet kon verwachten dan de dood ,
 Heeft hy zyn Vleefch tot Brood gegeven.

3.

Het Brood is aangenaam van fmaak :
 Het walgt , al eet men 't daag'lyks , niet ,
 Waar in men klaar Gods zegen ziet.
 De ziel vind altoos verfch vermaak
 In 't Levensbrood , al eet zy 't flaêg ,
 De zielbegeert' blyft even graag :

E 4

Ja

Ja 't smaaken zal de lust vermeerren.

Zo 't brood de maage niet bezwaart:

De Ziel word ook gezond bewaart,

Door 't Levensbrood, dat niet kan deeren.

4.

Het Brood verzadigt door zyn kracht

Den honger die het lichaam pynt:

Zo meê door 't Levensbrood verdwynt

De honger daar de ziel van fmacht;

Ja zelf hier door word zy gevoed.

Tot wellust, en tot overvloed:

Zy kan zich, aan Gods disch vermaaken.

ô Heer! geef ons dit Brood altoos!

Hoe zalig is die God verkoos,

En in zyn Ryk dit Brood doet smaaken!

5.

Het Brood verquikt, het voed en sterkt:

Men groeit daar door in grootheid aan.

En 't leven moet 'er door bestaan.

Dit is 't geen 't Levensbrood ook werkt.

Hoe word de ziel verquikt, gevoed?

Wat groei, wat leven krygt 't gemoed;

Als dat dit Brood maar mag genieten?

Al 's werelds liefste lekkerny

Is slechts als zwynendraf daar by,

En zal de ziel wel haast verdrieten.

6.

't Lichaamlyk Brood is voor den Buik,

En word daar meê te niet gedaan:

Al eet men, 't hong'ren vangt weêr aan,

En 't brood vergaat met zyn gebruik:

Daar 't Levensbrood voor eeuwig blyft,

En zielenhonger steeds verdryft.

Het brood is zo voor quaad' als goeden:

Al eet men dat, men sterft gewis:

Daar

Daar 't zielbrood maar voor goeden is,
En dat zal voor de dood behoeden.

7.

o Komt en eet dan van dit Brood.
't Geloof is hier toe hand en mond,
Waar door gy dat genieten kont.
Komt nu de Gastheer u noch nood.
Hy schenkt het Levensbrood om niet.
o Neem het aan nu hy 't u bied.
Wat moest hy bloedig daar om zweeten!
Geef geld en arbeid niet voor wat
Geen Brood is, maar beneerstigt dat,
't Welk na de dood noch word gegeten.

8.

Vergun my, Heer! de kruimkens maar.
'k Ben in my zelf een doode hond,
Niet waard dat ik die gunste vond:
En dit is kind'ren Brood; 't is waar:
Maar ook een hondje krygt wel meer
De tafelkruimtijens van zyn Heer.
Uw Geest kan honden kind'ren maken:
Die werking heeft dit Brood ook mee.
Geniet ik hier dit Brood alreê,
Ik zal het boven eeuwig smaaken.

W A N S M A A K.

Toon : Psalm 34.

1.

W At is de smaak verkeert,
En lusten, van een wereldling,
Verlekkert op een nietig ding:
Terwyl hy niet begeert

E 5

't

't Geen zielen smaakt en voed,
 Die God aan zynen difch verzaad:
 Daar dat de zielen ledig laat,
 En maar vermag'ren doet.

2.

Wat is die mensch verdwaast,
 Die slechts uit modderpoelen drinkt,
 Beluft op 't geen verrot en stinkt,
 En slechts op krenge aast?

Men walgt van honigraad,
 En vind in d'allerzoetste zaak,
 Als d'oude Barzillai, geen smaak,
 Ja keurt die wel voor quaad.

3.

Het Manna word gewraakt
 Als laffe kost, ja als het wit
 Des doyers zonder zout, als dit
 Op zulker tong geraakt.
 Gelyk wie koortzig is
 Al wat hy nuttigt bitter schynt,
 En hy van 't beste voedzel quynt,
 Zelf aan een vollen dis.

4.

ô Is het wonder, dat
 Een zulke die geen mond en heeft,
 Ja zelf geen leven, niet en geeft
 Om heilbanket? noch vat
 De smaak en zoetigheid
 Van 't zielverquikkend' Levensbrood:
 't Geen niemand kent dan die 't genoot,
 En dus na waarde fchat.

5.

In zulken monden smaakt.
 Maar look, ajuin, en quakkelspier,
 Al staat dat brassen hen zo dier,

Ver-

Vermits Gods gramfchap blaakt.
 't Is als met Ifrael,
 Waar van m'er veel verflagen vond
 Zelf met het vleefch noch in de mond,
 Tot brandftof voor de hel.

6.

Dan heeft een vleefch'lyk menfch
 Zyn wenfch, als hy met Belzazar,
 Of met dien zorgeloozen nar,
 Mag vullen maag en pens.
 Doch is die fpy's nu zoet,
 De dood is in de pot, en hy
 Vind fteenkens in die lekkerny,
 Die hem ter flachting voed.

7.

ô 't Is verboden ooft,
 Waar door de duivel u bedriegt:
 Gelyk ook vleefch en wereld liegt,
 Als zy u 't zoet belooft.
 Al word uw wenfch voldaan,
 Die vreemde redenlooze luft
 Word door 't genieten niet gebluft,
 Maar groeit gefladig aan.

8.

Die tafel is een ftrik,
 Die fpyz'en drank is zielvenyn,
 En zal gelyk 't vloekwater zyn,
 Als in een oogenblik
 Gods wraakzwaard nederftort,
 Dat door uw gal al glinf't'rend' gaat,
 En die verzwolgen overdaad
 Weêr uitgedreven word.

9.

ô! droom al dat gy eet,
 En dat het u ook lekker fmaakt:
 Gy zult zo haaft als gy ontwaakt

't Be-

76 *Mengelftoffe van veelerley*

't Bedrog zien , tot uw leed.
 Gy volgt de Beesten na,
 Gelyk Nebukadnezar deê,
 Schoon mensch, die gras at als het vee.
 Dat strekt tot zielschaê.

10.

De spyze met den Buik,
 Waar menig' aan ten dienste staan,
 Die zullen eens te zaam vergaan
 In wezen of gebruik.
 Zyt gy daar aan verslaaft,
 Dan mest gy maar een wormenaas:
 En't is geen brood, daar gy, ô dwaas!
 Uw moeite en geld voor gaaft.

11.

Ga, wereld! houd dan vry
 Uw hondenbrok, en zwynendraf:
 Myn ziel heeft daar een walging af.
 Ik kiez' die spyz' voor my,
 Die noch op't doodbed smaakt,
 En blyft wanneer het al vergaat,
 Ja tot in eeuwigheid verzaad,
 En zoet uit bitter maakt.

NAVOLGING VAN CHRISTUS

Toon : Psalm 85.

I.

B Evleefchte Deugd, Gods Menschgeworden
 Zoon,
 Die na Gods wet onstraflyk hebt geleefd:
 ô Dat ik in uw spoor uw beeld vertoon!
 Waar toe uw Geest de wil en krachten geeft.
 Ik weet, daar is een zeer groot onderscheid:
 Wy

Wy blijven ver van uw volkomenheid :

Maar dat gebrek word door uw bloed bedekt:

Waar om de wil ons voor de daad verstrekt.

2.

Gy hebt steeds , als des Vaders eigen knecht ,

Gehoorzaamt aan al wat hy u beval ,

Zelf tot de dood. *ô* deed ik dat ook recht !

Niet dit of dat van zyn gebod , maar 't al.

ô Mocht ik aan my zelf verloochent zyn :

En dat de wil van God ook was de myn' !

Schryf door uw Geest uw wet doch in myn hert ;

Op dat zy gantsch van my gehoorzaamt werd.

3.

Hoe bezig waart gy in uw vaders werk ,

Volständig tot den einde ? Moeit' noch tyd

Verveelden u. *ô* dat uw Geest my sterk' ;

Op dat ik na uw voorbeeld my ook quyt' !

Gy wrogt by daag' , voor 't komen van de nacht.

ô Dat ik dit met wysheid ook betracht' !

Al wie u dus navolgt in heiligheid ,

Word van u eens aan 's Levens stroom geleid.

4.

Wat waart gy in uw Vaders dienst getrouw ,

Als Zoon en Heer ? in uw geheele Huis ?

ô Dat ik daar myn voorbeeld in beschouw' !

Al koste 't my ook haat , en smaad , en kruis !

God stelde my in myn beroep en stand ,

En ik kreeg ook talenten van zyn hand :

ô Dat ik die besteden mag tot winst !

Hy krygt dan meer die trouw is in het minst'.

5.

Gy hebt volmaakt uw Vader lief gehad ,

En gaaft daar van door daaden stadig blyk ,

Na vollen eisch der liefdewet. Geef dat

Ik ook door liefd' tot God na u gelyk'.

Wat

Wat brandde gy van heilig yvervuur
 Voor's Vaders naam en zaak, schoon 't u zo duur
 Te staan quam? 'k Moet ook yv' ren voor zyn eer'
 En huis. ô dat die yver my verteer'!

6.

Wat waart gy vaak en yv'rig in 't gebed?
 Hoe droop uw tong steeds van een honigvloed:
 Genadetaal, en aandrang van de wet,
 Met ernst en kracht, tot raking van 't gemoed.
 Hoe had gy met godloozen niets gemeen?
 Geen quaad wierd ooit van u geoogluikt? 't Geen.
 Niet recht was hebt gy moedig wederstaan.
 ô Wierd dit al van my ook nagedaan!

7.

Wat hebt gy ook uw medemensch bemint,
 Byzonderlyk Gods Kind'ren? En gy deed
 Met raad en daad dat zien. 'k Zy dus gezint
 Myn liefde zy tot alle menschen meed',
 Maar meest tot hen daar ik uw Beeld in zie,
 Met hert, en mond, en hand: en dat ik die
 Waar in ik iets dat na u zweemt bespeur',
 Doch nooit verlaat, versmaad, of af en keur'.

8.

Wat hebt gy ook aan allen welgedaan,
 In alles? zo dat elk getuigen kond',
 Ja boozen zelf. Dit wyft uw goedheid aan;
 Hoewel u volk dat allermeeft bevon d.
 ô Dat ik ook aan elk zoek wel te doen:
 Vyanden zelf; maar allermeeft aan goën.
 En zo het my ontbreekt aan daad en magt
 Dat echter wensch en pooging daar na tragt.

9.

Barmhertig zyt gy tegen elk geweest.
 Uit meêly hebt gy traanen uitgestort.
 Daar zy in my ook een bewogen geest,

Met

Met die door ramp en druk getroffen word.
 Gy baad zelf voor uw kruissers. Geef ook my
 Dat myn gebed voor elk ten goede zy;
 Maar allermeeft voor d'uwen, zo gy doet:
 En dat ik hoogft betracht der broed'ren goed.

10.

Wat waart gy in geleden ongelyk
 Geduldig en zachtmoedig? Gy vergaast
 Die u misdeën. ô dat ik ook dus blyk'
 Uw leerling, die een vyand spyft en laaft.
 Hoe vreedzaam droegt gy u in uw gedrag?
 ô Dat ik vreed' ook steeds najagen mag,
 Met heiligheid, zo als gy hebt gedāan,
 En dat ik dus uw voetftap na mag gaan!

11.

Gy waart na ziel en lichaam rein en kuis.
 ô Dat ik ook myn vat alzo bezat'!
 Gy gingt my voor in't dragen van uw kruis.
 Geef dat ik u zo naftapp' op dat pad.
 Hoe matig waart gy in uw drank en spyz'?
 Hoe vergenoegt met weinig! Op die wyz'
 Wensch ik my meê te dragen. ô dat ik
 In alles doch my na uw voorbeeld fchik'!

L E E R L I E F D E.

Toon : *Pfalm 47.*

Opperfte Prophæet,
 Die't geheimfte weet
 Van uw Vaders raad,
 En wie tot u gaat
 Om uw onderwys,
 Ook maakt Gode wys:
 'k Zette my ook, Heer!
 Aan uw voeten neêr,

En

En myn oore hoord,
Na een yder woord,
Dat zo lieflyk uit
Uwe lippen spruit,

2.

Maar zal't vrucht doen, Gy
Voeg uw Geest daar by;
Die inwendig leert,
En beletzels weert:
Dan word door uw woord
Oor en ziel doorboort.
Die ontsluit het hert,
En 't verstand dat werd
Innig meê verlicht.
Wat zich aankant, zwicht
Voor 't tweefnydend' zweerd;
Dat uw mond regeert.

3.

Spreek dan zo in my;
Dat ik hoorend' zy.
Onderricht my wat
Noodig dient gevat:
Dat ik ook een ben,
Die de waarheid ken
Als zy in u is,
Door bevindenis,
En de kracht der zaak
Recht beschouw'en fmaak',
Dat myn daad en hert
Dus geheiligt werd.

DE

D E G E E S T - W I N D.

Toon : Psalm 59.

1.

HOe zoet word ons Gods Geest in zyne bladen
 Gelyk een wind beschreven en verbeeld?
 Hy is zo als een wind in aard en daaden,
 Waar door hy aan de Kerk zich mededeelt.
 De wind die blies op 't gropte Pinxterfeest,
 Van boven neêrgedreven met gedruis,
 Was 't zinnebeeld en teken van die Geest,
 Als dat geluid vervulde 't gantsche huis.

2.

De wind is onbedwongen in zyn werken,
 Wie weet van waar hy komt, of waar hy gaat?
 Geen mensch en kan hem tyd of wyz' beperken:
 Men hoort die; maar men ziet niet, noch verstaat.
 Hoe dit geschied. 't Is met de Geest dus meê,
 Wanneer hy zo verborgen wederbaart,
 Waar in zyn wil ook nooit bepaaling leê,
 Maar zo't hem lust zyn woord en werking paart.

3.

Wat heeft de wind een wonderlyk vermogen?
 Hy werpt ter neêr wat zich daar tegen itelt:
 't Moet bersten wat niet tydig was gebogen:
 De hoogste boom en toren word gevelt.
 Niets is 'er dat Gods Geest kan wederstaan.
 Vergeefs is dat een hoogte zich verheft.
 Hy zaldie, als Gods Kracht, ter nederslaan.
 Het zwicht voor hem, en valt, al wat hy treft.

4.

De wind dryft wolken neveldampen heenen,
 Zo dat de Zon het oog bestraalen kan.

F

Waa;

Waait ook de Geest, de hertwolk is verdwenen,
 En 't zielenoog beschouwt de Heilzon dan.
 De lucht word dus gezuivert en geklaart,
 Wanneer de Geest, in 't hert komt, hy verbant
 Wat dat besmet, verduistert, of bezwaart,
 En reinigt wil, geweten en verstand.

5.

o Zonder wind en kan geen mensche leven.
 Dit is al meê in 't geestelyke waar.
 Die Hemelwind moet ons het leven geven.
 En voeden. Waar die Wind niet waait, o daar
 Is anders niet dan enkel dood' gebeent':
 Maar als hy blaast brengt hy het leven aan,
 Daar hy met een beweging by verleent,
 En doet dat heir op hunne voeten staan.

6.

De wind droogt op. Zo komt Gods Geest ook
 droogen.
 Detraanen van Gods kind'ren. Geest de wind
 Verkoeling: ook Gods Geest heeft dat vermogen,
 Als zig de ziel in lydens nitte vind.
 Hoe lieflyk word het hert daar door verfrist,
 Wanneer die Wind dat aanwaait en verquikt?
 Dan voelt het van Gods gunst zig vergewilt,
 En blyft niet meer aëmechtig en verschrikt.

7.

De wind moet ook het aardryk vruchtbaar maken,
 Daar hy veelzints zyn werkzaamheid in heeft.
 Zo ook Gods Geest zyn werking wilde staken,
 Daar was geen vrucht: maar zo de Kerk die geeft
 Het is, om dat die Noord-en Zuiden-wind
 Haar Hofdoorwaait, waar door zy cierlyk bloeit,
 En Jesus zyn verlusting in haar vind,
 Wyl daar een oegst van ed'le vruchten groeit.

HET

HET GEESTVUUR.

Toon : Psalm 149.

I.

Gods Geest word vaak by vuur geleken,
En is in werking zo gebleken.
Een yder van zyn gunstelingen
Bevind dat in veel dingen.
Gelukkig is aan wien hy schonk
Een kool hier van, ja slechts een vonk:
Dewyl daar zelf de zon voor zwicht,
Met al zyn warmt' en licht.

2.

Het vuur verlicht, geeft glans en klaarheid,
't Verdryft de nacht van donk're naarheid,
En toont het recht gelaat der zaaken,
Tot aangenaam vermaken.
Gods Geest verdryft de duisternis,
Waar door de ziel benevelt is.
Hy toont de waarheid in haar licht,
Tot vreugd' van 't zielgezicht.

3.

Het vuur kan warmen en ontsleken,
En door de strengste koude breken:
De Geest, doet hert, en mond, en handen
Van liefd' en yver branden.
Ja hoe verkleumt de ziele was,
Dat Hemelvuur verhit haar ras;
Zo dat het dus ontvönkt gemoed
Blaakt in een volle gloed.

4.

Het vuur verquikt in koude dagen,
Die zonder dat niet zyn te dragen.
Wy moesten ook in 't kruis bezwyken,

F 2

In-

Indien die Geest wou wyken :
 Maar als hy lieflyk in ons vloeit,
 En 't hert door zyn vertroosting gloeit,
 Daar is geen ziels of lichaams smert
 Die niet verzacht en werd.

5.

Het vuur doet smelten, zelf metaalen.
 't Zal van de hardste zegepraalen.
 Gods Geest smelt ook de hardste harten,
 Die steen in hardheid tarten.
 Al waren zy een rots, zo ras
 Hy die verwarmt, zy zyn als wasch.
 Zy vloeyen als het water heen,
 En smelten in geweën.

6.

Het vuur kan branden en verteeren :
 't Kan vaste stof in asch verkeerē.
 Gods Geest kan als een vuur vernielen,
 Verwoesten en ontzielen,
 Ter wraak. Den ouden mensche werd
 Daar door verteert. Het vuur doet smert
 De Geest werkt, dat de zond tot pyn.
 Van 't wroegend' hert zal zyn.

7.

Het vuur klimt met zyn vlam om hooge.
 De Heil'ge Geest doet hert en ooge
 Ten hemel heffen. Het geloven
 Voert reeds de ziel na boven.
 Zo liefd' en hope, met gebeën,
 En al den wandel strekt dat heen,
 Door leiding van die Geest ; om dat
 Hier boven is haar schat.

8.

Het vuur kan rein en zuiver maken,
 Als 't uitbrand ingeworpen zaaken.

Zo

Stigtelyke Gezangen.

83

Zo ook Gods Geest. Onreinigheden
Zyn van hem niet geleden.
Door zyn uitbrandingvuur maakt hy
De ziel van vuiligheden vry.
Doch dat geschied nu slechts ten deel';
Maar na de dood geheel.

9.

De goudsmit zal het vuur behoeven,
Om 't goud te lout'ren en beproeven:
Dat kan het schuim daar af doen scheiden.
Dan onderkent men 't beide,
Gods Geest is ook een loutergloed,
Die goud en schuim zich scheiden doet:
Dus word het beid' ter toets gebragt
Door zyn beproevingskracht.

10.

Heer! mogt dit vuur my ook doen blaaken,
En my van geest meê vuurig maken,
Zo dat ik mogt na u gelyken,
En dat als gy doen blyken:
Dan wierd het zondenvuur gedooft:
Ik hoopte koolen op het hoofd
Des vyands: en door 't geen ik deê
Ontstak ik and're meê.

G E E S T - W A T E R.

Toon : Psalm 41.

1.

o **H**eil'ge Geest! de werking die gy doet
Verbeeld het water zoet.
Uw water vloeit van uit den Throon, en 't word
Met stroomen uitgestort.

F 3

o

o Zalig die dat water meê erlangt!

Ja slechts een drop ontfangt!

Bevocht uw Kerk als 't vlies van Gideon:

En maak haar zelf een bron.

2.

Het water wafcht de vuiligheid en vlek.

De Geest den zielendrek.

Hoe walgelyk het hert is, hoe vervuult,

Hoe diep de smette schuilt,

Al is 'er niet dan etter, bloed en slyk:

Dit water is gelyk

De vyver van Bethesda; wyl de Geest

Beid' reinigt en geneest.

3.

Het water lescht den brand. Het zelve doet

Gods Geest den zondengloed,

Begeertens, vlam, godloosheids brand, hoe fel,

Hy dooft die evenwel.

Het water smoort: dit bleek in Pharao.

Gods Geest doet ook alzo.

Den ouden mensch verftikt hy, dat hy sterft,

En nooit weer kracht verwerft.

4.

Door water word de dorstige gedrenkt.

Als Hy zyn water schenkt,

Dan word de ziel verzadigt, en haar lust

Word lieffelyk gebluft,

Daar anderzints de ziel versmachten moet:

Maar leid hy aan zyn vloed,

Dan schept zy uit een volle wellustbeek,

Wiens water nooit ontweek.

5.

Het water geeft verfrifling, en 't verkoelt

Wanneer men hitte voelt

De ziel word door de Geest ook lief ververst,

Als

Als 't bange kruis haar perst;
Of als zy door aanvechtings hitte quynt,
En al haar sap verdwynt:
't Ontluikt dan weêr': geen als verwelkert was,
En groent gelyk het gras.

6.

Het water maakt dat alles vruchtbaar groeit
Wat daar meê word besproeit
Wat van de dauw des Geests besprenkelt word,
En sterft niet, noch verdort,
Maar bloeit en groeit, met ed'le vrucht belaên,
Die nooit en zal vergaan.
Dus is men als een welgeplante Boom,
Aan d'oever van een stroom.

7.

Myn ziel is. Heer! gelyk een dorstig land
Door heete zonnebrand;
Of als een Hert, dat schreeuwt na versche stroom,
Daar 't lavenis bekoom'
Giet ook van dit water uit op my,
Dat ik bedroppelt zy,
Tot my het Lam aan 's Levens stroom eens leid,
In zalig' eeuwigheid.

G E E S T - Z E G E L.

Toon: Psalm 139.

1.

Hoe zalig is het voor de Kerk,
Dat God zyn Zegel op haar zet
Door zynen Geest, wiens eigen werk
't Verzeg'len is? Hy stempelt het
Door diep zyn Beeld in haar te drukken:
Het geen dan niemand af kan rukken.

F 4

2. Wat

2.

Wat is dat een cieraad en eer',
 Dat iets des Konings zegel draagt?
 Maar ô! Gods Zegel is veel meer.
 Wien 't ingeprent is, die behaagt
 In d'oogen van den Hemelkoning,
 Door zulk een zegelbeelds vertooning.

3.

Die hy dus zegeit, eigent hy
 Aan hem, als zyn bezitting, toe.
 Dit stelt hen van ontvreemding vry.
 Hy houd dat in zyn-nauw behoë.
 Wie zou 't verzegeld goed ontwenden,
 't Geen God hier door voor 't zyne kende?

4.

Al wie Gods Geest verzegelt, is
 Beveiligt tegen alle quaad,
 En onder zyn bewaarenis,
 Die geen belediging toelaat.
 Wie zou zyn fundament verbreken
 Bevestigt door zyn zegelteken?

5.

Dit Zegel geeft verzekering
 Van Gods beloften aan het hert;
 Vermits al wie dit Pand ontving,
 Door zyn getuig'nis zeker werd.
 Dit hoed voor afval en verleiden:
 En maakt dat niets van God kan scheiden.

6.

Der Persen Konings zegelring
 Leed geen herroeping: minder noch
 't Geen God met zyn verzegeling
 Bekrachtigt heeft, ô geen bedrog
 En magt van al de hellebenden
 Zal 't Zegel Gods, God zelve, schenden.

7. Ge-

7.

Gelukkig! die dat Zegelbeeld
In 't hert, en op zyn voorhoofd heeft.
Wien God zyn Geest dus mededeelt,
Die van zyn erf getuig'nis geeft.
Mag ymand zo versegelt wezen,
Zyn heil is vast en niets te vreezen.

8.

Hoe zalig is de Kerke dan,
Als een versegelde Fontein,
Die op dit Zegel roemen kan.
En 't heeft in 't hert, niet slechts in 't brein,
Of waan. *o* Nooit en zal gebeuren
Dat iets Gods Zegel zal verscheuren.

9.

Bewaarder van het Zegel Gods:
o Dat ik meê versegelt werd!
Myn hert zy vleesch, in plaats van rots,
o Zet my op uw arm en hert
Gelyk een zegel: 'k zal mits dezen
Ook dan in u versegelt wezen.

ZUCHTING tot de H. GEEST.

Toon: *Psalm 36.*

I.

o **H**eil'ge Geest! 't gebeure nimmermeer,
Dat ik u in uw gaven ooit onteer',
Of uw bestier en werking van my weer':
Maar laat ik al myn dagen
My zo ik moet omtrent die zelve dragen,
Dat ik nooit doe het geen u mogt mishagen:
Maar laat uw kracht myn zwakheid onderschraa-
gen,
Dat die my leid' en leer'.

F 5

2. Be

2.

Bewaar my doch voor zulk een euveldaad,
 Die u in my te heiligen weêrstaat:
 En dat ik nooit verwerp' uw troost en raad,
 Die gy aan my woud geven.
 ð Dat ik nooit door smaad of wederstreven
 U uitbluff', noch bedroev': en 'tgeest'lyk leven
 Benadeel': want uw werking word verdreven
 Door handel die gy haat.

3.

Gelyk, ð Geest! uw wezen heilig is,
 Zo ook uw werk: en uw gelykenis
 Vermaakt u. Schend men die, het is gewis,
 Gy zult dat wreken.
 ð Wee dien mensch! van wien gy zyt geweken.
 Wat valt men dan in zonden en gebreken,
 Waar over God tot gramschap word ontsteken,
 Ter bange droeffenis?

4.

En komt gy met hertsterkend' artzeny,
 Wanneer ik smert in ziel of lichaam ly:
 ð Dat uw troost my nooit te klein en zy,
 Of ik die weig'ten moge,
 Noch tranen stort als gy die op wilt droogen.
 Dus heeft men met zich zelf geen mededogen:
 En dat mishaaft ten hoogsten in uw oogen.
 ð Weer dat dan van my.

5.

Schoon men u zelf wel niet bedroeven kan,
 Noch blussen, wyl gy God zyt, en geen man,
 ð Dat geschied in uwe werking dan:
 Waarom gy die dat deden,
 Met recht dan weêr bedroeft. Gy bluft met reden
 Uw gaven in die daar zo tegen streiden,
 Al blyft noch steeds een yvonk in Jesu leden.
 Weêrhoud my dan hier van. HET

HET BOEK DES LEVENS*Toon : Psalm 83.*

1.

VAn vooren is geen onderzoek
Wiens naam'er in Gods Levensboek
Van eeuwigheid is opgeschreven
Wie zou Gods raadbesluit doorgronden?
Daar word geen oorzaak van gevonden:
En 't is maar hem bekend gebleven.

2.

Dat Levensboek is aan het Lam
Geeigent; 't geen op aarden quam,
Om daar dat offerbloed te plengen,
Waar op die naamen zyn geschreven:
Om wien dat leven word gegeven:
En die ons zelf daar toe zal brengen.

3.

Heer! delg my uit dat Boek doch niet:
Gelyk gewis aan hen geschied,
Die zich door waan daar zelf in schryven;
Maar zich dus jammerlyk bedriegen.
O Die verwachting zal hen liegen;
Terwyl Gods fundament zal blyven.

4.

Geef dat ik maar van acht'ren ken
Dat ik in 't Boek des levens ben:
Laat ik dat uit de vruchten merken:
En dat uw Geests getuigenisse
My van myn aandeel vergewisse:
En myn geloove mag versterken.

5.

O Dat ik door een recht gedrag

Myn

Myn Roeping en Verkiezing mag
 Vast maken. *k Mag dan ook besluiten
 De wortel uit de goede vruchten.
 En hoev' angstvalig niet te duchten:
 Is ook myn naam daar in, of buiten?

6.

Dat dan myn naam gevonden zy
 In 't schrift van Isr'els huis; en by
 De naamen van uw gunstelingen:
 Laat ik in hun vergad'ring komen:
 Gun my het erflot van de vromen.
 *k Zal dan uw Naam daar lof voor zingen.

7.

Word dan myn naam gehaat, gesmaad:
 Verwerpen menschen die als quaad:
 Gy zult die in uw palmen dragen.
 Gy zult dien witten keursteen geven,
 Dien nieuwen naam daar op geschreven:
 En 'k zal dan aan uw oog behagen.

HET GODDELYK KINDSCHAP.

Toon : Psalm 4.

1.

MYn God, hoe hoog gy zyt gezeten.
 Om dat uw Zoon myn Boeder is,
 Zo mag ik u myn Vader heeten.
 Dus mag 't geen Engel zich vermeten.
 Uw Geest geeft my getuigenis.
 Niet verder kon uw hoogheid daalen,
 Noch liefde klimmen. By die eer'
 Kan self geen kroon en sceptor halen.
 Of met wat eernaam Vorsten praalen:
 Gods kind te zyn is vry wat meer.

Uw

2.

Uw Kind'ren, met de rest verlooren,
 En's duivels kind'ren door de zond,
 Zyn tot uw Kindschap uitverkoren,
 En weder door uw Geest herboren,
 Verweerdigt tot het Trouwverbond
 Met uwen Zoon, die tot verwerven
 Van 't Kindschaps Erfrecht voor zyn Bruid,
 Zyn Vaders thron en schoot moest derven,
 En, menschen Zoon geworden, sterven,
 Naar eisch van 't eeuwig zoenbesluit.

3.

Uw Vaders hert, en hand, en oogen,
 Zyn voor uw Kind'ren allegaër.
 Uw ted're liefd'en mededogen,
 Waar op zy hen verlaten mogen.
 Uw zorg neemt hen altoos waar
 Hun struikeling wilt gy verschoonen:
 En schenken wat hun nood behoeft:
 Gy wilt hen tuchtigen als zoonen,
 En u als Vader steeds betoonen,
 Die hen van herten niet bedroeft.

4.

Uw Erfbeloften zyn beeedigt,
 Vervat in 't eeuwig Testament,
 Wie is 'er die uw Kind beledigt,
 Dat gy, ô Vader, zelf verdedigt,
 En in uw hert en handen prent?
 Wat zou hun erfgoed doch ontwenden,
 't Geen gy bewaart door uwe kracht?
 Wie zou uw Zegel daar op schenden?
 Al woeden al de hellebenden,
 Gy, Vader hebt noch meerder magt.

5.

Gy zelve wilt het Erfdeel wezen.
 Wat Erfgoed is daar aan gelyk?

Gy

Gy laat uw Kind'ren nimmer weezen :
En die u als hun Vader vreezen

Zyn Erfgenaamen van uw Ryk.

Doch hier zyn noch maar eerstelingen,

Schoon reeds zo heerlyk : maar wie denkt

Wat zalig goed, wat groote dingen

Gy boven al de hemelkringen

Ten vollen aan uw kind'ren schenkt ?

6.

Daar na is al hun wensch en wachten.

Daar rekhalft 't gantsche schelpzel na.

Dat doet hen 't ondermaansch verachten,

En na 't volkomen Kindschap trachten,

Als heerlykheid volgt op genaë.

o Laat ik my dan waardig dragen,

Zo als het aan uw Kind betaamt

Op dat, door alles, al myn dagen

Ik u, myn Vader, mag behagen.

Dus word de wereldling beschaamt.

DE WAARE RYKDOM.

Toon : Psalm 106.

1.

HOe ryk is 's Heeren gunstigenoot,

Al was zyn armoë noch zo groot,

Door 't hebben van de waare schatten,

Al heeft men daar geen achting voor ?

De wereld kan die niet bevatten,

Die dwaaslyk NIET in plaats verkoor.

2.

Hoe ryk is die het hoogste Goed,

God zelf, bezit ? Die aan 't gemoed

Voldoet meer dan het kan begeeren.

Wiet

Wien Jesus zelf zyn goud verkoopt?
Die 't alles heeft kan niets ontbeeren,
Maar is van schatten overhoopt.

3.

Wat is 't een dierb're rykdom, dat
Gods Geest hen schenkt een gavenſchat
En met zyn vruchten gaat verryken?
Wat heeft hy ſchatten opgeleit,
Die ryk is van genadeblyken,
Door deugden en godzaligheid?

4.

Wat is het Euangeliiwoord
Een ſchat voor die het toebehoort?
En drek zyn d'ondermaansche dingen
By Gods beloften. Hier is 't recht:
Maar hy heeft na die eerſtelingen
't Bezitten boven weggelegt.

5.

Dat 's werelds rykdom vry verdwyn',
Als ik maar ryk in God mag zyn.
'k Zal dan geen wereldling benyden.
Gods ſchat begunſtigt armen meest.
Uw rykdom zal my dan verblyden,
Indien ik recht ben arm van geest.

'T W A A R E C I E R A A D.

Toon : Psalm 16.

1.

W At is uw Bruid inwendig opgeciert,
ô Bruidegom! ſchoon zwart in 's werelds oogen:
Na dat zy van u zelf verheerlykt wierd,
En zy u als haar Kleed had aangetogen,

Het

Het geen haar kan vercier en verriyken.
Geen aardsche pronk is daar by te gelyken.

2.

Hoe heerlyk is doch haar genadestaat,
Waar toe zy door zyn goedheid is verheven,
Van 's duivels slaaf, en 't allerdroevigst' quaad?
Haar is het recht van 't Kindschap Gods gegeven.
Zy is het Wyf des Lams. Zelf d'Engelbenden
Zyn geesten die hy tot haar dienst gaat zenden.

3.

Hoe heerlyk is 't dat God zelf in haar woont,
Drieenig, die zyn huis wil heerlyk maken?
Zo Vader, Zoon, als Geest, zyn daar gethroont.
o Daar hy komt daar brengt hy alle zaaken,
Wat zulk een hert op 't lieflykst op kan pronken,
En 't zielcieraad word haar van hem geschonken.

4.

Hoe heerlyk is de Kerk ook aangedaan
Met Bruidsgewaad, daar Jesus haar meê kleeedde:
't Geen hem zyn bloed gekost heeft. Ziet haar aan
In 't kleed des heils, dat hy haar zelf aandeede.
Haar kleed is zelf de Zon, die alle vlekken
Of uit kan doen, of t'eenemaal bedekken.

5.

Hoe praat zy ook met deugd en heilgheid,
't Rein lynwaad, wit in 't bloed des Lams gewassen,
En door zyn Geest zo cierlyk toebereid?
Dat moet voor God en mensch welvoegend'passen.
De wereld houd' haar tooi en praalgewaaden:
Der zielen pronk zyn vruchten van genaden.

6.

o Dat ik my aan 't uiterlyke niet
Vergaapen mag. Optooifels en blanketten
Zyn 't geen men aan de Hoer van Babel ziet
Die 't slegte volk daar door vangt in haar netten.
Gods

Gods Koningryk is binnen in de zielen :
't Inwendig' is waar door zy hem gevielen.

T G E E S T E L Y K R E C H T.

Toon : *Psalm 20.*

I.

MYn God! gy hebt aan my gegeven
Door uw voorzienigheid
Genoeg om matig van te leven :
Dies zy u dank gezeit.
Ik heb door onrecht niets verkregen,
Waar voor gy my bewaarde.
Het is een vrucht van uwen zegen.
'k Heb recht daar toe op aarde.

2.

Doch 't baat niet schoon een aardfchen Rechter.
My wettigt in myn recht
Voor menschen, als Gods vierschaar echter
My 't geest'lyk recht ontzegt.
Dat recht is door de zond' verloren
Godlooze mogen vreezen :
Zy zullen van hun toebehooren.
Voor God maar dieven weezen.

3.

God voed hen zo gelyk de raven :
In zyn langmoedigheid
Gelyk misdaadigen en slaven,
Waar voor hy straf bereid.
Daar is een vloek in zulk een zegen,
En zy misbruiken wat
Zy hadden uit Gods hand verkregen,
Als hier hun goed en schat.

G

Het

4.

Het geest'lyk recht is weêr verworven
Voor die in Christus is.

Hy is aan 't kruis daar voor gestorven
Dus is hun erfenis

In aard' en hemel r' allegader,
Als Gods verbondelingen,
En kind'ren van die Hemelvader:
Die schenkt hen alle dingen.

5.

Dat recht zal 't al gezegent maken.

En, hebben wy niet veel,
Wy zullen daar Gods gunst in smaaken
Hy zelf zal zyn ons deel.
Hoe groot zal zulk een Rykdom wezen!
Dat recht zal nooit versterven.
Ik heb voor geen verlies te vreezen,
En zal 't eens al beërven.

G O D S G U N S T I N W E I N I G

Toon : Psalm 30.

1.

HOe driftig is een wereldsch mensch
Na magtig veel, zyn hoogste wensch:
't Geen menig jammerlyk verstrikt,
En als met doornen 't hert doorprikt.
Wat word dat menigmaal bevonden
Een oorzaak van ontelb're zonden?

2.

Der weredlingen magtig geld
En goed gaat van Gods vloek verzelt:
En wyl't der zonde dienstbaar is,
Verzwaart het hun verdoemenis.
't Zyn kluisters, die den aardfchgezinden

Aan

Aan 't fchepzel en de wereld binden.

3.

Al heeft men noch zo veel, wat is 't
Wanneer men God alleen maar mist?
En is ons deel ook noch zo smal;
ô Die maar God heeft, heeft het al.
Wat fchaad ons wat wy dan ontbeeren?
Want hy vervult al 't zielbegeren.

4.

Het weinig van Gods gunstgenoot,
Als is het maar zyn dag'lyks brood,
Is beter dan den rykften fchat:
Die een godloozen hoop bezat:
Om dat hy 't in Gods gunst en zegen
Geniet, en wettig heeft verkregen.

5.

Een harde korst van drooge brood,
Die ymand in Gods gunst genoot,
Is beter dan een vollen dis,
Die in zyn vloek en gramschap is.
Al drinkt men daar den wyn uit fchalen,
't Kan by geen teug koud water halen.

6.

ô Veel gewenschter was de staat
Van Lazarus in al zyn quaad,
Schoon hy maar om de Kruimkens bad
Van 't geen den vrek in volheid had,
Dan dien, die van hem na zyn fterven
Geen druppel waters kon verwerven.

7.

Een dropje van Gods gunst verzoet
Het allerbitterft'. Als 't gemoed.
Zyn gunst en liefde maar gevoelt,
Den heetften oven word verkoelt.
Dan kan men 't zwaarste kruis doorftreven.

G 2

Gods

100 *Mengelstoffs van veelerley.*
Gods gunst is beter dan het leven.

8.

Heer! geef my myn bescheiden deel.
'k Wenſch niet te weinig, noch te veel.
Gy weet wat dienſtig voor is my.
Doch dat het in uw gunst maar zy.
Ik wil my na uw ſchikking voegen,
En met myn lot my vergenoegen.

DE VOEDINGKRACHT.

Toon: Psalm. 39.

1.

Niet slechts het brood, maar 's Heeren zegen-
woord,
Het geen uit zynen mond komt voort,
Is dat, waar by een yder menſche leeft
En kracht, en lichaams voeding heeft.
Maar is't van 't brood ook 't allervoestzaamst' af,
Dan is het voor den menſch geen ſtaf.

2.

Vergeefs heeft men zyn akkers vol van graan
En ſchuur: zyn zolders zwaar gelaën:
Zyn diſch voorzien: het brood in hand en mond:
Ja dat men 't in de maag neêrzond.
Het ſmaakt, het voed, 't verzadigt ymand niet,
Zo God den zegen niet gebied.

3.

Zie't in dien dwaas, die zo veel voorraad had:
Dien hooftman, dien het volk vertrad,
Wanneer zyn oog de volheid zag. Wat baat
Aan Belzazar zyn overdaad?
Zie Iſraël, die men geſneuveelt vond
Met quakkelvleefch noch in de mond.

Hoe

4.

Hoe komt dat deez' uit water en uit Brood
 Meer smaak, en kracht, en groei genoot,
 Dan die uit al zyn keur van vet en zoet?
 't Is wyl het brood den mensch niet voed,
 Indien'er God zyn zegen niet mée paart,
 Wanneer daar niemand wel van vaart.

5.

Geniet ik dan in plaats van lekkerny
 Maar dag'lyks brood; Gods zegen zy
 Daar by. 'k Vind dan daar in meer nut en zoet,
 Als menig'in hun overwoed.
 Ik zie en smaak daar's Heeren goedheid door.
 Hem zy de lof en dank daar voor.

'T VROLYK HERT E;

Toon: Psalm 28.

1.

EEn vergenoegt en vrolyk herte,
 Is't wenschelykste goed op aarde:
 Een zaak van d'allergrootste waarde:
 Een stut, en plaaster in de smerte.
 Het zal versterking, medicyn,
 Ja een geduur'ge maaltyd zyn.

2.

Een hert van droefheid ingeslagen,
 Dat steeds gaat zorgen, dubben, kniezen,
 Doet lust, en moed, en kracht verliezen,
 Zo dat men ramspoed niet kan dragen.
 En't maakt dat zelf genoten goed
 Vergalt word, en geen deugd en doet.

3.

Een onvernoegt onrustig herte

G 3

Doet

Doet niet dan knagen. wroegen, vreezen.

Hoe zou daar blydschap kunnen wezen?

Dat is staêg vol van druk en smerte.

Wat heezalf of verband geneest

De breuk van een verslagen geest?

4.

Begeert gy 't vrolyk hert ook mede,

Zo laat Gods schikking u behagen:

Zyt willig om uw kruis te dragen:

Beteugel uw begeerlykheden:

Betracht een goed geweten, dat

Meer vreugde geeft dan alle schat.

5.

Doch 't is geen vrolyk herte t'achten,

't Geen uitgelaten en brooddronken

In 's duivels strikken ligt te ronken,

En niet als vreugd' droomt: zulke trachten

De druk te bannen uit hun hert:

Maar in dat lacchen zelf is smert.

DE BESTE LEVENSSTAAT.

Toon: Psalm 117. Of Onze Vader.

1.

DE wenschelykste levensstaat,
Verzelt van 't allermiste quaad,

Die rust en vergenoeging geeft,

Is dat men in Gods gunst hier leeft:

En dat men van zyn wettig goed.

Genoeg en matig word gevoed.

2.

o Ver het best is hy'er aan,

Die kan op eigen beenen staan,

En niet en hangt van Maag of Vriend:

Die van zich zelve word gedient,

En

En, niemands Heer, of niemands knecht,
Met lust zyn eigen werk uitrecht.

3.

Die zig ook niet belemmert vind
Door lastig Staat-of Ampt-bewind.
Die wyds en zyds geen handel doet,
Met staêge zorg van bankeroet:
En die op zee geen schepen heeft,
Daar hy op yder storm om beeft.

4.

Die zich in geen kabaalen laat,
Waarom hy menigmaal begaat
't Geen tegen goed geweten strydt,
En ziet zig in gevaar altyd
Dat ymand 't rokje wenden zal,
En oorzaak worden van zyn val.

5.

Die zig in zyn beroep zo draagt,
Dat hy aan God en mensch behaagt:
En zig geen zaaken onderwind,
Dan daar hy zich bequaam toe vind:
En die niets by de hand en vat,
Dan daar hy tyd en kracht toe had.

6.

Die door onwisse vreez'of hoop
Zig niet en pynigt; maar 't beloop
Der zaken toevertrouwt aan God,
En is te vreden met zyn lot:
Ook niet en haakt na altyd meer.
Dit is de staat die ik begeer.

DE VERWERDE WERELD.

Toon: Psalm 99.

1.

W At verscheiden doel
 Heeft het wergewoel
 Van den aardfchen mensch,
 In zyn weg en wensch?
 Wat al nyd en stryd
 Is aan alle zyd?
 En't is hier beneden
 Al vol ydelheden.

2.

Yders overleg
 Kiest zyn eigen weg,
 Door malkand'ren heen,
 En meest tegen een.
 Heft die iets in top,
 't Krygt van deez' de schop,
 Bouwen deze weder
 And're werpen 't neder.

3.

't Geene deez' ontziet
 Acht een ander niet.
 't Geene deez' vermaakt,
 Word van die gewraakt.
 Zo verschillig gaat
 Het niet liefd'en haat.
 En dat deze roemen,
 Zullen die verdoemen.

4.

't Geene deez' begeert,
 Is aan die onweerd.

De-

Dezes vrolykheid
 Word van die beschreit:
 En des eenen dood
 Is des and'ren Brood.
 Het gewin van dezen
 Zal diens schaade wezen.

5.

Wie is dan de man,
 Die't zo maken kan,
 Dat hy elk behaagt?
 Hoe zig ymand draagt,
 Wat hy laat of doet,
 Keurt het deze goed,
 And're zullen 't laken,
 Na het hen zal raken.

6.

Zoek in wat gy doet
 Slechts een rein gemoed,
 En uw lof by God.
 Of de wereld spot,
 Wat zy zeld' of deê;
 Ga maar recht door zee,
 Goed of quaad geruchte
 Is dan niet te duchten.

'T EENZAAAM LEVEN.

· Toon : Psalm 112.

I.

HEt afgezondert eenzaam leven
 Kan vry al meer genoegen geven,
 Dan al't gewoel der groote steden,
 Waar in het geen wy zien en hooren
 De rust en vrede vaak komt stooren,

En

En is vol boos-en-ydelheden.

2.

Wie met de menschen wil verkeerren
Moet veinzen en verdragen leeren,
En zig na veeler zin te voegen,
Tot volging der gemeene Zeden.
Zo doet men met de wereld mede,
En dikwyls met gewetens wroegen.

3.

Wat dwaas gerel en klappernye,
Wat laster en bedriegerye,
Wat nyd, wat haat, wat list en laagen
Wat onrecht, ja wat gruweldaaden,
Zo vol van ergenis en schaden,
Gebeuren doorgaans alle dagen?

4.

Men leert malkand'ren de gebreken
En zonden. Door het zamenpreken.
Ontstaat verderf in goede zeden.
Dus kan'er eene veel besmetten:
En die zig wil daar tegen zetten
Lyd haat en smaad, en word vertreden.

5.

Eenvoudigheid, oprechten wandel,
En deugdzaamheid en vroomenhandel,
Is als in ballingschap verzonden.
Waar veele menschen t'zamen wonen,
Wiens werk eens zal zyn meester lonen:
En word noch buiten 't meest gevonden.

6.

Dit baart noch 't meest vermaak en ruste,
Dat ymand zich op't land verluste,
Met twee of drie vertrouwde vrenden:
En dat hy, met geen zorg bekommert,
Noch

Noch met bewind en last beslommert,
Genoegen in zyn lot kan vinden.

7.

Wie zulk een leven kan genieten,
En zich dat eenzaam laat verdrieten,
Mag in de Stad wat groots beoogen:
O Zyn verwachting zal hem missen,
Wanneer hy tegen waan en gissen,
Zyn hoop wel deerlyk ziet bedrogen.

'T L E V E N S L O T.

Toon : Psalm 107.

I.

DEs menschen levenstyden,
Zyn om de zondenschuld
Met tegenspoed en lyden
Van wieg tot baar vervult.
Een yder dag zelf heeft
Genoeg aan eigen quaaden,
Dat nieuwe stoffe geeft
Om 't hert met druk te laden.

2.

Gaat ymand vergelyken
Zyn ramp met zyn geluk:
't Eerst zal vry meerder blyken.
Ons leven is meest druk:
Veel roet, en weinig zoet:
En onze korte dagen
Zyn boos. De teegenspoed
Doet elk zyn kruispak dragen.

3.

Het Lyf is menigmaalen
Een gasthuis van elend,

Vol

Vol van gebrek en quaalen.

De ziel word afgement

Door kommer, rouw en pyn,

Die't angstig hert ontste'len,

En wel als beulen zyn,

Die dat gestadig quellen

4.

Des moeders lichaam strekte

Voor't allereerste graf,

Daar duisternis ons dekte:

En als dat uitgang gaf,

Wierd's werelds licht beschreit,

Te recht, met kind'sche traanen,

Wiens boos-en ydelheid

Voor veel de helweg baanen.

5.

De jeugd, schoon onbezonen

En dertel, ziet wel vaak

De droefheid al begonnen

In't midden van't vermaak:

En't geen men dan bedryft

Kan namaals zuur opbreken,

Vermits de wroeging blyft,

En God dat laat komt wreken.

6.

De ryper jaaren zagen

Al dikwyls smert op smert,

En moesten rampen dragen,

Die bitter zyn aan't hert.

Doe spysde tranenbrood.

Door duizend ongevallen:

En vreugd die men genoot

Waar daar by niet met allen.

7.

o Wat al zorgen knaagen

De

De ziel! wat vrecz' en leed!
Wat rampen, die ons plaagen!
Wat arbeid, moeit' en zweet!
In 't beste was verdriet,
En doornen aan die roozen.
Volmaaktheid was 'er niet:
En rouw quam vreugd' verpoozen.

8.

En zo wy ook beleven
Den ouden kouden dag,
Wat zal die quaalen geven,
Noch meer dan voortyds plag?
Dan heeft men minder rust,
En kan zig niet vermaken:
Men heeft geen trek noch lust
Tot d'allerzoetste zaaken.

9.

De wereld is voor Vroomen
Een traan en jammérdal,
Van dat zy daar in komen.
't Is onrust over al.
Dat is wel meest hun lot,
Dewyl zy moeten lyden
Der boozen prang en spot,
En wel ten bloede stryden.

10.

Is 't wonder dan dat menschen
Wier deel hier niet en is,
Na hun ontbinding wenschen
Uit die gevangenis:
En dat zy, levens zat,
Na 's hemels rust verlangen,
Daar zy aan 't eind van 't pad
De rust en kroon ontfangen?

LOT.

L O T G E L Y K H E I D.

Toon : Psalm 117.

I.

Gods gunst of haat en kent men niet
 Aan 't geen de mensch voor oogen ziet.
 Schoon menig daar na oordeel velt.
 Want eenerlei doch wedervaart
 Zo goed als quaaden op der aard:
 Waar over men zich t'onrecht quelt.

2.

Had Salomo een groot gebied,
 't En quam noch by een Nimrods niet,
 Of by een Ahasveros Ryk.
 Schoon Abraham al veel bezat,
 Een Pharao had grooter schat.
 Zo was hun voorspoed dan gelyk.

3.

Heeft Joram ongeneesb're pyn:
 Dat zal ook Afas deel wel zyn.
 Word Joram krank, Hiskia meê.
 Indien de Kanaaniter vlied:
 't Is ook van Israël geschied.
 Dus trof hen beiden 't zelve wee.

4.

Word Jakob oud en levens zad;
 Ook Elau heeft dat lot gehad.
 Een zondaar leeft wel hondert jaar.
 Gaat Onan in zyn jongheid heen.
 Abia word vroeg afgesneên.
 O Geen verschil bespeurt men daar.

5.

Zo Achab als Josia sterft

Door

Door 't zweerd. De moorder kain zwerft,
En ook een David overal.
De booze geest die Saul plaagt,
Is 't ook wiens vuistflag Paulus draagt
Ziet daar weêr een gelyk geval.

6.

Een booze sterft wel zacht, en heeft
Geen banden hier, zo lang hy leeft:
Terwyl Gods gunsteling en kind
Maar kruis en lyden heeft op aard,
En als in storm ten hemel vaart:
Want God kastyd dien hy bemint.

7.

Wel oordeelt dan uw naaften niet
Na 't goed of quaad dat hen geschied.
God heeft ook zegens in zyn vloek,
En roeden die vol vruchten zyn.
De mensch vergaapt zich aan de schyn:
Maar God doet herten onderzoek.

8.

Maar ô wat merk'lyk onderscheid
Volgt namaals tot in eeuwigheid!
Ziet Laz'rus maar in Abrahams schoot
En ziet den vrek in 's afgronds gloed.
Dus wisselt beider quaad en goed
't Geen elk hier voor een tyd genoot.

9.

Heer! handel zo gy wilt met my:
Dat maar myn lot geheiligt zy;
Vermits het in uw' gunst dan werkt
Tot voord'ring van myn zaligheid.
My is een ander staat bereid:
En lydens tyd is kort beperkt.

DE

D E K R U I S W E G.

Toon : Psalm 127.

1.

MEn wandelt na de hemelstad
 Langs geen welluftig roozenpad;
 Maar eng en doornig is dat spoor.
 De Heiland ging daar zelf op voor,
 En heeft het met zyn bloed gewyd,
 In bange ziels en lichaams ftryd.

2.

Hy quam niet in zyn vaders huis,
 Als eerst beladen met zyn kruis.
 Hoewel hy was Gods eigen Zoon,
 Noch droeg hy eerst een doornenkroon,
 Eer hy zyn glorikroon verworf,
 Waar om hy aan het vloekhout ftof.

3.

ô Volgt dan Jefu fappen na,
 Al waar het zelf na Golgotha.
 Neem doch uw kruis gewillig op:
 En drink meê uit den bitt'ren kop.
 Hy heeft het grondfop zelf gefinaakt,
 En ons van vloekdrank vrygemaakt.

4.

Hy die barmhertig Priester is,
 Heeft uit bevinding deerenis,
 Vermits hy zelf geleden heeft,
 En daar toe trooft en krachten geeft:
 Zo dat men door die kruisweg gaat
 Ter kroon, na Salems goude ftraat.

5.

Myn ziel! al valt u 't kruispak zwaar,

Te

Te zoeter is de rust daar naar.
 O Werp dat van uw schouders niet;
 Of mort niet, wat 'er ook geschied.
 Kom, help my, Heer! en laat uw kracht
 In myne zwakheid zyn volbragt.

K R U I S T R O O S T.

Toon : Psalm 44.

1.

O **L**Yder, die Gods hand voelt drukken,
 En onder 't kruis gaat hygend' bukken;
 Ei mort doch om Gods tuchtroef niet;
 Mits u geen ongelyk geschied.
 Gy zyt veel zwaarder slagen waard,
 Wou God u na zyn recht kastyden:
 Hy toont u noch een Vaders aard,
 En matigt na uw krachten 't lyden.

2.

O Denk, God plaagt u niet van herten.
 Hy heeft als meely met uw smerten.
 't Is om dat hy dit noodig vind
 Tertoets en bet'ring van zyn kind.
 Dus blykt dat gy geen bastaart bent.
 O Kus dan doch uw Vaders roede:
 Zend hy u kruiffen en elend,
 Dat alles werkt u mée ten goede.

3.

't Is waar de lydenskelk is bitter:
 Maar heilzaam voor een zielbezitter
 In lydzaamheid. De ramp en pyn
 Schynt wel geen vreugdestof te zyn
 Terwyl zy drukt; maar naderhand
 Zal zy veel ed'le vruchten baaren,

H

Tot

Tot voord'ring der genadeftand,
Voor die daar door geoeffent waren.

4.

o Vreest niet dat gy zult bezwyken.
Vertrouw. God zal zyn kracht doen blyken
In uwe zwakheid; ja hy zal
Uw byftaan in uw ongeval,
Zyn hert, zyn oog, zyn hand is daar.
Laat hel en wereld noch zo woeden:
Hy is uw Zon en Beukelaar,
En zal u redden en behoeden.

5.

Zou dit u als iets vreemds toefchynen?
Zo u weêrvaart als al den zynen,
Tot aller tyd? Zyn eigen Zoon
Verwierf van 't kruispak geen verfchoon.
o Zie eens op na Golgotha:
Zyn lyden gaat uw leed te boven.
Wel volg van ver zyn fchreden na:
Dan moogt g'u ook zyn kroon beloven.

6.

Men lyd hier maar voor weinig uren:
Doch lydens vrucht zal eenwig duren,
't Geen dus geen vergelyking heeft.
Wie door dien weg ten hemel ftreeft,
't Begin mag zwaar zyn, 't eind' is zoet,
En zal 't bedoelde wit niet miſſen,
Daar God de traanen, 't zweet en bloed,
Van al zyn kind'ren af zal wiſſen.

7.

Myn Vader! laat my uwe flagen
Doch nimmer ongeduldig dragen.
Doch daar toe is het vleefch te zwak.
Uw Geeft vervulle 't geen ontbrak.
Behandel my dan zo 't u lult:

Ik ſchep genoeg in dat lyden;
Vermits ik in uw wil beruſt,
En zal met dank zelf my verblyden.

HOOPS WORSTELING.

Toon : Pſalm 54.

1.

HElaas ! wat naare duifternis,
Wat donk're wolken zie ik ryzen !
Dit doet myn ziel angſtvallig yzen,
Om dat ik 's Heeren trooſtlicht miſſ' ;
De ſatan komt myn bange hert
Met vuur'ge ſchichten fel beſtryden.
Ik ben omringt van alle zyden.
Ach had ik balfem voor myn ſmert !

2.

Ik zie Gods toornig aangezicht :
Ik voel zyn hand my zwaarlyk prangen :
Gewetens wroeging valt my bange :
En nergens ſpeur ik trooſt of licht.
Niets brengt my heil of blydſchap aan :
De wanhoop komt my ſchier verſlinden.
Waar zal ik heil of toevlucht vinden ?
Waar zal, waar moet ik heenen gaan ?

3.

Al is't verſchrikking van rondom,
Ik wil aan Jefu wonden kleven,
En na die vryplaats my begeven.
O Kom ik om, zo kom ik om.
Ik hoop' op u al dood gy my :
Al moeſt ik aan uw voeten ſterven.
Vergeef is elders heen te zwerven.

H 2

Daar

Daar is misschien noch heil voor my.

4.

Al zyn myn zonden noch zo rood,
Zyn zoenbloed kan die sneeuw wit maken.
Hoe zeer Gods gramschaps gloed mag blaaken,
Dat lescht die. Was ooit schuld zo groot
Dat God haar niet vergeven kan?
De Heiland spreid zyn armen open,
Voor die verlegen tot hem loopen.
Myn ziel, ei wend u derwaards dan.

5.

Al zie ik nu geen vreugdelicht;
Moet ik Gods aangezicht noch missen,
En wandel ik in duisternissen,
Zyn wil geschiede. 't Is myn plicht,
Dat ik ook dus op God vertrouw?
'k Wil tegen hoop' op hoop' geloven.
Het vol aanschouwen is hier boven,
En daar is blydschap zonder rouw.

L I E F D E T R E K K I N G.

Toon : Psalm 72.

1.

Liefdwaarde Bruid'gom van myn ziele!
Ei zie in gunst my aan,
Die aan uw voeten nederkniele,
En wensch tot u te gaan.
De geest zou wel gewillig komen:
Maar och! het vleesch is zwak.
Zo my uw bystandword benomen,
Ik deinz', ik struikel strak.

2.

Uw Vader moet my krachtig trekken;

Zo

Zo ik tot u zal gaan.

Uw Geest moet my almachtig wekken,
Indien ik op zal staan.

Gyroept wel: Sulamith! keer weder:
By my van Senirs top:

Maar ach! ik lig onmachtig neder.
Kom zelf, en help my op.

3.

o Neem en draag my op uw armen:

Geleid my: leer my gaan:

Reik my uw hand toe met ontfarmen:

Stier my ter rechter baan.

Kom met uw staf my ondersteunen,

Wanneer ik nederzyg':

*k Zal op myn Liefften lieflyk leunen,
Op dat ik opwaards styg'.

4.

o Trek my met uw liefdetouwen:

En menschen zeelen: laat

My in uw schoonheid u aanschouwen:

En geef my wil en daad.

Kom voor, ga meê met uw genade,

En achtervolg uw werk;

Op dat geen hinderpaal my schade.

Uw kracht zy my te sterk.

5.

Verbreek de kluisters en de banden,

Waar meê ik ben geknelt:

Richt slappe knien en traage handen:

Genees wat is ontstelt:

Trek myn verstand, en wil, en drijven:

Dan loop' ik u straks na,

Tot roem van uw genadegiften,

Al waar't na Golgotha.

6.

Dan loop' ik met u door een bende :
 'k Spring over eenen muur.
 Niets zal, niets kan my van u wenden,
 Het zy dan zoet of zuur
 Het is my goed by u te wezen,
 Ô Bron van alle goed!
 Die u geniet heeft niets te vreezen,
 Hoe hel of wereld woed.

7.

Geen steenen hert zal wederstreven,
 Schoon noch zo afgekeert,
 Als gy een vleeschen hert wilt geven,
 Dat u alleen begeert.
 Ach! had myn-ziel als Arends vleug'len,
 Zy vloog tot u, haar Lust.
 Niets zou myn liefdedrift beteug'len,
 Die maar in u beruft.

DE ZIELRUST.

Toon: Psalm 96.

1.

NA langen lastig om te zwerven,
 Waar in myn'ziel haar rust moest
 derven,
 Keer ik op't laaft tot Jesus weêr,
 En zet my op die arke neêr.
 Daar kan myn-ziel haar rust verwerven.

2.

Naar ruste zocht ik allerwegen,
 Maar nergens heb ik die verkregen:
 Ja als ik meest te rusten dacht,
 Wierd grooter onrust toegebracht.

Dus

Dus vond ik vloek in plaats van zegen.

3.

De Satan mag ons rust beloven:

Hy zal 't geweten slechts verdoven.

Of bied de wereld ons haar schoot:

Die slaap veranderd in een dood,

En zy verraad wie haar geloven.

4.

Of zo u't vleesch in slaap wil wiegen;

Die schynrust zal u wis bedriegen:

Daar volgt een grooter ourust na,

En menig' ondervind te spaê

Hoe schyn en waan zyn hope liegen.

5.

Verleiders mogen ymand sussen

In slaap, als met een okselkussen,

En roepen niet dan enkel vree.

Gods wraakzweerd is al uit de scheê,

't Verderf en slaapt niet ondertussen.

6.

Myn Heiland roept beladen herten,

Die onder zondenlast en smerten

Gebukt gaan: wend u al tot my.

Ik geef u rust, ik maak u vry.

Dus komt gy uw ontrusters terten.

7.

Ik wil dan op zyn armen rusten,

En in zyn schaduw my verlusten.

Te zyn by Jesus is my goed.

Hy is de ruste van't gemoed:

En als hy stilt, wie zal ontrusten?

'T GELUKKIG ZOEKEN.*Toon: Psalm. 137.*

1.

HElaas! waar is myn Liefste heen geweken?
 Myn ziel gaat uit ter oorzaak van zyn spreken.
 Op! op! Vergeefs zoek ik op 't logge bed.
 Weg al wat my hem na te gaan belet.
 Waar zyt gy doch? waar schuilt gy? *ô* Beminde!
 Ach dat ik u eerlang doch weder vinde!

2.

Heb ik my niet zo als ik moest gedragen,
 Om allezints door al u te behagen:
ô 't Is tot schaamt 'en droefheid van myn ziel!
 Vergeef myn schuld. Maar zo 't u welgeviel
 Myn liefde door verberging te beproeven,
 Laat dit my niet te lang of bang bedroeven.

3.

Ik kan of 'mag myn Bruidegom niet missen.
 Ontbreekt dat Licht, 't is al vol duisternissen:
 Maar heb ik hem, ik wensch, ik zoek niets meer.
 Geniet ik slechts zyn liefdekussen weêr,
 Mag ik in zyn omhelzing my verzaden,
 Een wereld zelf zal ik daar voor versmaden.

4.

Wat toev' ik dan? Ik wil in alle hoeken
 Myn Hertevrind, tot ik hem vinde, zoeken.
 'k Verneem hier noch een zoete myrrhegeur,
 Waar aan ik, waar hy onlangs was, bespeur
 Ach quam hy weêr! Hoe zoud' ik hem onthalen?
 Wat vreugdezou zou dan myn ziel bestraalen?

5.

Wie zyn hier, die we best nuf na hem vraagden?
 Gy Wachters, en Jerusalemsche Maagden,
 Hebt

Hebt gy myn Vriend, myn Liefste, niet gezien?
Zegt gy, wie is 't? *o* 'k zal het u bediën:
't Is hy die is veel schooner dan de menschen,
En meer bezit dan ymand zelf kan wenschen.

6.

Zyn blank en rood is lieflyk en heerlyk:
Wat aan hem is, is allezints begeerlyk.
Van top tot teen is alles gantsch volmaakt.
o Kille ziel! die van geen liefde blaakt.
Zyn zoete tong, daar honig voor moet zwichten,
Kan meer dan wyn het treurigst hert verlichten.

7.

Daar is myn Vriend, het Leven van myn leven!
Ik gryp hem aan, en blyf vast aan hem kleven.
'k Laat u niet los, myn waarde Bruidegom!
Ik vind u dan. Ik houd u wederom.
o Zalig uur! Ei laat ons zamen rusten,
En in 't genot van liefde steeds verlusten.

L E V E N S L I E F D E.

Toon : Psalm 146.

I.

o **W**at is het lieve leven
Aan de stervelingen zoet!
Daar voor zou men alles geven:
Wellust, hoogheid, haav' en goed,
Ja de gantsche werelds schat,
Zo men die bezitting had.

2.

Maar noch liever dan het leven
Is my Jesus, 's Levens Vorst.
Hy kan 't eeuwig leven geven,

H 5

Daar

Daar myn ziel zo zeer na dorst.
 Als maar Jesus leeft daar in,
 Dan is sterven myn gewin.

3.

Beter ook dan zelf het leven
 Is Gods goedertierenheid.
 Wat kan hem doch 't leven geven.
 Aan wien God zyn gunst ontzeit?
 Maar die gunst is in zyn Zoon,
 Die ons geeft de levenskroon.

4.

Buiten Jesus hier te leven
 Is al levend' dood te zyn.
 Wat van zulke word bedreven,
 Heeft maar levens naam en schyn:
 Daar, hoewel gestorven, leeft,
 Wie 't geloof in Jesus heeft.

5.

'k Wil dan levend' Jesu leven,
 Dat ik stervend' Jesu sterv'.
 'k Zal dan voor de dood niet beven,
 Daar ik 't leven door verwerv'.
 Mag ik maar de zyne zyn,
 Dood en leven is dan myn'.

6.

ô Gy Leven van myn leven!
 ô Gy dooder van myn dood!
 Wil uw Levensgeest my geven:
 Voed my met het Levensbrood.
 Dat uw leven ook in my
 Door betooning werkzaam zy.

7.

Uit uw leven vloeit myn leven:
 En uw sterven is het myn',
 Die uw leven hebt gegeven,

Dat

Dat het myn rantzoen zou zyn.

Na uw dood herleeft gy nu:

Ik verwacht dat meê van u.

8.

Kom, ô dood! vry met uw sikkel,

Hoe gescherpt, en maai my af:

Deze Held ontwong uw prikkel,

En de zegepraal van 't graf;

Zo dat gy niets einden kont

Als het droevig en de zond.

G O D S D I E N S T.

Toon : Psalm 25.

I.

ALbeheerschend' Opperkoning,

Voor wiens schepter alles buigt,

Die den hemel hebt tot wooning,

Wien der Eng'len rei toejuigt:

Maak my gansch u onderdaan:

Regel gy al myn bedryven:

Doe my recht uw wet verstaan:

Wil die in myn herte schryven.

2.

Al uw schepzels staan fluks vaardig,

Op den wenk van uw bevel.

ô Dat ik my niet boosaardig

Tegen uw geboden stell'.

'k Was den duivel dan gelyk,

Die geboeit blyft aan uw beten,

Als een slave van uw lyk,

Schoon zelf tegen wil en weten.

3.

Al wat gy gebied is heilig,

't Is

't Is betaamelyk en goed.

U te dienen dat is veilig,

Heerlyk, noodig, nut en zoet.

ô Gy schenkt een zalig loon,

Aan die na uw wetten leven.

Zulk een dienstknecht is een zoon:

En gy zelf wilt krachten geven.

4.

Dan zal ik u zyn tot eere:

's Naaften stichting word betracht,

Als ik als een licht verkeere

Onder 't krom verdraait geflacht.

Dus word myn geloof betoont.

't Zal geen yd'len arbeid wezen;

Mits gy zelf uw gaven kroont,

Als een loon van die u vreezen.

'T G E W E T E N.

Toon: Psalm 1.

1.

't **G**eweten heeft veelzints een werkzaamheid.

Als dienstmaagd van die Oppermajesteit.

Het kan als voor een affchrift elk verftrekken

Van's HeerenWet, wiens eifch het gaat ontdekken,

Dat is 't geen ook als krachtig onderschryft

Dat yder tot die fchuld verbonden blyft.

2.

't Geweten is een fchuldboek; daar in staat

Getekent al 't bedreven zondenquaad.

Het is ook een getuige zonder liegen,

Die zich niet laat verftommen noch bedriegen.

Het daagt den menfch voor 's Hoogften rechter-
thron,

Op dat hy daar verkryge ftraf of loon.

3. 't

3.

't Verstrekt al meê voor Rechter in 't gemoed,
Die wegens God onzydig uitsprak doet.
Wie by hen zelf veroordeelt zullen wezen,
Die hebben dat als pyniger te vreezen,
Wiens wroeging is een worm die nooit en sterft,
En maakt dat men gelyk een Kain zwerft.

4.

ô Dat ik doch 't geweten nimmermeer
Verdoove, noch dat af mag schroeyen. Leer
My altoos na een goed geweten trachten,
En voor al wat dat kan verwoesten wachten :
Vermits dat door een goed getuigenis
Het wenschelykst' van alle dingen is.

5.

't Geweten, dat besprengt is met uw bloed,
ô Heiland ! zal gereinigt zyn en goed.
Uw Geest moet dat ook door zyn werking wassen:
Dan mag het zich uw heil tot vreugd toepassen.
Dus heeft men dan tot God vrymoedigheid,
En zulk een vrag' die nimmer word ontzeit.

'S DUIVELS DIENST.

Toon : Psalm 3.

I.

W At is die mensch, helaas !
Een onbezonnen dwaas,
Die 's duivels knecht wil wezen !
Die wreede dwingeland
Houd steeds hem aan zyn band
Verstrikt, in angstig vreezen,
Tot zynen wil en lust,
En gunt hem nimmer rust ;

Maar

Maar doet hem altoos slaaven
 In zondendienst : en hy
 Heeft gansch geen medely
 Met die zig aan hem gaven

2.

Wel, dunkt u dezen Heer
 Beminnelyk, en meer
 Dienstwaardig, in uw oordeel,
 Dan God en zynen Zoon,
 Met hun genadeloon?
 Bragt hy u immer voordeel?
 Heeft al het helgebroed
 Wel ooit een druppel bloed
 Gestort, om u te koopen?
 Maar 't kruis, Gethsemané,
 Getuigt wat Jesus leê
 Om 's duivels werk te sloopen.

3.

Is 't in uw oogen recht
 Te zyn des duivels knecht?
 Dat 's in uw schande roemen.
 Wat hy van u begeert
 Is schand'lyk, vuil, verkeert,
 En allezints te doemen.
 Ô 't Allerschandigst' is
 Het werk der duisternis
 Te doen, en 's duivels slaven
 Door zondendienst te zyn;
 Al was 't met deugdenichyn,
 Als witgekalkte graven.

4.

Bedoelt gy vrolykheid?
 Zyn dienst word haast beschreit.
 't Mag eerst vermaak'lyk schynen
 Aan 't vleesch; maar dat gelach

Veran-

Verandert ras in ach!

Die vreugd zal haast verdwynen.

Het zondbedryvend hert

Heeft zelf in 't lacchen smert.

o 't Naberouw is zeker.

Ras volgt daar droefheid op,

En bitter droeffensop

- Van 's Heeren torenbeker.

5.

Of zoekt gy daar door rust,

Dat gy uw booze lust

In 's duivels dienst gaat plegen?

Het wroegende gemoed

Ontruft wie zonde doet.

Of is men neêrgezegen

In 's duivels arm en schoot:

Die slaap is recht een dood.

Men slaapt dan in zyn strikken.

Als God u wakker maakt,

En't bang gemoed ontwaakt,

Hoe zult gy dan verschrikken?

6.

Dunkt deze dienst u licht?

Ondraag'lyk is 't gewigt,

Daar lyf en ziel door bukken:

't Geen niemand torffen kan:

En't zal den sterksten man

Ten afgrond nederdrukken.

Hoe hard is deze Heer?

Wat slave leed ooit meer?

Wat diensthuis deê zo werken?

Indien gy dezen last

Nu niet gevoelt, 't is vast,

Gy zult die namaals merken.

Of

7.

Of oogt gy op den loon,
 Dat is geen levenskroon,
 Maar 't is een hellekluister:
 Een vuur steeds even versch,
 Een eeuwig tandgeknersch
 In 't allernaarste duister.
 Wat is hy dan een zot,
 Die 't korte zondgenot
 Voor 't eeuwig heil gaat kiezen.
 En om die schyngeneugt'
 God met zyn hemelvreugt,
 En ziel en al verliezen.

8.

Wat wacht gy dat hy geeft
 Die zelve niets en heeft,
 En dat noch uit zal stroopen
 Al wat hy by u vind,
 Hoewel zyn knecht en kind?
 Gy moogt niet beters hopen.
 In plaats dan van gewin,
 Gy schiet'er 't uw' by in,
 Gantschnaakt, en vol van schulden:
 En zult met dien gy dient,
 Als nu uw heer en vriend,
 Die zelve vlammen dulden.

9.

Myn God! ô geef dat ik
 Voor's duivels dienst steeds schrik;
 En u kiez' tot myn Heere.
 Uw knecht is ook uw zoon,
 Wiens erv' ook is zyn loon.
 Zo ik u dien'en eere,
 En lief heb na myn plicht,
 En zo uw werk verricht,

Als

Als gy hebt voorgeschreven,
 Dan zal myn Heer, uw Zoon,
 Der trouwe knechten loon
 My met uw kind'ren geven.

W E R E L D S D I E N S T.

Toon : Psalm 37.

1.

Verbystert wereldswicht? waar zyn uw zinnen?
 Dat gy u by den grooten hoop meê voegt,
 Ter liefd'en dienst van deez' uw afgodinne,
 En dus met ziel en lichaam slaaft en zwoegt.
 De breede weg word ook van u betreden,
 Te laat beklaagt als 't bang geweten wrœgt.

2.

De wereld is 't Tonneel der ydelheden,
 Godloosheids school, en 's duivels throon en
 bruid,
 Geveinstheid, list en onrecht, zyn haar zeden,
 Met wraakzucht en ondankbaarheid. Zy sluit
 Haar oog'en oor voor wie niet meê wil loopen.
 Wat weegt gy geld en arbeid daar voor uit?

3.

Gy moogt uw lust en rust hier dwaaslyk hopen,
 ô Wereldling helaas! gy zyt vergift.
 Gy hygt, gy draaft, van stof en zweet bedropen:
 Maar al uw tyd en arbeid is verquift.
 Dir zal u eens tot smert en schaamt' gedyen,
 Als gy uw doel en uw verwachting mist.

4.

Des werelds dienst is enkel slavernye.
 Moest gy de helft maar doen op Gods bevel,
 I 't Zon

't Zou zyn: wat moeit'! Nu word haar tyranny
 Stip opgevolgt, en alles dunkt u wel.
 God deê geen recht, zo hy u niet deê branden
 Voor al uw vlyt, tot werkloon, in de hel.

5.

Tot Mammons dienst doorkruist men zeën en lan-
 den,

En naauwlyks is een onbevaren reê.

Men wroet daar om in 's aardryks ingewanden,

En dompelt tot den bodem van de zee,

Met onrust, arbeid, zorg en lyfsgevaaren.

En als men sterft men neemt'er niets van meê.

6.

De staatzucht doet geen minder moeit'ervaren,

Aan die gestaêg na hoog en hooger doelt.

Wat arbeid kost hem 't krygen en bewaren?

Daar licht een storm hem van zyn anker spoelt.

En als hy sterft, hy moet van alles scheiden

Waar om hy nu zo driftig kuip en woelt.

7.

Of wellust schoon in haar verwachting vleide

Zy is niet 't geen zy in 't bejagen schynt:

Haar lokaas mag onkundigen verleiden:

't Is zelf genot, daar wellust door verdwynt,

En zatheid die begeertens vlammen blusten,

Waar na wel lyf en ziel elendig quynt.

8.

Wat laat gy u dan 's werelds dienst gelusten?

Haar zoet word roet, en al haar glans is glas.

Die Delila mag in haar schoot doen rusten,

Maar haar verraad dat ondervind men ras.

Wend 't zielschip dan by tyds na beter reede,

Eer 't word verzeilt daar geen herstel en was.

9.

De wereld gaat met haar begeerlykheden

Voor-

Voorby: zy word eerlang ten vuur bewaart.
 Hebt gy uw ſchat en erfdeel hier beneden,
 Uw God en goed word voor de vlam geſpaart.
 'k Wil dan myn dienſt aan beter Heer beſteden.
 Myn hoop' en loon en is hier niet op aard'.

V L E E S C H D I E N S T.

Toon: *Pſalm 119.*

1.

V Leefſcheling! wat zegt gy, ik ben vry,
 En niemand's knecht; daar uw begeerlykheden
 U houden in de zwaarſte ſlaverny,
 En heerſchen in uw ſterfelyke leden?
 Der zonden knecht is wie de zonde doet.
 Die harde heer en laat u nooit met vreden.

2.

Is zoudendienſt't verdorven hert nu zoet:
 Haar eind'en loon zult gy eens bitter vinden.
 Geen vryheid is, noch kan zyn, in't gemoed
 Dat ſlaaffch zich van den Satan liet verblinden.
 Uw laſtig jok verzwaaft noch dag'lyks meer.
 Gy laat u ſteeds met ſterker boeyen binden.

3.

Gy wraakt den dienſt van eenen rechten Heer,
 En kieſt'er veel, wiens wetten zamen ſtryden.
 Ondraag'lyk pak! wyl elk u even zeer
 Onzinnig dryft en drukt Dit moet gy lyden.
 En nimmer word die kluiſter afgeleit,
 Zo niet Gods Zoon u zelf en komt bevryden.

4.

Wat is de vrucht van zulk een dienſtbaarheid?
 't Is wroeging, ſmert'en ſchaamt, en zielverderven.

1 2

Ram-

Rampzalig lot! wel waard te zyn beschreit.
 Gods recht is, al wie zondigt, die zal sterven.

Dat vonnis blyft onwrikbaarilyk gevelt.
 Der zonden knecht zal zondenloon verwerven.

5.

Buikdienaar, die uw vleesch ten afgod stelt,
 En lust en drift geduurig op gaat volgen:
 Wien niet verschiit wat prys, wat moeit' het geld,
 Schoon huis en hof word door uw keel gezwol-
 gen:

Gy mest u tot de groote slagting: maar
 De wraakbyl Gods is tegen u verolgen.

6.

Hoemenig maakt zich 's duivels martelaar,
 Na't lichaam zelf, door ongetoomde lusten.
 Hoe menig vraat, wat groote zwelgerschaar,
 Die voor hun tyd de levenslamp uitblusten?
 En in wat ramp heeft menig zig gebragt?
 Doch 't zwaarste volgt, dat eeuwig zal ontruffen.

7.

Wierd, vleesch'lyk mensch! dit recht van u be-
 dacht,
 Dan zoud gy ras uw hals dat jok onttrekken.
 Uw treurstof was, dat waar gy nu om lacht.
 O Mogt Gods Geest uw oogen eens ontdekken!
 Uw liefdejok, myn Jesus! dat is zacht.
 Kom over my uw vleugel meê uitstrekken:

'T BEDRIEGLYK HERT E.

Toon: Psalm 91.

I.

ARglistig is des menschen hert.
 Wie kan zyn diept' doordelfen?

In-

Indien dat niet ontdekt en werd
Van God, 't bedriegt zich zelve.
Dat hert is steeds een vuile bron
Van valscheit en van liegen:
Ja 't beeld zich dwaas wel in, als kon
Het God door schyn bedriegen.

2.

Wat vlecht dat hert zich vygeblaën?
Wat heeft dat duist're helen,
Om wat het schuwen wil t' ontgaan?
Wat ligt het diep verscholen?
Dat hert spant met den Satan t' zaam,
Die heeft dat in zyn netten:
En 't is de wereld aangenaam,
Daar 't al voor op wil zetten.

3.

Dat hert is vol van hovaardy,
Vol eigenliefd' en boosheid,
Vol ongeloof en huich'laary:
Een stinkput van godloosheid:
Zo Gods als 's medemenschen haat
Zit daar als op haar zetel:
Het vlied het goed, en mint het quaad'.
't Is waanwys en vermetel.

4.

Een ketter word daar door verleid:
Ziet leugen aan voor waarheid.
Dus dwaalt hy met hartneckkigheid,
En roemt noch op zyn klaarheid.
't Beloofst godloozen enkel vree,
En veele levensdagen:
't Geen hen met zorgeloosheid de
Bekeerings plicht vertragen.

5.

Het herte van den aardfchen mensch

Doet hem de werelds zaaken
 Begeeren met zyn hoogste wensch,
 En zich daar in vermaken.
 Des vleesch'lings hert wil ydelheid,
 Ja snood bedryf van zonden:
 Dus word hy jammerlyk verleid,
 En van Gods wraak verslonden.

6.

Des tydgelovers herte droomt
 Dat hy ook is een Christen:
 Maar 't blykt als 't op de proef eens koomt,
 Hoe ver het zich vergifte.
 Genade-schaduw ziet het aan
 Als waar' die 't rechte wezen.
 Hoe dier zal dit bedrog hen staan!
 Wie moest hier voor niet vreezen.

7.

Heer! neem't bedrieg'lyk herte weg,
 't Geen ook aan my is eigen,
 Dat ik het voor u open leg.
 Kom zelf myn herte neigen
 Dat ik het toetz'en onderzoek'
 In waarheid, voor uw oogc.
 Na't voorschrift van uw heilig boek,
 Op dat ik 't kennen moge.

G O D S H E R T E N K E N N I S .

Toon: Psalm 92.

I.

GOd op zyn throon gezeten,
 Schouwt alles hier beneên
 Wat zyne schepzels deên.

Niets

Niets is voor hem vergeten.
 Wat menschen hier bedryven,
 't Zy hoe gering of groot,
 Is voor hem naakt en bloot.
 Niets kan verholten blyven.

2.

Zelf't herte te beproeven,
 En nieren, is Gods werk:
 Al sloot men't noch zo sterk,
 Hy kan dat open schroeven:
 Zyn oog kan dat doordringen,
 Tot't allerbinnenst' toe:
 Dus weet hy grondig hoe
 Het staat met alle dingen:

3.

Hy weet de hertsgedachten,
 De neiging, wil en wensch,
 Het doel van yder mensch,
 Hun pogen en betrachten,
 Ja eer die zyn. Wat mogen
 Dan menschen vygeblaën
 Zich vlechten, om t'ontgaan
 't Doorstraalen van zyn oogen?

4.

Geen duisternis, geen kuilen,
 Geen afgrond zelf en kan
 Verbergen, dat men dan
 Gods kennis zou ontschuielen.
 De hel ligt voor hem open:
 Veel meer der menschen hert,
 Hoe dat bewimpelt werd.
 Wie zou zyn toetz' ontloopen?

5.

♠ Mogten dit bevroeden
 Die meenen, God en ziet

't Geen zy bedryven niet;
 Wier herten gruw'len broeden!
 Hy zal 't eens openbaaren,
 Al wat het herte dacht:
 Ook word aan 't licht gebragt,
 Hoe zy verſteeken waren.

6.

Ik wil my niet ontrekken.
 Beproeef gy my, ô Heer!
 En toets my: ik begeer
 Myn hert aan u t' ontdekken.
 Kom, keur gy zelf myn wegen,
 En ſlier my, dat ik dan
 Myn hert beproeven kan
 Zo als uw kind'ren plegen.

GEESTELYKE BLINDHEID.

Toon: Pſalm 13.

1.

ONtfem u myns, ô Davids Zoon!
 Zie neder uit uw hemelthroon:
 Hier is een blinde, zonder ooge,
 Die wenscht maar dat hy ſchouwen moge.
 ô Dat uw kracht zich nu vertoon'!

2.

Dit 's myn'en ook myn' oud'ren ſchuld;
 Maar heb met zondaars doch geduld.
 Zyt gy voor zulke niet gekomen?
 Uit uwe volheid word genomen
 Waar meê gy hun gebrek vervult.

3.

Ik ben der duïſterniſſen kind:
 De Satan heeft my gantsch verblind;
 'k Heb deerlyk myn gezicht verloren:

k

'k Ben blind en oogenloos geboren:
Waar voor ik nergens hulp en vind'.

4.

Ach dat uw hand myn oogen stryk',
Al was 't met speegzel en met slyk!
o Zeg maar meê: ik wil: gaat open.
Wil my ook oogenzalf verkoopen:
Dan neemt myn blindheid straks de wyk.

5.

Herschep almachtig 't ooggezicht:
Bestraal dat met inwendig licht:
Neem schellen weg, en 't hertendekzel.
Daar is geen wolk noch overtrekzel
Dat voor die werking niet en zwicht.

6.

'k Zal dan niet tasten met de hand,
Gelyk de blinde, na de wand;
Maar in het licht voorzichtig wand'len,
En als een kind des lights hier hand'len,
Tot dat ik kom in 't Vaderland.

H E R T S G E H O O R.

Toon: Psalm. 101.

I.

MYn God! ik mag uw stem noch heden hooren:
Maar vruchteloos, geeft gy my zelf geen ooren.

Schoon Jesus zelf my in den vleesche riep;
Vergeefs: ik sliep.

2.

o Zonder vrucht zal Horebs donder klat'ren,
Of heilbazuin van Zions wachter schat'ren;
Voor dooden. Dat 's maar nut voor een die leeft,
En

En ooren heeft.

3.

Myn hert en oor is traag en onbesneden,
 Verhard, gestopt, afkeerig van uw reden:
 Zo als 't de slang voor 's toveraars geluid
 Met opzet sluit.

4.

Natuurlyk heeft de Satan dat bezeten;
 Hy houd dat doof, met afgeschroeit geweten.
 De wereld streelt dat met haar hoerenlied:
 Dus hoort het niet.

5.

Ach kom! steek zelf uw vinger in myn ooren!
 Zeg: Ephphrata: dan kan, dan wil ik hooren
 Doorboor en wek myn oor, en geef uw Geest,
 Die my geneest.

6.

ô Spreek dan, Heer! uw dienstknecht hoort vol-
 vaardig.
 Dus draag'ik my voor zulk een weldaad waardig.
 Al wat gy zegt, dat dringt dan door het oor
 In 't herte door.

D E T O N G E.

Toon: Psalm 14.

I.

ALmagtig God, en schepper van de Tong,
 Dat edel lid, tot melding van uw wond'ren,
 Die 't spreken zelf geeft aan uw heilverkond'ren,
 Hoe zwaar van tong: ô dat 'er oud' en jong
 Uw lof mee zong!

Maar

2.

Maar veelcr tong, ontvonkt van hellevier,
En is niet dan een wereld van godloosheid,
Des duivels throon, een werktuig van de boos-
heid,

Ontembaar meer dan 't allerwiltste dier,
Door menschbestier.

3.

Ik wensch myn tong te breid'len, zo dat zy
Zich nooit een woord laat onbedacht ontglippen.
Behoed myn mond; zet waacht voor myne lippen,
Dat leugentaal of geksklap nooit uit my
Gehoort en zy.

4.

Laat my nooit van een stommen duivel zyn
Bezeten, als ik tot uw eer moet spreken.
o Kom doch zelf myn tongenband verbreken.
Maak my bespraakt; dat door uw hemelwyn
't Belet verdwyn'.

5.

Raak gy myn tong met heilig vuur doch aan:
Ontsluit myn mond, geef gy my tong en spraake;
Op dat ik daar uw Naam ook groot meê make,
En and'ren sticht door leering en vermaan,
Wie tot my gaan.

6.

o Dat myn tong uit 's herten overvloed,
Zy als de pen van eenig vlugge schryver;
Zo dat zy vol welsprekendheid en yver
Uw glori zing, en spreek zo als zy moet
Van waar en goed.

7.

'k Weet dat u dan myn tongenoffer zal
Gevallig zyn. 't Gebrek zult gy verschoonen.
Uw oor en hand zal zich my gunstig toonen.
Eer

Eer noch myn tong u klaagt haar ongeval :
Gy weet dat al.

8.

Wanneer myn tong hier recht uw Naambelyd,
Dan zal ik eens met al de hemelingen,
In't hemelhof, uw lof gestadig zingen.
Myn ziel verlangt na zulk een zaalgelyd,
Die nooit ontglyd.

'S WERELDS KRAAM.

Toon: Psalm. 123.

1.

DE wereld heeft haar kraam mooi opgesmukt:
't Geen menig oog verrukt,
Dat schyn voor zyn zich dwaaslyk laat bedriegen,
En geeft geloof aan liegen.
Dus laat men zich het recht gewin ontsnappen.
Door malle koopmanschappen.
Men meent van ver dat men wat wonders ziet,
En't is een lout're niet.

2.

De Wereld weet haar waar schoon voort te doen,
Aan die zich niet en hoên.
Het schynt dat zy die goede koop wil geven:
Maar't kost de ziel en't leven.
Hoe dwaas zyn die hun marktgeld gaan besteden
Voor 's werelds ydelheden,
Voor klatergoud, een waterbel, en goed
Dat ons geen nut en doet?

3.

De duivel zelf verstrekt voor makelaar,
Tot venting van die waar'.

Zyn

Zyn listigheid betovert hert en oogen :

Dus word een mensch bedrogen,
Die zich die waar eer hy ze heeft bekeken
Blind in de hand laat steken,
En wien te laat zyn quade koop berouwt,
Als hy ze recht beschouwt.

4.

De menschen zyn aan kinderen gelyk :

Zyn achten zig wel ryk
Door 't geen in 't oog wat flikk'ren kan en blinken,
Of in het oore klinken.
Niets is te dier om daar voor te besteden,
Al is het tegen reden.
Zy willen niet gewaarschouwt zyn. Men haat
Hem die getrouw'lyk raad.

5.

De Kopers zyn als uitgelaten dol.

De wereldkraam staat vol
Van menschen, die om zulke beuzelingen
Malkanderen verdringen.
Men scheurt die wel elkand'ren uit de handen,
En breekt door alle banden.
Hoe yverig grypt de kalantenschaar
Na deze wereldwaar?

6.

Daar om doorreift zo menig zee en land.

Hy werkt met hoofd en hand,
En hy ontziet geen kosten of gevaaren
Om veel van deze waaren :
En als hy die heeft nazyn wensch verkregen,
't Is vloek in plaats van zegen.
Hy gaf zyn geld voor draf, en niet voor brood,
't Geen niet en baat in nood.

7.

De wereld houd' haar yd'le kramery.

Ik

Ik wil die niet voor my,
 Al was 't ter geers. Ik wil tot Jesus-loopen;
 En and're waaren koopen.
 Daar vind' ik 't al wat-ik ooit kan begeeren;
 Goud, oogenzalf en kleeren.
 Die Koopman, die dat alles ons aanbied,
 Schenkt dat wie wil om niet.

DE YDELE BEZIGHEID.

Toon: Psalm 15.

1.

Wat zyt gy, arme wereldling,
 Betoverd? hoe verblind van zinnen?
 Wat maakt gy quade rekening?
 Wat moogt gy doch een nietig ding,
 Als waar 't uw hoogste goed, beminnen?

2.

Wat slaapt, wat wroet gy dus; ô dwaas!
 Gelyk een mol, na aardsehe schatten?
 Wat gaapt gy na een waterblaas
 Als was 't wat schoons? Gy zult helaas!
 Bedrogen na een schaduw vatten.

3.

't Vliecht als met arends vleugels heen.
 't Is ydelheid der ydelheden,
 't Geen u als iets bestendigs schein,
 Maar wel op 't onverwaght' verdween.
 Zult gy daar alles aan besteden?

4.

Wat kost 't verkrygen arbeid?
 Wat hebt gy zorgen in 't bewaren?
 Wat valt u bitter als het schied.

En

En dat gy te vergeefs beſchreit
't Verlies van al uw moeite en ſpaaren?

5.

De mot, de roeft, de dief, de tyd,
Die konnen rooven en verderven
Waar op gy nu zo moedig zyt.
Op duizend wyzen word men 't quyt:
En alles laat gy in uw ſterven.

6

Wat houd gy dan van al uw ſchat?
Van al uw huizen en uw landen?
Een doodkleed met een houten vat;
Op dat u daar 't gewormt' op at.
Uw rykdom komt in and're handen.

7.

Gy zyt geſtadig in de weer,
En laat uw eeten wel en ſlapen,
Om dag en nacht ſchier even zeer
Te woelen, en dus meer en meer
Met recht of onrecht t' zaam te ſchräpen.

8.

En zo men 't al verkregen heeft,
Dat zal de hebluſt niet verzaden;
Wyl't aardſch geen vernoeging geeft,
En niemand van zyn veelheid leeft:
Ja die kan zelf door zatheid ichaden.

9.

't Is ooggezicht, en anders niet,
Met zorge, wat'er word bezeten
Meer dan het lyf daar van geniet:
En daar men 't goed vermeerd'ren ziet,
Vermeerd'ren zy ook die het eeten.

10.

Schoon gy de gantſche wereld wont,
Wat zal uw zielverlies vergoeden?

Waar

Waar voor gy God niets geven kont,
 Al was het dit geheele rond.
 O Mogt gy dit in tyds bevroeden!

11.

Genoegen in een matig deel
 Zal veel gelukkiger doen leven,
 Dan menig met hun magtig veel,
 Die aan den Mammon zich geheel.
 Als afgodsdienaars overgeven.

12.

Een ziel te vreden met haar lot,
 Die God vertrouwt dat hy't zal maken,
 Is vergenoegt, en ryk in God.
 Die zal zyn gunstelingen tot
 De waare schatten doen veraken.

Y D E L E R O E M.

Toon : Psalm 77.

1.

O **H**Oe dwaas zyn wereldlingen,
 Die op ondermaanschedingen
 Zich verheffen? En men bouwt
 Op een zandgrond: 't geen berouwt
 Als men deerlyk is bedrogen,
 En te laat ontsluit zyn oogen.
 't Is maar niet en ydelheid.
 Daar zig menig door verleid.

2.

Gy die hoop' en roem gaat bouwen
 Op uw rykdom, en vertrouwen
 Op uw schatten: o wat is
 Zulk een grondsteun ongewis!
 't Zal u in den nood verlaten,

En

En in dood noch oordeel baten.
Licht' lyk word gy alles quyt;
Daar gy nu zo trots op zyt.

3.

Gy ook die op Ampt en Staaten
U zo zeker gaat verlaten,
En wie laager zyn versmaad,
Als een voetwisch: dwaze daad!
ô Wat zyt gy dus vermetel?
Menig ondermynt uw zetel:
Laage hoogheid! die haast stort,
En eerlang ontnomen word.

4.

Gy ook die op magt van vrinden
Pocht, hoe dikwyls zult gy vinden,
Dat die zich daar op verlaat
In de nood alleenig staat.
Die op zulke helpers steunen,
Mogen op dien riedstaf leunen:
Maar ze boort hen door de hand,
En zy tuim'len in het zand.

5.

Gy die groot zyt van gedachten
Op uw wysheid: dikwyls plagten
Zulke kloekaards in het net,
Dat voor and'ren was gezet,
Zelf te vallen. Wyze dwaazen!
In wiens raadslag God kan blazen,
Dat het schranderste vernuft
In zyn eigen zaaken suft.

6.

Gy die op uw groote krachten
Moedig zyt; in uw gedachten
Onverwinbaar: ô hoe ras
Smelt dit steunfel weg als wasch?

K

Slechts

146 *Mengelstoffs van veelerley*

Slechts een koortsje werpt ter neder
Menschen als een hooge ceder:

En den allersterksten Held

Word haast door de dood gevelt.

7.

En gy schoone, zo hovaardig?

Op uw mooiheid: is die't waardig?

't Is een vliesje maar het geen

In uw oog wat wonders scheen:

Kinderpokjens, meerder jaaren,

Schenden die bekoorlyk waren.

Is'er slechts den adem uit,

'tSchoon is straks der wormen buit.

8.

Ydel, Edel, Hooggeboren

Gy zyt ook een kind van toren,

Die berooft zyt van Gods beeld,

En in zonden voorgeteelt.

Rekent gy uw Stamhuis nader,

Adam is ook meê uw vader

Breng tot hem uw wapenschild

En quartieren, zo gy wilt.

9.

Heer! leer my een roem verkiezen,

Die ik nimmer kan verliezen,

Schoon ook alles my begeeft.

ô Die u alleen maar heeft

Kan al wat'er is versmaden.

'k Heb genoeg aan u genade.

, Ik en roeme dan niet meer,

Dan alleen in u, ô Heer!

Geen

'T ONBESTENDIGE.

Toon : Psalm 81.

I.

G Een bestendig goed
Is'er hier beneden:
't Is als ebb' en vloed,
Wat hier de menschen
Zo vierig wenschen
Is vol ydelheden.

2.

't Schepzelgoed dat vliegt
Als met vleugels heenen,
En die hoop bedriegt.
Daar men op bouwde,
En 't meest vertrouwde,
Is wel 't eerst verdwenen.

3.

Niets zo sterk, zo groot,
Ryk, of hoog verheven,
Of 't zal in de nood
Ons menigwerven,
En wis in 't sterven,
Altemaal begeven.

4.

Wie op menschen steunt,
Steunt op riete staven,
Die wien daar op leunt
Zeer licht ontzakken,
En schielyk knakken,
Ja de hand doorgraven.

K 2

Hebt

5.

Hebt gy lichaams kracht,
't Is een leemen hutte,
Die wel onverwacht
Word neêrgestoten,
Zo klein' als grooten.
Niemand kan dat stutten.

6.

's Werelds heerlykheid;
Rykdom, hooge Staaten
Zyn ook ydelheid.
't Mag zo wat schynen;
't Zal haast verdwyneti;
En ons al verlaten.

7.

Ja de Wereld zelf
Zal door 't vuur verbranden:
Ook het Stergewelf,
Met al de dingen
Die zy bevingen.
't Is eerlang op handen.

8.

'k Wil een vaster goed
Tot myn deel verkiezen:
Schatten van 't gemoed,
Die nooit verderven,
En zelf in 't sterven
Niemand kan verliezen.

Hoe

'S WERELDS VREUGDE.

Toon : Psalm 141.

1.

HOe ydel is des werelds vreugde?
Hoe haastig volgt daar droefheid op?
Laagst valt men van den hoogsten top:
En 't smert wel meest 't geen meest verheugde.

2.

Straalt ymands zon in volle luister:
Hy vlei zich met geen lange duur.
Zyn hemel word wel in een uur
Betrokken met een stormig duister.

3.

o Zot! wat moogt gy dan dus schat'ren
Met uitgelaten dertelheid,
Om 't geen zelf beter wierd beschreit,
Als aangesteken doornen klat'ren?

4.

o Jong'ling! volg uw herts behagen;
Volbreng uw lust en driften al:
Maar weet gewis dat God u zal
Hier over voor zyn vierfchaar daagen.

5.

Wat ook een zondaar waanen moge,
Die niet dan blydschap zoekt en wacht,
Zyn licht word in een duist're nacht
Gebluft, daar weening is der oogen.

6.

Zeg tot die blydschap: wat maakt deze?
Noem vry onzinnig dat gelach:
Het eind' is traanen en geklag.

K 3

In

250 *Mengelftoffe van veelerley*
In 't lacchen zelf zal smerte wezen.

7.
δ Leer die blydschap hier beschreyen,
Met boet, na d'Euangeli-les:
God legt die traanen in zyn fles:
En 't is tot vreugd der hemelreyen.

8.
δ Vroomen, die met traanen zaayen:
Na droefheid ryst u 't vreugdelicht.
God wifcht uw traanen van 't gezicht.
Gy zult haar vrucht met blydschap maayen.

BEDROGEN VERWACHTING.

Toon: Psalm 59.

1.
HOe ongewis zyn aardsche dingen?
Wat baart de tyd veranderingen?
Ook die men 't allermintst verwacht,
En daar geen mensch ooit op en dacht
Des werelds hoop, op 't hoogst' gekomen,
Word dikwyls schielyk gantsch benomen.
Het werk van jaaren breekt een uur,
Men krygt in plaats van zoet het zuur.

2.
Men wacht op licht, en duisterniffen
Doen hoop'en waan elendig missen.
Men grypt als na de losse lucht,
Die als men 't zeker meent, ontvlucht.
Men voed de ziel met yd'le droomen,
Die als de wensch al is bekomen,
Maar Roozen vol van doornen zyn,
Slechts opgepronkt met valsche schyn.

3.
Eer dan de zaak noch is verkregen,

Ver-

Verbeeld men blydschap allerwegen,
En't oog is in gebreken blind,
Die men bezittend' ondervind.
't Genieten zelf verdooft 't behagen,
En zatheid kan de lust verjagen,
Zo dat men walgt van 't zoetste zoet,
En houd een prikkel in 't gemoed.

4.

Dan opent eerst de mensch zyn oogen,
En ziet met schaamte zig bedrogen.
Het meest verlangde van ons hert
Verwekt wel d'allergrootste smert.
Dan is't : ô had ik dit geweten :
Ik had met zwoegen en met zweeten
Zo driftig nimmer toegeleit
Op zulk een niet en ydelheid.

5.

Ik kiez' een zekerder verwachting
Tot doelwit van al myn betrachtig,
Die nooit beschaamde noch bedroog.
Myn hert en schatten zyn om hoog.
Ik laat dit NIET voor aardelingen :
Een hemeling heeft vasten dingen,
En hoop', die noch onwrikbaar staat,
Als gantsch dit al tot niet vergaat.

6.

Nooit feilt de hope van Gods kind'ren :
En niets kan hun verwachting hind'ren.
Die op, ja tegen hoop gelooft
Word van 't gehoopte nooit berooft.
't Genot gaat boven hun verwachten,
Ja boven zinnen en gedachten :
Dat anker houd den hemel vast,
En lyd door storm noch golven last.

Hoe

K L E D I N G P R A A L.

Toon : Psalm 31.

I.

HOe dwaas is doch de hovaardye,
 Door yd'le kledingpracht,
 Na nieuwe modes dragt;
 Om door fatzoen, en met waardye,
 Malkaër voor by te streven,
 En niemand toe te geven?

2.

Zou't geen onzinnigheid gelyken,
 Spotwaardig, zo een dief
 Zich op zyn strop verhief,
 En zig daar meê van elk liet kyken?
 Zo doen zy die braveeren,
 Met trotsheid, op hun kleëren.

3.

De kled'ren zyn een schandendekzel.
 De mensch had schooner pronk
 Doe't beeld Gods in hem blonk.
 Dat behoeft geen overtrekzel,
 Maar naaktheid, schaamt geworden,
 Moest blad'ren om zich gorden.

4.

Wanneer wy dan een kleed beschouwen,
 't Verwyd ons d'eerste zond
 Daar kleding uit ontstond,
 Zo wel van mannen als van vrouwen.
 Waar 't zuiver is van zonden
 En word geen kleed gevonden.

Wat

5.

Wat zyt gy op die pronk zo moedig?
Men stroopte 't beesten af;
Of 't is 't geen 't aardryk gaf.
Het slyt, de mot verteert het spoedig,
Zo wel als die het dragen,
En 't kan niet lang behagen.

6.

Kan 't schoonste kleeid wel 't warmste dekken?
Geeft dat het meest gemak?
't Is vaak een lastig pak.
't Geen 't lyf tot nadeel kan verstrekken.
Wat zyn'er al cieraaden.
Die aan gezondheid schaden?

7.

Gy waant wel opgesmukt te wezen
Met al dat praalgetooi:
Maar ô in plaats van mooi,
Mismaakt gy u. 't Mag zyn geprezen
Van die 'er ook aan wennen,
En 't waare mooi niet kennen.

8.

Laat ydelheid haar wimpels waayen,
Daar eerbaarheid door lyd,
En deftigheid meê stryd:
Dat mag een vleesch'lyk ooge paayen;
Máar 't zal aan vroome herten
Tot afkeer zyn en smerten.

9.

Wat moogt gy zo verwaant gaan pronken?
Uw lichaam is helaas!
Bestemt ten wormenaas.
De kled'ren dekken menigmaalen
Veel leemten en gebreken
Als met een fraaye deken.

K 5

Een

10.

Een lichaam, zo met pronk behangen,
 Bewyst een schand'lyk naakt
 Het geen de ziel mismaakt,
 Die niets tot dekking heeft ontfangen;
 Zo dat Gods zuiver' oogen
 Dat niet aanschouwen mogen.

11.

Het best gewaad, 't geen meest kan cieren,
 Is dat men 't ned'rigst' houd.
 Geen hairkrul, paarden, goud,
 Of pronkzels van de nieuwe zwieren.
 En dat wy ons bekleden
 Met deugdelyke zeden.

12.

Verkoop my doch uw heilgewaaden,
 Myn Jesus! dat myn ziel
 Daar door God welgeviel.
 Uw Geest bekleed' my met genaden;
 't Cieraad van u geschonken
 Kan recht uw Bruid bepronken.

G O D L O O Z E N W E E L D E.

Toon : Psalm 12.

1.

BEnyd dat niet wanneer gy goddelooze
 In aardfch geluk en weelde bloeyen ziet :
 Daar is geen heil in voorspoed die een booze
 In's Heeren vloek, niet in zyn gunst, geniet.

2.

Mag d'Opperheer niet na zyn welbehagen
 Vrymagtig doen met 't zyne wat hy wil?

Wie

Wie is zo stout, die hem derft reden vragen?
Wie zo verwaant, dat hy zyn God bedill?

3.

Den wereldling geeft hy wel aardſche dingen;
Doch dat is al wat zulk een hebben zal:
Veel beter goed ſchenkt hy zyn gunſtelingen,
Wiens minſte deel is beter dan dit al.

4.

Dus wil God tot verwond'ring blyken geven,
Hoe goed en hoe langmoedig dat hy is,
Die boozen ſpaart en weldoet in dit leven,
Eer hy hun lamp noch bluft in duifternis.

5.

Docht't dient maar om hun oordeelte verzwaren,
Door ſnood misbruik, 't geen dat ten afgod
maakt.
Het ſchepzel zucht, als was't in nood van baaren,
Op dat het van die dienſt eens vry geraakt.

6.

o Ziet hoe ras zy daar van moeten ſcheiden.
Het geestelyk gaf God hen nooit. Vergaet
't Lichaam'lyk mee, dan heeft men geen van beiden,
En vind zich in de jammerlykſte ſtaat.

7.

God doet dit ook, op dat zyn kind aanschouwde
In and'ren, om wat reden hy dat goed
Aan hen onthield', 't geen hen zo hind'ren zoude
Op't hemelpad, als doornen in't gemoed.

8.

'k Misgun, dan aan geen bozen al hun weelde,
Waar mee men zich maar ſlechts ter ſlagting
meſt.
Als God maar my zich zelve mededeelde,
Schoon anders niet, myn deel is dan het beſt.

VER-

V E R G E V I N G.

Toon: Psalm 38.

1.

ONverzoenlyk mensch, wiens haaken
 Is na wraaken,
 Die steeds wrok in 't herte voed,
 Dikwyls maar om beuzelingen,
 Of om dingen
 Die men duiden kon ten goed'.

2.

Die geen misdaad quyt wilt schelden,
 Maar vergelden,
 Zelf met dubb'le woekerwinst:
 En wat ymand had misdreven
 Nooit vergeven,
 Maar gedenk ook het minst.

3.

o Hoe derft gy van den Heere
 Doch begeeren,
 Dat hy uwe schuld vergeeft:
 Hoe zal hy in gunst u horen,
 Als zig toren,
 In uw hert gewortelt heeft?

4.

Menig duizend duizend ponden
 Zyn uw zonden:
 En uw Broeders gantsche schuld
 Hondert penningen: die houd gy,
 En noch zoud gy,
 God wel bidden, om geduld.

5.

Maar zo als gy hebt vergeven,

Zal

Zal God even
Met u hand'len : uw verzoek
Brengt uw eigen vonnis mede
In die bede,
Die u is tot zond' en vloek.

6.

Doe de wrevel uit het midden,
Wilt gy bidden
Dat God u vergeving schenkt.
't Zy ook wat voor ongelyken,
Hier moet blyken
Dat gy niets ter wraak gedenkt.

7.

Geef my , Heer ! hier toe genade,
Dat ik 't quade
Zeventigmaal zevenmaal
In myn Broeder mag verschoonen ,
En dus toonen
Uw vergevings wederstraal.

8.

'k Wil my dan zorgvuldig wachten
Voor 't vernachten
Van den toren in myn hert.
'k Wil myn vyand zelf vergeven ;
Op dat even
Zo met my gehandelt werd'.

T S C H E P Z E L G E B R U I K .

Toon : Psalm 128, of 130.

I.

Wie d'ondermaansche dingen
Met een opmerkend' oog

Be-

Beschouwt als beuzelingen,
 Verheft zyn hert om hoog.
 Daar is 't bestendig wezen
 Ons weggeleecht by God,
 't Geen zeker eens na dezen
 Is zyner kind'ren lot.

2.

Maar t'wyl ons hier beneden
 Het schepzel word vergunt,
 O Leert dat recht besteden,
 Nu gy 't gebruiken kunt,
 God heeft u dat gegeven
 Tot dienst en tot vermaak
 Van dit kortdurend leven,
 Het zy voor oog of smaak.

3.

De dood staat voor de deure,
 Die neemt dan alles af.
 Nu mag 't ons noch gebeuren.
 Daar volgt niets na in 't graf.
 Wat kan den vrek dan baaten
 Zyn t'zaamgeschraapte schat?
 Hy moet hier alles laten,
 Hoe veel hy ook bezat.

4.

Waar toe doch zo veel kommer
 Die ziel en lichaam quelt,
 In arbeid, zorg en slommer?
 Gebruik uw goed en geld
 Ga drinkt uw wyn met vreugde,
 En eet uw brood met lust;
 Op dat zig 't hert verheugde
 In volheid en in rust.

5.

Weldoen en vrolyk wezen

In

In 't matige genot
Der schepzels, word geprezen
By menschen en by God.
Dat word maar recht bezeten
't Geen ymand dus geniet.
Dan smaken droge beeten :
Maar anders is 't verdriet.

6.

Ook zelf in zulke zaaken
Ligt een getuigenis
't Geen kan doen zien en smaken
Hoe goed de Gever is.
Dat kan den mensch bequaamen
Tot dienst, en dank, en lof
Van 's Allerhoogsten Naam, en
't Geeft veelzints roemens stof.

7.

Maar heeft een mensch geen herte,
Als God vermogen geeft:
't Is ydelheid en smerte:
Men mist ook 't geen men heeft.
'k Wil daar gebruik van maken,
Terwyl ik heb en ben,
En in die zichtb're zaaken
/ Gods hand en gunst erken.

ONTKLUISTERING VAN SCHEP- ZELBOEYEN.

Toon: Psalm 55.

I.

W At zyn de schepzels Hertendieven
Voor die te zeer daar op verlieven?
Zy ank'ren 't hert aan aardsche gronden,
En trekken 't van den Schepper af,

Die

Die uit zyn mildheid alles gaf;
Maar slechts ter leen, voor korte stonden.

2.

À 't Hert verslaaft zig menigwerven
Door schepzel-liefd' en dienst, en 't derven
Kan menig niet geduldig dragen.
't Is of hy alles dan verloor.
Zo is 't ook aan die niets verkoor,
En had, dan 't geen zyn oogen zagen.

3.

Men moest het ondermaansch verachten:
Zy trekken zinnen en gedachten.
Men moest gewillig daar van scheiden:
Maar zy betov'ren ons gemoed
Met schyn en waan van duurzaam goed:
Waar door de mensch zich laat verleiden.

4.

In plaats van daar door op te klimmen,
Vergaapt men zich aan enkel schimmen,
En word dus aardewaards gedreven.
Zy zyn een kluister van de ziel,
Die haar aan 's werelds tuimelwiel
Vast schakelt, en als lym doet kleven.

5.

Zy zyn maar eindig, en zy zullen
De zielsbegeerten nooit vervullen.
Zy zullen ons eerlang verlaten.
Haar wezen is slechts ydelheid:
En 't missen word vergeefs beschreit.
Niets kan in nood en dood ons baaten.

6.

God neemt ze weg, die zyne kind'ren
Op 't hemelpad te zeer verhind'ren,
Op dat zy, van die boei ontsloten,
Te vaardiger na boven gaan,

En

En zig van allen last ontslaan,
Die uit de fchepzels was gefproten.

7.

Heer! laat het fchepzel my vermaken,
Zo ver ik u daar in kan finaken,
Die 't goed van alle fchepzels zamen
Alleen bezit; op dat het my
Een ladder tot den Schepper zy,
Die my mag tot zyn roem bequaamen.

8.

Ik wensch het Schepzel te gebruiken,
Zo dat ik dat niet mag misbruiken,
Of daar aan hangen. 't Waare Wezen
Is God. Al gaat het Schepzel heen,
God blyft, en my zal hy alleen
Veel meer dan alle Schepzels wezen.

9.

Heer! wilt gy 't Schepzel my ontrukken:
'k Wensch onder uwe hand, te bukken.
Δ Dat ik u maar houden moge!
En dat ik mag verloochent zyn
Zo aan my zelf als aan het myn',
Al was 't zo lief als 't rechter ooge.

10.

Neem van my wat u mag behagen.
Ik wensch u alles op te dragen.
Gy gaaft het: neemt het (wilt gy) weder.
't Is uwe: 't komt u alles toe.
Ik pryz' uw doen, ik kufs' uw roe:
Waar onder ik myn ziel verneder'.

L

KET.

K E T T E R Z W E R M.

Toon: Psalm. 5.

1.

W At akelige dampen slygen
 Uit 's afgronds put, die voor 't gezicht
 Bezwalken waarheids zonnelycht?
 Dus wil de heldraak haar bekrygen,
 Ja gantsch doen zwygen.

2.

De Leugenvader, met vergrimmen
 Op waarheidlievers, zaait zyn zaad,
 Dat weeld'rig in Gods hof opstaat.
 Wat doet zyn geest al herffenschimmen
 In 't hert opklimmen?

3.

De wereld vol nieuwszuchtig woelen,
 Is reeds van ouderdom veruft;
 Doch 't onvernuftige vernuft
 Dat baggert weêr uit oude poelen
 Vermuft gevoelen.

4.

Veel oude dwalingen herleven,
 Bemaskert met een nieuwe gryns;
 Men gaat die weder met wat schyns,
 Voor die in 't woord zyn onbedreven,
 Zeer breed opgeven.

5.

Het menschgezag kan dezen binden;
 Die is aan wysbegcêrt' ten roof;
 Die geeft geestdryvery geloof,
 En waant hy zal daar waarheid vinden:

Maar

6.

Wat ketterleer is zo verwaten,
En dwaas, die nu geen volgers vind?
Men draait van yder dwarrelwind.
De waarheid struikelt op de straaten,
En word verlaten.

7.

Hoe word rechtzinnigheid weersproken,
Verminkt, gelaftert en gehaat?
Zo volgt zyn vader 't slangenzaad:
Die heeft hen d oogen toegeloken,
Ja uitgestoken.

8.

o Al die 't oor en herte fluiten
Voor 's Heeren woord in 't heilig Boek,
Die dwaalt in 't donker: niemand zoek!
(Hoe zoet een dwaalgeest ook mogt fluiten)
Daar waarheid buiten.

9.

Daar moeten ketteryen komen.
Zo 't vleesch die koestert, 't is niet vreemd.
Wyl dwaling oorsprong daar uit neemt.
Dus word een wisse proef genomen
Van waare vroomen.

10.

Ik wil dan alle geesten proeven,
Of zy uit God zyn, aan het woord.
Wat deze toets niet houd, moet voort.
't Zal in myn hert en huis niet toeven,
Hoe loos op schroeven.

ROMENS KRAMERY.

Toon: Psalm 90.

1.

DE Babelsftad leurt over al haar waren
 Aan yder die daar meest voor willen geven.
 Haar handel word de wereld door gedreven,
 En over al heeft zy haar makelaaren,
 En draagfters, die ze helpen aan de man,
 En wat'er is, zy trekt'er voordeel van.

2.

Het Hoofd van al die Koopliên woont te Romen :
 Die geeft hen laft, en trekt ze tot exempel.
 Hy maakt, ô fmaad! een winkel van Gods Tempel,
 Waar in het al voor geld is te bekomen.
 Wie't meeste geeft is Romens grootste vriend :
 En yv'rigft word de geldgod daar gedient.

3.

Dat Hoofd geeft magt door indruk van zyn teken,
 Dat ymand mag die neering doen : 't geen mede
 Hen geld kost ; of geen handel word geleden.
 Dus vloeit het geld gelyk met volle beeken
 Na Romen, daar de stapel is, en waar
 De grootste zyn der handelaaren fchaar.

4.

Wat zou men daar voor geld niet kunnen koopen ?
 God is'er veil, zyn hemel, 't eeuwige leven :
 Geeft ymand geld, zyn zonden zyn vergeven :
 Maar milt hy dat, dan heeft hy niets te hopen ;
 Want yder word daar na zyn geld bericht.
 Weegt dat maar zwaar, dat maakt het zwaarste
 licht.

Wat

5.

Wat dryft men daar een kraamery met Bullen,
Met Aflaat, Mis, met Vagevuur, met Lappen,
Met Beenderen, met Myters, Priesterschappen,
En wat meer kan de beurs van Romen vullen?
Niets zo gering of heilig, of't is goed
Voor Babels kraam, waar meê zy winste doet,

6.

En wat zyn doch al deze koopmans waren?
Slechts voddën, die gepronkt zyn tot bedriegen,
En die men aan den kooper pryft met liegen,
't Geen hem misleid die niet en is ervaren.
't Is al verziert, vervalscht, vermuft, vergift,
Verdorven, 't geen men zoekt met zulk een drift.

7.

Men mag het met een nieuwe glimp verniffen,
En plaft'ren met een looze kalk, tot dekken
Van 't geen die waar tot nadeel zoude strekken,
Of looch'nen dat, schoon tegen goed gewiffe:
d'Afgodery en 't Bygeloof steekt door
Voor yder die zyn oogen niet verloor.

8.

Men derft die waar by 't licht niet laten kyken,
En wil het volk daarom in 't duister houden:
Want wie die waar eens by den dag beschouwde,
Zag straks 't bedrog, tot yders afkeer, blyken.
Wat is hy dwaas, die blind zyn geld besteed
Voor koopmanschap wiens waarde hy niet
weet?

9.

Zo men die waar niet listig aan kan praaten,
Men zal die aan een kooper overdringen,
Ja met geweld hem wel tot koopen dwingen.
Men zal hem wie die waaren weigert, haaten,
Ja dooden. Wie dien handel wederspreekt,

L 3.

Be-

Bevind hoe fel men zulk een ftemming wreekt.

10.

Wie moet zig niet verwond'ren en verbaazen
Dat groot en klein met Romen handel dryven,
En fchoon mifkocht, bedrogen willen blyven?
Haar toverwyn kan Vorften zelf verdwaazen,
Die met haar macht noch deze kraamery
Voortzetten, zelf met dwang en tyranny.

11.

Maar deze waar moet niemand meer misleiden,
Na dat het licht zo klaar is opgerezen,
Of hy moet zelf bedrogen willen wezen.
Men moet zich van die valfche kramers fcheiden.
Dreef Jefus uit Gods huis 't verkoopers rot
Die Maatfchappy verwachte't zelve lot.

12.

Men zal eerlang dat Babel zien verbranden:
En niemand zal haar waaren meer begeeren.
Dan zal haar geld haar ten verderve keeren.
Dat zullen doen die met haar t' zamenspannden,
Zy volgede met haar geld een Simon naar,
Geen Petrus, maar dien grooten Toveraar.

'T H E L L E P A D.

Toon : Psalm 55.

1.

WAt fchaaren ziet men yv'rig fnellen,
Zo onbefuift, op 't pad der hellen?
De Satan heeft hen aan zyn keten.
Zy hupp'len met een wangelaat;
Doch als een os ter flachting gaat.
't Verderf betrapt hen eer zy 't weten.

2.

Zy zoeken niet dan vleefchvermaken.

Hun

Hun hert bedenkt geen and're zaaken
Dan 't zondenspoor met vreugd te loopen.
't Is zuipen, brassen, ontucht, spel,
Met dertelheid en zot gerel,
Al moet men 't met de dood bekopen.

3.

Ei ziet die dwaazen danffen, springen,
En uitgelaten tieren, zingen.
Vergeefs wil ymand dat beletten:
Want tot gezicht of tot gehoor
Heeft niemand hert, noch oog, noch oor.
Zy zyn verstrikt in 's duivels netten.

4.

De Satan heeft dus hunne zinnen
Verblind, dat zy de dood beminnen
Voor 't leven: die bestiert hun voeten:
Waar door die niet bekeert en word
Haast plotsling in den afgrond stort,
Om voor zyn dwaalweg daar te boeten.

5.

De wereld mag haar roozen strooyen,
En gouden app'len voor hem gooyen:
Daar zullen slangen onder schuilen.
Hoe schoon dit voor het oog mag zyn,
o 't Is maar slechts bedrogen schyn:
Alom zyn strikken, garens, kuilen.

6.

Het vleesch scheidt hier in zyn behagen:
Maar 't einde zal de last eens dragen.
Die weg mag ymand recht toefchyten,
Die voor Gods licht zyn oogen sloot;
Maar 't einde daar van is de dood.
Hoe haast zal dan die waan verdwynen?

7.

Dus zorgeloos en wel te vreden
Verhaast men roekeloos zyn schreden

L 4

Ten

Ten zwavelpoel. De dood en helle
 Zyn wis aan zulke treden vast,
 Die hen op't onvoorzienst verrast
 Als zy dien dag noch verre stellen.

8.

Heer! open doch by tyds myn ooge,
 Dat ik my wyzer dragen moge.
 Bedwing myn voet van leugenpaden.
 Geef dat ik na uw stemme hoor,
 En stier my op het rechte spoor
 'k Vermag 't dan al door uw genade.

D E N A U W E W E G.

Toon : Psalm 51.

1.

Wat is de weg na boven eng en smal?
 Wat word die van een kleine schaar betreden?
 Wat vind men daar belet en tegenheden?
 En't is betruut met doornen overal.
 De helleeuw loert gestadig op dat pad:
 De wereld zoekt daar yder af te trekken:
 En't vleesch is straks onwillig, moed'en mat,
 Zo dat men zich nauw voorwaards uit kan strek-
 ken.

2.

Wat vind de ziel al dikwyls duisternis?
 Hoe word 't geloof al menigmaal bestreden?
 Hoe geesteloos zyn veeltids de gebeden?
 Zo dat het hert als ongevoelig is.
 Hoe treurt Gods kind wel schier als troosteloos?
 Hoe moet het zelf wel met de wanhoop kampen?
 De hoop bezwykt by na wel voor een poos.
 Dus vind de ziel zich overstelpt van rampen.

God

3.

God zelf verbergt wel eens zyn aangezicht,
 Zo dat de ziel zich droevig vind verlaten:
 Ja God schynt als een vyand wel te haaten:
 En nergens speurt zy uit dat duister licht.
 De Satan valt haar aan met storm op storm:
 Zy is verschrikt, bedwelmt: en klein van krachten,
 Ja ziet zich wel vertreden als en worm.
 Dit vult haar hert met smert, haar mond met klag-
 ten.

4.

Wat valt het zwaar en bang voor vleesch en
 bloed,
 Dat men het kruis aan Jesus na moet dragen,
 En haten zelf, 't geen meest ons mogt behagen?
 Als 't erg'ren zou moet oog en hand, en voet
 Niet zyn gespaart: maar 't vleesch wil daar niet
 aan.
 Den ouden mensch te kruicigen en dooden
 Is vry niet kleins: zo dat zal zyn gedaan,
 Daar toe is meer dan schepzelkracht van nooden.

5.

Hoe dwaas is de wereldling, die waant
 De zaligheid word lichtelyk verkregen:
 En hy is om geen zwaarigheid verlegen,
 Hoe zeer men hem waarschouwt en vermaant.
 Doch zo Gods kind maar nauw'lyks zalig werd:
 Waar zult gy dan, o godloos mensch! verschynen?
 o Quam dit doch in tyds noch op uw hert,
 Eer gy 't te laat beklaagt in heilepynen!

6.

Heer! zo die weg my mede lastig valt,
 o Laat my doch nooit stil staan, noch bezwyken,
 En doch van 't eens begonnen spoor nooit wyken.
 Verbeter gy myn herten ongestalt'.

L 5

lk

Ik spring met u zelf oyer eenen muur :
Ik myde dan de kuilen , strik en netten :

En niets zal my weêrhouden , zoet noch zuur ,
Of't ingaan van de hemelpoort beletten.

D E Z E E V A A R T.

Toon : Psalm 42.

1.

ZUlke die de zilte baaren,
Met een welbezeilde kiel,
Na een ver gewest doorvaaren,
Vinden stoffe voor de ziel
Tot Gods roem : want alles wat
't Ongemeten diep bevat
Geeft getuig'nis van Gods werken,
Om zyn grootheid uit te merken.

2.

Ziet de zee , zo wyd van stranden,
Ruim en diep ; dat woeste vak
Is besloten in Gods handen,
Daar zy door te voorschyn brak.
Hoe haar golvenwoeling raast,
God bedwingt en stilt die haast,
Die haar heeft de magt benomen
't Aardryk meer te overstroomen.

3.

o Wat ziet men in die plassen
Wisselbeurt van ebb'en vloed :
Eiland , klip en zeegewassen ,
Daar men om verbaast zyn moet ?
Wat ontelb're viisschenschaar
Schoolt daar dikwyls by malkaer,
Van verscheiden vorm en groote,

Zo

Zo zy die van God genoten.

4.

Ook de stormen, en de winden,
Hoozen, en dier dingen meer,
Die zo menig schip verandren,
Hebben God tot haaren Heer.
Yder komt op 't woord van God,
En het gaat op zyn gebod:
Die ook, hoe orkaanen woeden,
Schip en menschen kan behoeden.

5.

Geef doch, Heer! hen hert en oogen,
Die zich schikken tot de vaart,
Dat zy dit beseffen mogen.
Zy hun Leidsman, en bewaart
Zulke. Geeft dat yder keert
Tot zyn have der begeert;
Op dat dan uw Naam mag wezen
Voor behouden reis geprezen

HUWELYKS ZEGENWENSCH.

*Toon : Psalm 8 ; of met 2 Verssen
Psalm 45.*

1.

Vereende Twee, die door des Hemels zegen
Hebt wederzyds uw hertenwensch gekregen
In 't trouwverbond, wiens knoop nu is gelegd :
Gods gunst bekroon'en heilig' deez' uw Echt.

2.

Geen blinde drift van ongetoemde zinnen,
Maar eer en deugd, deed u malkaer beminnen.
'k Wensch dat de liefd' die in uw herten gloeit,
Noch door de tyd hoe langs hoe meeder groeit.

Hoe

3.

Hy doe u beid'een vol genoegén vinden,
 Tot blydschap van de wederzydsche vrienden:
 Wier heilwensch nu gepaart gaat met de myn':
 En dat hy zelf uw Zon en schild wil zyn:

4.

Een schets zy in uw huwlyk aan te merken
 Van 't Echt verbond van Jesus met zyn Kerke:
 En dat gy beid' u zo aan hem verbind;
 Op dat gy ook zyn liefd' mee ondervind.

5.

'k Wensch dat gy lang in welstand t'zaam moogt
 leven.

Dat God zyn gunst in uw beroep wil geven.
 Hy zyn uw Loon en Rykdom boven dien:
 En doe met vreugd u huw'lyks vruchten zien.

6.

Bouwt d'aarde dus, en plant den hemel zamen:
 Zyt met uw kroost tot roem van 's Heeren Naame,
 En 's naaften heil. En is'er feil of vlek:
 'k Wensch dat de liefd' die onderling bedekk'.

7.

God wil u bei voor ramp en smert bewaren,
 En door zyn Licht al't donker op doen klaaren,
 Of wil hy dat gy Jesus't kruis nadraagt.
 Dan wensch ik dat zyn troost u onderschraagt.

8.

'k Wensch als de dood uw echtknoop los zal ma-
 ken,
 (Want dat 's doch 't eind' der ondermaansche zaa-
 ken)

Dat gy, wanneer uw werk is afgedaan,
 Ter Bruiloft van het Lam moogt overgaan.

DE

D I E D U I V E .

Toon: Psalm 40.

1.

HOe zoet is 't , dat de Bruidegom zyn Bruid
 Zyn Duive noemt; vermits 'er is
 In veelen een gelykenis
 Waar om een Duif met recht de Kerk beduid.
 Onnozel en goedaardig,
 Geen haat, maar liefde, waardig.
 Hy heeft haar meêgedéelt.
 Zyn Geest, die wederbaart,
 En geeft een duiven aard,
 Herschappen na zyn beeld.

2.

De Duif is niet geklaauwt, of fel gebekt:
 z'ls vreêdzaam, zonder gal, en zacht.
 Dit word ook van de Kerk betracht.
 't Is Sulamith. Zy haat wat twist verwekt
 Het rein en kuisch te wezen
 Word in haar bei geprezen.
 Is 't Duifje schoon van oog:
 Die aangenaamheid zwicht
 Voor 't lieflyk ooggezicht,
 't Geen Jesu hert onthoog.

3.

Een Duifjen is oprecht; bedrieglykheid
 Schuilt daar niet in. Zo Jesu Kerk
 Is ook oprecht in al haar werk.
 Hoe menig laag word aan een Duif geleit?
 Wat zyn 'er wilde dieren
 Die om het Duifje zwieren,
 Schoon 't niemand leed en doet?

Zc

Zo weêrloos staat de Bruid
 Van Jesus dat ook uit;
 Doch onder 's Heeren hoed'.

4.

De Duif ontvliegt 't gevaar met snelle vlucht;
 En bergt zich in een rotssteenkloof:
 Zo doet de Kerk ook door 't geloof,
 In Jesu wonden. 't Bange Duifje zucht
 En kirt dus is de stemme
 Der Kerk, als rampen klemmen.
 Wát schoone weêrschyn geeft
 Haar hals, die 't oog verheugt?
 Zo doet de Kerk door deugd,
 Daar Jesus lust in heeft.

5.

De Duif vliegt met een t'zaamgevoegde schar
 Na 't Duihuis, daar zy word gevoed,
 En woont, en haare jongen broed:
 Daar is zy stil, en veilig voor gevaar.
 Der Kerke waare leden,
 Vervoegen zich ook mede
 In eenigheid te zaam,
 Gelyk een duivenwolk,
 Uit alle slag van volk:
 Hun Toorn is 's Heeren Naam.

D E O Y E V A A R.

Toon: Psalm 126, of 148.

1.

Ziet daar! daar vliegt een Oyevaar,
 Die zyn gewoone tyd van 't jaar
 Ter aankomst kavelt; en zyn nest
 Al weer bezoekt in 't oud gewest
 Daar hy 't voorheen heeft wel bevonden;

En

En men zyn huis liet ongeschonden.
Die vogel is een beeltenis
Van die een deugdzzaam Christen is.

2.

Een Oyevaar past op zyn tyd,
En zorgt dat die hem niet ontglyd.
Een Christen volgt den Oyevaar,
En neemt zyn tyd zorgvuldig waar.
Een Oyevaar moet hem beschaamen
Die hunnen tyd niet kunnen raamen.
Een wyze kent en tyd, en wyz',
En dat strekt hem tot nut en prys.

3.

Een Oyevaar heeft zynen nest
Op een verheven plaats gevest:
Hy vliegt en zwiert hoog boven d'aard',
Een Christen stygt ook hemelwaard;
Hy zoekt de dingen van hier boven,
Al is dat noch maar door 't geloven.
Daar is hun wandel nu alreê.
Zy hebben hier geen vaste steê.

4.

Een Oyevaar doet niemand schaad':
Teêrhertig is zyn liefd', die gaat
Omtrent zyn jongen en geslacht.
Dit word van vroomen ook betracht.
Daar van zal niemand nadeel lyden.
Hun liefde zoekt ze te bevryden,
En zorgt voor hen, die zy bemint,
En daar zy zich verplicht aan vind.

5.

Een Oyevaar is kuisch: en stryd
Met pad en slangen alle tyd.
De kuisheid is ook 't eigen goed
Van een godvruchtig rein gemoed.

Hun

176. *Mengelstoffs van veelerley*
Hun vyandschap is met de slange
En zyn gebroed, reeds aangevangen
In 't Parady, en duurt noch al,
Zo lang de wereld wezen zal.

6.

Hy heeft noch dit getuigenis,
Dat hy een dankb're vogel is
Die geen genoten deugd vergeet
Als hy vergeldingmiddel weet.
Die deugd betracht een Christen mede
Aan God en mensch: wie weldaad dede
Die word erkent. Dit toont hy dan,
Waar door, en waar, en hoe hy kan.

7.

Is dan een Oyevaar niet mooi,
Gelyk een Paauw, door veder tooi,
Of als een Struis: heeft hy geen stem
Gelyk een Nachtegaal: 't is hem
Genoeg, 't geen God hem heeft gegeven
Om wel na zynen aard te leven.
Zyn lof is, dat wy in hem zien
Een zinnebeeld van vroome lién.

H E T Z W Y N.

Toon : Psalm 60.

I.

Wat is het zwyn een lelyk dier,
't Geen niet behaaglyks in zich heeft,
En slechts alleen om t'eeten leeft,
Tot niemands voordeel of plaasier:
Vaak gortig, knorrig, 't wroet in d'aard',
En wend zyn oog nooit hemelwaard.

't Eet draf, en wentelt zich in poelen,
En zal als't vet is't slachtmes voelen.

2.

Dit zwyn verbeeld een vleesch'lyk mensch,
Die't zwyn in zeden evenaart:
Hy heeft en toont een zwynenaard,
En zorgt maar voor zyn maag en pens.
De wereld, 't groote verkenkot,
Is vol van zulker zwynenrot.
o Mogten veele daar van wyken,
En dien verloren zoon gelyken!

3.

Is 't zwyn een onbevallig beest
Onrein en gortig menigmaal:
Een buikbeest is in daad en taal
Zo mede, maar voor al zyn geest.
Dus heeft'er God en afkeer van,
En alle vroomen. Niemand kan
Van zulke nuttigheid genieten
Die aan godvruchtige verdrieten.

4.

Gelyk het zwyn luidruchtig knort
En schreeuwt, als ymahd dat maar vat:
Zo gaat het met een buikbeest, dat
Als God het aantast, wrev'lig mort.
En zo het zwyn in d'aarde wroet:
Dat is't geen ook de vleesch'ling doet?
Hy kan zyn oogen niet verheffen,
Om't geen om hoog is te befeffen.

5.

Het zwyn vind smaak en zoetigheid
In ekels, draf en drek: dus hy
Die snakt na's werelds lekkerny.
Maar hier in is noch onderscheid:
Het zwyn word door die spys gevoed,

M

At

Al is ze vuil, 't is daar aan goed:
T'wyl vleefchelingen aan die brokken
Gantfch onbedacht de dood inflokken.

6.

Gelyk het zwyn, al wiefch men 't fchoon,
Zich weder na het flyk begeeft,
En als in drek en modder leeft:
Zo is een buikbeest ook gewoon.
't Mag wezen voor een korte tyd,
Dat hy de vuiligheden myd,
Hy zal weér na zyn modder haaken,
En 't erger dan te vooren maken.

7.

De duiv'len voeren eens in 't lyf
Der zwynen, die zy in de zee
Verfmooren deden: 't gaat dus mee
Met deze. 's Duivels liefst verblyf
Zyn zulke zwynen, die hy doet
Neêrftorten in den helfche gloed.
Hy is de hoeder van die zwynen,
En handelt daar mee als de zynen.

8.

Indien m'er noch iets goeds in fpeurt,
Het is gelyk een goude bag
In 's verkens fnuif, en 't geen men zag
Word ftraks verdorven en befmeurt;
Daar moet een ring zyn in haar fnuif,
Die 't wroeten en verwoeften fnuif:
Want zulke zwynen doen maar fchade,
Zo men ze niet belet in 't quaaide.

9.

Maar zyn die zwynen glad en vet:
Te nader is hun flachtingdag.
Dat 's 't eind' van al hun zwyngedrag.
Ik zie Gods wraakmes al gewet:

't Geen

't Geen hen eer lange keelen zal.
Den erfgenaam verwacht dat al,
Die eerst na dat die zwynen stervon,
't Geen hy begeerde kan verwerven.

D E H O N D.

Toon : Psalm 124.

1.

Een godloos mensch word dikwyls in Gods boek.

Een hond genaamt: en 't zinnebeeld is zoet.

Vermits die als een hond ook is, en doet.

o Dat doch elk zich zelve onderzoek'

Of hy voer schaap of hond zich achten moet.

2.

Een hond is by uitnemendheid veracht:
Men houd die naam voor scheldwoord, hoon en
smaad.

Zo snood is ook een zondaar: en God haat

Die honden: hy ontwaardigt dat geslacht.

Zo doet ook wie een afkeer heeft van 't quaad.

3.

Een hond is bits, en bast een yder aan.

Een godloos mensch heeft ook dien hondenaard.

Hy byt, hy bast: zyn tong en tand, gepaart

Tot laster en geweld, zoekt elk te schaën

En quetzen, wie zich hem niet evenaart.

4.

Een hond is geil, en daar by onbeschaamt:

Een godloos mensch, die vuiligheid verricht,

Heeft hoeren, hart, en tong, en aangezicht,

Hy doet het geen geen eerlyk man betaamt,

En zelf met roem, ja wel in 't zonnelicht.

M 2

Een

5.

Een booze hyd is eigen aan een hond.
 Al wraakt hy 't zelf, hy gunt het and'ren niet.
 Dit is ook 't geen men in godloozen ziet.
 De nydigheid is hen een eigen zond,
 Daar zo veel quaad en wrevel uit geschied.

6.

Wat is de hond een vraatig gulzig dier?
 Tot berstens toe propt hy zyn darm en pens.
 O Dat is ook godloozen hoogste wensch,
 De buik hun God, hun hemel goede gier:
 Doch dat betaamt een hond, maar aan geen mensch.

7.

De hond is ook een vuil en onrein beest,
 't Geen weder tot zyn spouwzel walg'lyk keert,
 En dat herzwelgt. Ook dat word weér begeert
 Van zulk een, 't geen verlaten was geweest;
 Waar door hy zyn onreinigheid vermeerst;

8.

Maar honden geeft men niet der kind'ren brood:
 En buiten is 't verwaten hondenrot.
 De zwavelpoel is zulker honden kot.
 Daar is geen hond in Väder Abr'hams schoot.
 O Weest geen hond, vreesst gy der honden lot.

D E M O L.

Toon : Psam 29.

I.

Ziet hoe yv'rig wroet die mol
 In haar onderaardsche hol,
 Daar maar zwarte duisternis,
 En geen licht te schouwen is.
 Daar toe heeft zy ook geen oogen;

Imz

Immers die dat lyden mogen.
Om wat pieren, en wat wormen,
Gaaf zy bed en perk ontvormen.

2.

Dit verbeeld een aardeling,
Die een mol te boven ging,
Als noch blinder dan dat beest,
En die't licht bei haat en vreest:
Want dat zou zyn werk ontdekken,
En daar in tot hinder strekken.
Doch hy wil een handel dryven
Die in't duister steeds moet blijven.

3.

Deze Mol wroet ook gestaeg
In het aardfche hier om laag.
Alles werpt hy overhoop
Met een onvermoeide loop
En wat mag hy doch bedoelen
Met zyn wroeten en zyn woelen?
Slechts wat om zyn buik te vollen,
Na de wyz' der zwarte mollen.

4.

Word een mol eens opgeligt
Uit haar loopgraaf', in het licht,
Zy en rust niet voor zy weêr
Onder d'aard in't donker-keer'.
Zo is't ook met aardelingen,
Die beneên in aardfche dingen
Als hun element steeds leven,
En zig nooit daar uit begeben.

5.

Met haar hand en verkenfnuut
Graaft de mol de kruiden uit,
Breekt de wortels, en verderft
Groent en bloem, die welkt en sterft.

Aar-

Aardelingen doen ook ſchaaden
 Door hun kromme duift're paden.
 Zulk een Mol kan menigwerpen,
 Schoon alleen, veel goeds verderven.

6.

Maar ei wacht! eerlange zal
 Deze mol zyn in de val.
 Zy genaakt haar ſtrik alreë.
 't Gaat dus met een aard'ling mee:
 In het naarſtigſt van zyn wroeten
 Zal hy ſtrik en val ontmoeten,
 Daar hy ras in word gevangen,
 En hy zal zyn loon ontfangen.

D E P A A U W.

Toon: Pfalm 35.

I.

EI ziet eens hoe die Paauw daar pronkt,
 Te meer als ymand haar belonkt.
 Wat is zy moedig in haar treden,
 En trippelt met gebonden ſchreeden;
 Om dat'er niets en evenaart
 De praal van haar gebloemde ſtaart,
 Die als een ſterrenhemel toont,
 En blinkt met weërgalooze ſchoont.

2.

Die Paauw is recht een ſpiegelbeeld
 Daar een hovaardig menſch in ſpeelt.
 Zo wy die beide vergelyken.
 Veelzints zal overeenkomt blyken.
 Een Paauwen kop gelykt by na
 Een ſlangen hoofd. De wedergaë
 En't beeld der helleſlang is hy

Die

Die dien navolgt in hovaardy.

3.

De Paauw geeft een onzoet geluid:
Zy roept haar eigen naam maar uit.
Zo is 't als die zich laten hooren,
In Gods en ook der menschen ooren,
Zo om de wyz' als om de stof.
Hun taal stinkt steeds van eigen lof,
En 't is verrot, onrein en quaad,
Al wat'er uit hun monden gaat.

4.

Hoe stelt de Pauw haar staart ten toon?
Zy breid die uit, om elk het schoon
Der ved'ren, vol veelverwig' oogen.
Met pracht en praalzwier te vertogen.
Dus komen zy ook voor den dag,
En wenschen dat een yder zag
De luister van hun praalgewaad,
Hoe net en cierlyk hen dat staat.

5.

Een Paauw die schoone kled'ren ziet,
En zwicht daar voor in 't minste niet,
En wil het niet gewonnen geven:
De staart word hooger opgeheven.
't Hovaardig hert ryft hooger op,
En hyft het zeil noch meer in top,
Wanneer 't een medestrever lyd:
Dus pronkt men tegen een om stryd.

6.

Als men een Paauw in 't pronken pryft,
En als verwondert daar na wyft,
Dat zal haar praalzucht meer ontfteken,
Als kon dit blydschap in haar queeken.
Als ymand ook verwondert staat
En kykt op zulker pronkgewaad,

M 4

't

't Hovaardig hert verheft zig meer,
En stelt daar in zyn vreugd en eer.

7.

Maar ziet de Paauw vermoeit zig vast
Door 't pronken met die vederlast.
Vergeefs hief zy die staart zo lange,
Zy had die beter laten hangen
Tot haar gemak. Zo gaat het meê,
De pronkçier die men aan zich deê
Is moeite, last en ongemak,
En meest wel 't kostelykste pak.

8.

ô Wat is doch der Paauwen praal?
Onnutte ved'ren altermaal.
't Mag kind'ren wat byzonders schynen:
Bezie 't: die achting zal verdwynen.
Zo is 't met al dat pronkgetooi.
't Schynt in het oog van dwaazen mooi;
Maar die 't beschouwt vind daar niets in,
Als mottenspyz', of wormgespin.

9.

Doch oogt die opgepronkte Paauw
Eens op haar zwarte voet en klauw:
Men zegt, dan valt die staart ter neder.
Haar lelyk vel beschaaamt de veder.
ô Pronkers! ziet eens na beneên,
En op u zelf, en gangen, 't geen
U opgeblazen had door schyn,
Zal u tot smert en schaamte zyn.

DE

D E D A G E R A A D.

Toon : Psalm 121.

1.

DE lieffelyke dageraad,
 Zo vriendelyk begroet
 Van 't morgenkoeltje, doet
 De nachtgordyn door haar gelaat
 Wegschuiven. Wolken bloezen
 Als overstrooit met roozen.

2.

De zilv're dauw hangt parelswyz'.
 Met glinsterende drop,
 En ciert der lov'ren top.
 Dus toont zich als een parady's,
 't Geen yder zoet toelachte,
 Met versche jeugd en krachten.

3.

Het schelgekeelde pluimgediert
 Verwelkomt met zyn zank,
 Van zo verscheiden klank,
 Den morgenstond; t'wyl 't luchtig zwiert;
 Van tak op telg. Nu schuilen
 De vledermuis en uilen.

4.

Het spieg'lend Maanlicht word verdooft:
 De Morgenster verbleekt,
 Vermits de Zon al steekt
 De straalen van haar gouden hoofd
 Ter zee uit, en die klimmen
 Al boven onze kimmen.

M 5

Lokt

5.

Lokt dit den leuyaard niet van 't bed?

ô D'aangenaamste tyd

Geraakt die slaaper quyt.

Dan vind men 't allermint belet.

Men heeft dan friffe krachten,

En zinnen en gedachten.

6.

Het spreekwoord is met grond gezegt;

De lieve morgenfond

Heeft goud in haaren mond.

Wie die aan iets te koste legt

Zal dubb'le winst genieten,

En rusttyd overschieten.

7.

Ik Beklaag dat ik den morgenfond

Niet meer heb uytgekocht.

Wat had ik werk gewrocht

Daar ik des daags geen tyd toe vond?

Doch 't geen 'er is verlopen

Is nimmer weêr te hopen.

8.

Daar is noch eene dageraad,

Die veel gewenschter is:

Als na de duisternis

De Morgenster en Zon opgaat

In 't hert. ô Dat die straalen

Ook in myn ziele daalen!

9.

Daar komt ook noch een morgenfond

Van die verryzingdag,

Als wie in 't graf neêrlag

Weêr uit den slaap des doods opstond.

Heer! als ik op zal waken,

Laat my uw Beeld dan smaken.

VER-

VERGEESTELYKSTE WOLK- BESCHOUWING.

Toon: Psalm 7, of 46.

I.

GY die veel hooger dan de wolken,
Beheerscher zyt van alle volken,
Ei stort uw zegenplassen neêr.
Bewolk u niet in toorn, ô Heer!
Verdelg gelyk een wolk de zonden;
Op dat geen scheiding zy gevonden:
En neem ons boven wolk en zon
Eens op tot u, ô Levensbron!

2.

Gy maakt de wolken tot uw wagen,
Die tekens van uw luister dragen.
De wolken, uwer voeten stof,
Zyn d'ondervloer van 't Hemelhof,
't Zyn wolken die uw Throon omringen,
Waar uit uw donderstem komt dringen.
En na het Erfland was een wolk
Des daags ten baken aan uw volk.

3.

Gy quaamt op Sinai uw wetten
Uit onweêrs-wolken uittrompetten;
En als de Rechter 't oordeel velt,
Zal hy van wolken zyn verzelt.
ô Laat myn hert dit steeds beseffen,
Als zich myn oogen wolkwaards heffen.
Dat ik die waan nooit in my vind,
Als of een wolk uw oog verblind.

4. De

4.

De wolken zyn uw hemellessen,
Geschikt om 's aardryks dorst te lessen.
Gy zelf verstrekt een schaduwolk
Tot schuil en toevlucht van uw volk.
Als duist're wolken ons vervaaren,
Uw aanschyn kan die op doen klaaren.
Dat maar de deugdzaamheid in my
Niet als een morgenwolk slechts zy.

5.

Heer! laat my door de wolken dringen,
Niet enkel met bespiegelingen;
Maar dat ik boven 't driftig zwerk
U recht gelyk gy zyt aanmerk,
Daar is myn Heiland heen gevaren,
En wil zyn Bruid een plaats bewaren.
Daar is myn schat: ô dat myn hert
Ook altoos daar gevonden werd!

6.

Laat wormen in de modder wroeten:
Trap 't aardsche slyk, ô ziel! met voeten.
Verhef u door den wolkentrans,
Daar God zich toont in volle glans.
Blyft nu den voorhang noch geschoven:
Voorzien verstrekt ons reeds 't geloven.
Ik zal God eens in 't zalig licht
Zien aangezicht tot aangezicht.

WEN-

W E N S C H.

Om

GEESTELYKE BEVOCHTING.

Toon : *Psalm 24, of 113.*

1.

o At'er op myn dorre ziel
 Een milde daauw en regen viel,
 Die uit Gods throon komt nedervloeyen!
 Dan wierd zy lieffelyk gelaast:
 En zou, met nieuwe kracht begaast,
 Tot roem van Jesus vruchtbaar bloeyen.

2.

Kom, Heil'ge Geest, stort af uw stroom,
 Besproei my als een goede boom,
 Doe my een paradys gelyken:
 Dan zal ik, eertyds een woestyn,
 Gelyk een heug'lyk Zaron zyn,
 En dankbaar door genadeblyken.

3.

Is't hert noch rotzig, als een steen:
 Daar dringt die regens kracht door heen,
 En kan de hardste kluiten breken,
 Ja gantsch doen smelten. **o** geen drop
 En valt daar zonder werking op:
 Ja die wascht aan tot volle beeken.

4.

Gebied uw wolken, magtig Heer!
 Dan komen zegenplassen neêr.
 Als die uw erfdeel mild bevochten,
 Het is als't vlies van Gideon.
 Dan word uw Kerke zelf een Bron,

En

En dorstig land tot watertochten.

5.

My dorst, ô God! myn ziel verlangt;
 Dat zy een dropje meê ontfangt.
 Myn hert is mat, myn mond is open,
 Ik pass' op 't druppen van uw woord.
 'k Weet dat uw Geest daar by behoort:
 En kom tot uw Bethesde loopen.

'T DOORBREKEND' ZONLICHT.

Toon : Psalm 79.

1.

't **L**ieffelyke zonnelyc
 Breekt weêr door de wolken heen,
 't Geen in lang ons niet bescheen.
 ô Wat is dat aan 't gezicht,
 Zo van mensch als beesten, zoet:
 En 't vervrolykt het gemoed.

2.

't Is een nachtgelyke dag,
 Die van donk're nevels is
 Droef bezwalkt met duisternis:
 Als men 't zongelaat niet zag,
 't Geen zich, als met treurgewaad
 Gantsch vermomt, niet zien en laat.

3.

Maar als dat weer helder blykt,
 Worden dampen weggevaagt,
 En het driftig zwerk verjaagt.
 Dan word mensch en vee verquikt,
 Als de zon, gelyk die plagt,
 Hen weêr vriendelyk toelacht.

4. ô Wat

4.

6 Wat is dat duister naar!
 Als het wezentlyke Licht
 Ons verbergt zyn aangezicht,
 Als of hy een vyand waar':
 En hoe zeer de ziel verlangt,
 Zy geen licht of troost ontfangt.

5.

Zo ik ooit in 't duister ga,
 Heer! dat ik vertrouwen mag.
 Na die nacht komt weer een dag.
 Dat ik 't oog op u maar sla.
 Uit dat duister straalt eens licht,
 Door uw troostryk aangezicht.

6.

In het zalig hemellicht
 Is geen ramp noch geen geweën.
 Dan zyn alle nevels heen,
 Als men ziet Gods aangezicht,
 Daar men in dat licht steeds gaat
 Op des hemels goude straat.

BANGE MIDDAGHITTE.

Toon: Psalm 52.

I.

NU staat de Zon in 't zoele zuiden,
 In 't hoogst der hemelkring,
 Zy brand nu menschen, beesten, kruiden:
 Dies 't al verademing
 Door bang verhitten zoekt, en hygt,
 Waar 't koelt en schaduw krygt.

2. Dus

2.

Dus borst het zweet aan alle zyden
 Met zilte droppels uit.
 Men moet met vlieg en muggen stryden;
 De plaag van oor en huid:
 Het lyf is mat door 't laffe heet,
 En zelf verveelt ons 't kleed.

3.

Hoe zoet is nu het lieflyk zuizen
 Van 't windje, dat het loof
 Doet trillen; t'wyl men in de huizen
 't Nauw herden kan: men schoof
 Gordyn en schermen voor de zon,
 Als 't koeling geven kon.

4.

Maar kan de middagzon zo blaaken:
 ô Wat verteerend' vier
 Moet God dan zyn door vlam van wraake!
 En dat begint slechts hier..
 ô Wee dan! wie die hellegloed
 Voor eeuwig dragen moet.

5.

Gy zyt myn schuilplaats tegen hitte,
 En berging voor de zon:
 Heer! laat my in uw schaduw zitten.
 Weest myn Verfrissingbron,
 Dat ik verkoeling vinden mag
 In die doorluchte dag.

6.

Uw Kerk, Heer! moet in deze dagen,
 Nu 't slangenzaad zo woelt,
 Vervolgings bange hitte dragen.
 Dus rekhalt zy na koelt'.
 ô Zet haar schut en schaduw by:
 En maak uw Bruid eens vry.

7. Aan

7.

Aan 's levens koele waterbeeken,
By welke 't Lam ons leid,
En zal nooit zon noch hitte steken:
Wyl God zyn schaduw spreid
Op al wie by zyn glorithroon
Voor eeuwig heeft zyn woon.

K O E L E D R O N K.

Toon : *Psalm 125.*

1.

W At is een koele dronk begeerlyk,
Wanneer een bange dorst
Prangt een verhitte borst,
Die gansch aëmachtig, droog en deerlyk
Snakt om het herte te verfrissen,
Met laaffenissen.

2.

Geen tong is magtig uit te spreken
De weërgalboze smaak,
En 't lieffelyk vermaak:
Niets mag daar by zyn vergeleken,
Of kan een mensch zo zeer verheugen,
Als zulke teugen.

3.

Een goede tyding, na verlangen,
Uit vergelegen land,
Door een gewisse hand,
Op 't alleronvoorziens' ontfangen,
Kan als koud water 't hert vermaken,
Door blyde zaaken.

N

4. Maar

4.

Maar d'allerfriste waterstroomen,
 Waar door een dorstig hert
 Op 't liefst vervrolykt werd,
 Zyn die uit Isr'els Rotssteen komen,
 En die uit Jesu liefdesflessen
 De zieldorst lessen.

5.

Laat gulzigaards hun vollen beker,
 En drinken zonder dorst.
 Buikdienaar! smeet de borst:
 Gy zult, gelyk die vrek, wel zeker
 Eens graag een koele drop erlangen,
 Maar niets ontfangen.

6.

My dorst, ô God! kom my bevöchten.
 Myn dorre ziel is nu
 Een dorstig land voor u
 Ach maakt dat doch tot watertochten!
 Het zyn, ô Heil'ge Geest, uw gaven
 Die 't herte laven.

D E A V O N D.

Toon: Psalm 26.

I.

'k **Z**ie d'avondschaduw daalt,
 Vermits geen zon meer straalt:
 Die gaat nu 't ander halve rënd,
 Daar tegenvoeters wöonen,
 Haar aangezicht vertoonē,
 Zo zy haar loop geregelt vond.

2.

De nachtbeurt komt; zy spreid

't Gordyn der duisterheid,
Gelyk een rouwkleed, over al.
Dus word aan 's menschen oogen
Het schepfel schoon ontogen,
En 't onderscheid van berg of dal.

3.

Het stergewelfzel hangt
Zyn lampen uit; dus vangt
De Maan haar heerschappy nu aan:
Zy laat haar spiegelstraalen
Met slaauwe glanssen daalen,
Die aan den mensch ten dienste staan.

4.

Het nagtgedierte kruipt
Te voorichyn, en het sluipt
Nu uit zyn hoolen, daar 't in lag;
Om roof en spys te zoeken,
Doorzwerft het alle hoeken,
Tot 't krieken van den naasten dag.

5.

Het daggewoel word stil:
Wyl 't avondduister wil
Dat yder van zyn werk afaat,
Om nieuwe kragt en lusten
Te scheppen, door het rusten
Tot aan den naasten dageraad.

6.

Het vee zoekt nest of stal,
Waar in het slapen zal.
De werkman heeft hier na gehygt;
Wiens afgematte leeden
Den avond wenschen deeden,
Wanneer hy loon en rust verkrygt.

7.

Wat is de Schepper goed,

N 1

En

196 *Mengelftoffe van veelerley*

En wys, wiens schikking doet;
Dat dag en nacht haar poos dus heeft;
En dat de hemellichten
Dit door hun loop verrichten;
Tot nut van alles wat 'er leeft.

8.

ô Heere! geef dat ik
Myn dagwerk nu beschikk'
Terwyl het dag is; dat ik dan
Wanneer myn levensdagen
Haar avondperk ook zagen;
Op 't geen gedaan is rusten kan.

D E P O O R T K L O K.

Toon : Psalm 94.

1.

DE Poortklok luid, zy staat op 't sluiten,
Spoed ik my niet, ik blyf 'er buiten
Men roept, wie in wil zyn stapp' ras.
Als eens de Poort is toegedaan,
Dan zal zy niet weêr open gaan;
Hoe na ook ymand daat by was.

2.

Dit geeft nu stof aan myn gedachten,
Om 's Hemels Poorte te betrachten
Die staat noch open; maar in 't kort
Gaat die ook toe. De wachter blaast.
Al wie noch in wil zyn maak' haast,
Eer hem de deur gesloten word.

3.

Vergeefs riep hy dan: Heer, doe open!
Dat is voor eeuwig niet te hopen,
Wanneer die Poort gesloten is.

Ver.

Verzuimt nu ymand ingaans tyd,
Hy is die kans voor altoos, quyt,
En blyft daar uit, in duisternis.

4.

Myn ziel! gy kont u niet beklagen
Dat gy geen tyd had zo veel dagen,
Of dat gy niet gewaarschouwt waart:
Gy hoort, Gods stemme roept u noch:
Verdubbel dan uw schreden doch:
Werp af al wat uw loop bezwaart.

5.

♠ Gy die opent en kont sluiten,
Uw sleutel laate my niet buiten.
Kom, Heer! en open nu myn hert,
Dat het u niet gesloten zy.
♠ Treed daar in: en breng dan my
Daar waar nooit Poort gesloten werd.

H E T H E D E N.

Toon : Psalm 132.

1.

♠ **M**ensch! verhard uw herte niet,
Terwyl gy heden in het woord
Den donder van Gods stemme hoort,
En God u zyn genade bied.
Of wyt u eigen zielen moord.

2.

't Is nu de dag van zaligheid.
Indien gy die voor by laat gaan,
Hoe dier zal u 't verzuimen staan!
Uw tyd is t'aller tyd bereid:
Begin uw werk van itonden aan.

N 3

3. God

3.

God is langmoedig over u,
 Die u zo lange tyd verleent,
 Die wel ten eind' is eer gy 't meent,
 Verwaarlooft gy het heden nu,
 't Word morgen licht te laat bewoent.

4.

Daar na en is geen tyd ooit meer.
 Is eens genadenuur voorby
 Al roept gy dan, Heer, opent my;
 Vergeefs: de tyd komt nimmer weêr.
 Dat yder op zyn hoede zy.

5.

Geef, Heer! dat ik in dezen dag
 Het geen tot myn behoudenis
 Vereischt word, nu 't noch heden is,
 En ook hoog tyd, bedenken mag;
 En ik daar in my niet vergis.

D E N A C H T,

Toon: Psalm 147.

1.

Wat wind ook zelf in donk're nachten
 De godvrucht stoffe tot gedachten?
 Wat wrocht God 's nachts wel groote dingen
 Ten goede van zyn gunstelingen?
 Waar over zy hem met verheugen
 Op 't bed een loflied zingen meugen:
 En mits zy versch zyn goedheid smaken,
 Het zy in slaapen of in waken.

2.

Des nachts quam God wel in gezichten
 Zyn oude vrienden onderrichten.

Door

Doe quam hy Abraham verschynen,
En maakte met hem en de zynen,
't Verbond. Des nachts zag Jakob mede,
Al was de grond zyn legerstede,
Die Hemellader. Hy volbragte
Zyn worstelkamp met God by nachte.

3.

's Nachts riep hy Samuel met naamen.
's Nachts quam hy Salomo bequaamen,
Zo als zyn Ryk dat zou behoeven.
Hy komt zyn volk wel 's nachts beproeven
En toetzen, dat met zyn gedachten,
Zich zoet verlustigt in de nachten,
Wanneer de nieren onderwyzen
't Geen stoffe geeft om God te pryzen.

4.

Des nachts sloeg hy d'Epyptenaaren,
Dat d'eerstgeboorne dooden waren:
Des nachts wierd Pharao bedolven,
Met gantsch zyn leger, in de golven:
Wanneer hy, als hy 't water scheidde,
Zyn volk droogvoets daar door geleidde.
Des Heeren Engel quam by nachte,
Die heir van Sanherib zo slachte.

5.

God quam des nachts, ook zonder stryden,
Samaria van 't beleg bevryden.
Des nachts kon Gideon vervaaren
Des Midjanyts ontelb're schaaren.
't Was 's nachts als Simsons wonderkrachten
Ten berg op Gazâs poorten bragten.
Des nachts ontsloot hy Petri kluister,
Al sliep die, nauw bewaakt, in 't duister.

6.

De nacht was tot de tyd verkoren,

N 4

Waar

Waar in de Heiland wierd geboren.
 Doe quamen ook veel Engelschaaten
 Dit aan de Herders openbaaren
 De nachten ging hy vaak besteden,
 Alleen, in vierige gebeden
 Des nachts begon zyn bloedig lyden,
 Als hy in 't Hofken zo moest itryden.

7.

De nacht moet ook zyn waargenomen:
 Hy mogt gelyk een dief dan komen..
 Ô Niemand moet dien dwaas gelyken,
 Die zorgeloos was op 't verriken.
 Des nachts viel Petrus droevig neder:
 Maar rees op 't haangekraai ook weder.
 Des nachts zong Paulus, schoon gevangen,
 Met Silas, Gode lofgezangen.

8.

Ô Dat ik nimmer waanen moge,
 Dat zelf de nacht verblind Gods ooge.
 Laat ik gereed zyn in de nachten,
 Als knechten die hun Heer verwachten.
 Myn hertenlamp zy steeds ontfteken.
 Ô Dat geen oly mag ontbreken.
 Ik zal dan voor geen nachtschrik vreezen.
 Ik slaap of waak', 'k zal Godes wezen.

V E R S C H E I D E N S L A A P .

Toon: Psalm 49.

1.

DE slaap is recht een Broeder van de dood.
 De slaap en dood bevangt zo klein als groot.
 En tusschen beid' is weinig onderscheid,
 Of 't lichaam dood of slapend' nederleit.
 't Zy bed of graf ons in zyn schoot omvat,

't Verschilt niet veel; slechts uitgezondert dat
De ziel noch in een slapend' lyf zal woonen,
En eer zig in 't ontwaken werkzaam toonen.

2.

Wie is die steeds den slaap ontwyken kan,
't Zy vroeg of laat? Dus is' er ook geen man
Die niet meê komt ter dood, en in het graf.
Die slaapen gaat legt al zyn kled'ren af,
Op dat hy naakt te bedde liggen ga.
Den dooden volgt alleen zyn lykkleed na.
Geen slaaper kan van wat hy heeft genieten,
Geen doode meê van wat zy achter lieten.

3.

Als 't lichaam slaapt, 't is stil en roereloos:
De zinnen doen geen werking voor een poos.
't Is in de dood zo meê. Men weet ook niet
In beide wat in 't wereldrond geschied.
Maar schoon het lyf of dood of slaapend' is,
Nooit slaapt de ziel, noch sterft: dat is gewis.
Wie slaapt zal uit die sluym'ring weêr ontwaken.
God zal ook uit die doodslaap wakker maken.

4.

Doch dat 's gemeen aan vroom'en onvroom'
beid'.
In beider dood is echter onderscheid.
De slaap vān een die in den Heere rust,
Veroorzaakt heil en zoete zielenlust.
Was ziel en lyf door arbeid afgemat,
Zo ramp en kruis die afgesoltert had,
Dit houd dan op: dan rust men stil in vrede.
Het lyf in 't graf, de ziel in 't hemelsch Eden.

5.

De slaap verfrist de leden, zy versterkt.
Dit word ook door een zaal'ge dood gewerkt.
Al wat daar aan voor heen ontbroken heeft
Is

Is dan volmaakt als lichaam weer herleeft.
 Zo die ontwaakt aanschouwt het zonnelicht:
 Veel schooner is Gods heerlyk aangezicht.
 Men mag na slaap zich tot zyn werk begeven:
 De dood bequaamt om steeds by God te leven.

6.

Die slaapen gaat bereid zich eerst daar toe,
 Legt zorgen af, beveelt zig in Gods hoê:
 Een vroomde doet zo voor en tot zyn dood.
 Dan slaapt hy stil en veilig in de schoot
 Van't graf; dat heeft zyn lichaam als een pand,
 En God de ziel in zyn getrouwe hand,
 Tot hy die twee eens weder zal vereenen,
 Wanneer die dag, die nadert is verschenen.

7.

Maar zo en is't met goddelooze niet,
 Schoon eenerlei uitwendig hen geschied.
 't Is als een dien de slaap in ongestalt'
 Ontydig en onwillig overvalt;
 Of als een kind dat spart'lend' moet na't bed,
 Hoe't schreeuwt en woelt, en zig daar tegen zet;
 Als die zig vind ontfelt door zwaare droomen,
 Waar door de ziel haar ruste word benomen.

8.

Gelyk de slaap van die gekerkert is
 Met boeyen, in een naare duisternis,
 En 's and'ren daags het zweerd des beuls ver-
 wacht.
 Wat heeft die mensch een bange slaap en nacht!
 Het lichaam rust wel voor een oogenblik:
 Maar onrust quelt de ziel, door angst en schrik.
 Zo is't met die den grooten rechte dag vreezen.
 O't Graf zal hen een hellen voorburg wezen.

9.

Myn lichaams slaap zy doch altyd, O Heer!
 Ge-

Gematigt, en in uw bescherming: weer
 Den slaap des doods: en dat ik niet en vall'
 In zondenslaap, gelyk een groot getal.
 En als ik eens in 't graf gaan slaapen moet,
 Myn slaap zy dan in uw omhelzing zoet.
 *k Zal dan geen dood noch graf, hoe duister vree-
 zen,
 En van uw beeld, ontwaakt, verzadigt wezen.

DE ZONDENSLAAP.

Toon: Psalm. 11.

1.

DEs lichaams slaap kan zoet een beeldaanwy-
 zen
 Van zondenslaap. De dampen uit de maag
 Verwekken slaap, als zy na boven ryzen.
 Daar stygt uit 't hert een zondendamp gestaeg,
 Die doet de ziel in diepe slaap geraken:
 Die van haar zelf onlustig is, en traag.
 Gods Geest alleen kan daar uit doen ontwaken.

2.

De zwarte nacht en naare duisternissen
 Zyn d'eigen tyd die 't slapen medebragt.
 De zondenslaap bevangt wien 't daglicht missen,
 Der Heilzon, in een geestelyke nacht.
 't Is duisternis van onkund'en godloosheid,
 En smerten. Zy zyn duisternis. Dit wacht
 De duisternis des afgronds, om dieboosheid.

3.

De slaap brengt ook veel ongerymde droomen,
 Door welke zich d'Inbeelding dan bedriegt.
 De zondenslaap doet ook in 't herte komen
 Een yd'le waan, die aan den zondaar liegt.
 Hy droomt: hy eet, hy drinkt, 't is alles vrede,
 En niets ontbreekt: maar ach! die droom ver-
 vliegt: En

En met die droom dit droomgeluk ook mede.

4.

In 't slaapen zyn de zinnen en de leden

Gantsch werkeloos: de mond, het oog, het oor,
De hand, de voet, ja zelf 't bestier der reden.

Zo is 't ook in den zondenslaap; daar door
En kan een mensch geen geest'lyk werk verrichten,
Want hy heeft daar geen lust noch krachten
voor

Dus doet hy geen van alle Christenplichten.

5.

Wanneer een mensch ligt vast in slaap gedompelt,

Hy kent of vreeft dan geen gevaar noch nood.
Licht word hy var zyn vyand overrompelt.

Schouw Delila met Simson in haar schoot:
En Jona schoon gefolt van storm, en golven.
Zo ligt een mensch voor alle quaaden bloot,
Wanneer hy is in zondenslaap bedolven.

6.

Bewaar ons Heer! dat wy niet slaapen mogen

Op 's werelds schoot, en in des duivels strik
Myn herte waak', al sluim'ren eens myn oogen.

Geef dat ik voor den slaap der zonden schrikk':
Het vleesch is zwak: maar kom my krachtig wek-
ken.

Myn geest zy doch gewillig; op dat ik
Aan and're meê tot wekker mag verstrekken.

GEESTELYK DOODE.

Toon: Psalm 48.

1.

DE dood is een gelykenis
Van een die dood in zonden is,

Zyn

Zyn doode lelyk en afgryfelyk :
Een zondaar is voor God ook yfelyk.
Koud is een gestorven lyk;
En een zondaar dat gelyk.
Dooden stinken; zondaars mede,
Zo hun hert, als mond en zeden:
En daar kan niets van hen komen,
Dan dat stinkt voor God en vroomen.

2.

Het doode lichaam heeft geen kracht
Tot werking of beweging: wacht
Dat ook niet van een geest'lyk doode.
Want daar is leven toe van noode.
Hy heeft mond, noch oog, noch oor,
Tot gezicht of tot gehoor,
Hand die werkt, noch voet die wandelt:
Zo dat hy niets goeds behandelt.
Dooden zyn by doode lyven:
Hy wil ook by doode blyven.

3.

Een lyk gevoelt en weet ook niet,
Noch kan beseffen wat geschied,
Al wierd het in het vuur gesmeten.
Een zondaar heeft besef noch weten;
Wyl hy ongevoelig leit,
En zig zonder vreeze weid.
Roept gy voor der dooden ooren,
Zy en zullen u niet hooren.
Waarschouwt men de zondaars mede,
Zy en luist'ren na geen reden.

4.

Het doode lyk krielt van gewomrt';
't Geen knaagt, en opeet, en ontvormt.
Dat zal in die verrotting leven,
En daar zyn voedzel vinden: even

Is'er

Is'er in des zondaars ziel
 Een afschouw'lyk wormgekrielt
 Van veel vleeschelyke lusten,
 Die daar leven, en nooit rusten;
 Ja nu zal die worm al knaagen,
 Die hy eeuwig zal verdragen.

3.

Een doode kan zich uit de dood
 Niet zelf verwekken: al zo groot
 Is zondaars onmagt, om het leven.
 Ooit aan zig zelf te kunnen geven,
 God alleen heeft daar toe magt.
 Heer! betoon aan my die kracht,
 Om de dood van uwen Zoone,
 Die zyn leven in my toone.
 'k Zal myn leven dan doen blyken,
 En van hen die dood zyn, wyken.

D E W I N T E R.

Toon: Psalm 140; of X Geboden.

1.

DE norsche noordsche winterstormen;
 Met yzel, hagel, sneeuw en vorst;
 Die komen 't aardryk nu ontvorwen.
 En kleden 't water met een korst.

2.

Hoe bladerloos staan nu de boomen?
 Hoe dor de velden? Bloem of kruid.
 Word in geen perk noch tuin vernomen,
 En alles ziet'er wintersch uit.

3.

De kille kou doet klappertanden;

En

En dryft eenyder na het vuur.
Mist ymand eeten, dekken, branden,
Hem valt de schraale winter zuur.

4.

Dit 's recht een zinnebeeld der tyden
Die wy in 't groote wereldjaar
Nu leven, die na 't einde glyden.
Der eeuwen winter is ook daar.

5.

Hoe dor en doodsch is 't gantsche wezen?
Hoe is het liefdevuur verkoud?
O Duurt dat langer, 't is te vreezen,
Dat het geen vonkje meer behoud.

6.

't Is waar, daar zyn noch goede Boomen,
Waar in het leven overblyft:
Maar ach! hoe zyn die afgenomen.
In vrucht en loof, en schier verstyft?

7.

Wat treffen felle wintervlagen
De kudd' van Jesus? die zo lang
Vervolgings koude nacht moet dragen.
Zy zucht, zy roept, en 't valt haar bang.

8.

Och wanneer zal de zomer komen?
Gaet noch de winter niet voorby?
Ja: heft uw hoofden op, o vroomen!
De Heilzon weet haar jaargety.

9.

Dat is een Zomer daar geen winter
Op volgt, noch tyden onderscheid,
Die nu noch is: maar dan begint'er
Voor 't eindeloos een eeuwigheid.

WIN-

W I N T E R K O U D E.

Toon: Psalm 10.

1.

Wat is 't nu koud? Een yder klappertand
 En neus en kaak bevind en toont dat meê
 Men voelt geen voet: verkleumt is nu de hand
 De vingers staan en tint'len. Ys en snee.
 Is nu alom de baan voor schaats en slee:
 Noodwendig is nu kleet en vuur: wie zoude,
 Zo hy die mist, bestaan voor zulk een koude?

2.

Gods werk is dat het weêr zo streng opscherpt.
 Zyn hand is die de kille koude geeft:
 Die sneeuw als wol, en ys met stukken werpt,
 En tyd en maat in zyn bestiering heeft.
 Niets is 'er't geen zyn wenk ooit wederstreeft.
 Geen hagel, vlok, geen nevel, rym of winden,
 En komen ooit, als zo hy goed zal vinden.

3.

En mort dan om dit winter-wezen niet.
 Dat dient al meê tot voord'ring van Gods eer.
 Erkent zyn hand in 't geen gy voelt en ziet.
 't Roemt op zyn wyz' zyn Schepper en zyn
 Heer.

Ziet dat hy dit niet tegen u en keer'
 Ter straff': maar denk nu na uw magt aan armen
 Om hen uit liefd' te voeden en verwarmen.

4.

Myn ziel! dit dient ook meê vergeestelykt,
 In 't nu byna geëindigt wereldjaar,
 Waar nauw een vonk van 't liefdevuur meer
 blykt.

Be-

Bevind men nu de koude winter daar.
Bezorg en schik u ook by tyds daar naar;
Op dat die koud' niet hindert noch beledigt,
Maar dat gy hebt 't geen u daar voor verdedigt.

5.

Kom daar de straal der Heilzon in haar kracht
Met licht en warmt' zo liefteylyk opgaat.
Daar word de ziel een zomer aangebragt.
Ga ook, en koop van Jesus 't heilgewaad,
't Geen warmt en dekt, en elk zo gierlyk staat.
De Kerk, die met die Zon zig ging bekleden,
Is opgepronkt, en heeft nooit kou geleden.

6.

Blyft in Gods huis; daar binnen is het warm,
Vry meer dan by een kool-of-ryzen-vier
Geen adder komt daar uit aan hand of arm.
Gods schaduw en bedekking vind men hier.
Zyn planting houd daar onder goede tier:
Daar alle wie daar buiten moeten zwerven
Van's werelds kou bevangen zyn, en sterven.

7.

Gods Geest is vuur, en vuur is ook zyn woord.
o Woon doch meê steeds die bediening by.
't Verwarmt het hert, en brengt 'er vuur in voort.
Van liefdegloed en yver: bid dat hy
U branden doe: en wacht u doch, dat gy
Den geest niet bluft: dat nooit die hitt' verkouwe,
En Jesus u als laauw niet uit en spouwe.

8.

Wyk af van al wie dood van koude zyn,
Op dat gy niet nog kouder word gemaakt
Die koud' eet voort als doodlyk zielvenyn.
Schuw ook wie van een brand van zonden
blaakt.
o Dat's koud vuur; 't ontsteekt wie dat genaakt.
O Maar

Maar voeg u by 't gezelschap van die and'ren,
Die warm zyn. Dus verwarmt men meer malkan-
d'ren.

MAARTSCHE BUIJEN.

Toon : Psalm 102.

1.

o **W** At zyn de Maartsche dagen
Vol van buyen, vol van vlagen:
Dan eens mooi, dan lelyk weêr,
Ongeftadig keer op keer,
Wispelturig, ongestuimig,
Als verraderlyk en luimig,
o Wie daar op wil betrouwen,
't Zal hem licht wel haast berouwen.

2.

Komt de zonneftaal eens booren
Door de dampen, die te vooren
Hadden 's werelds oog bedekt:
Ziet hoe ras de lucht betreft.
Komt op stormen kalmte volgen,
't Waait haast even zeer verbolgen.
't Schoonft gelaat word wel vernomen
Als het onweêr naast zal komen.

3.

Dit kan recht een fpiegel geven
Van het menschelyke leven,
't Geen zo lang het duurt op aard
Is als in geflaêge Maart.
't Wedervaren onzer dingen
Is ook vol veranderingen,
Die noch meer verwiil'ling zagen
Als de losse maartsche dagen.

Schynt

4.

Schynt' de buy eens op te klaaren:
Straks zal zich weêr openbaaren
Zwarter wolk aan and're kant,
Schoon maar eerit gelyk een hand.
Komt de zon eens helder schynen,
Haast zal weêr die glans verdwynen.
't Mooiste weêr gaat schielyk heenen,
Als men 't wel zou zekerst meenen.

5.

Niemand moet dan rek'ning maken
Op een during van zyn zaaken.
Zo die nu zyn, als of hy
Reeds! zyn Maart al was voorby.
ô Hy zal zyn beurt ook hebben.
Na het vloeyen volgt het ebben.
Mag hem nu nog vreugd gebeuren,
Droefheid staat al voor de deure.

6.

Het bestendig' moet men vinden
Boven wolken, boven winden,
In die zaal'ge Hemelfrad,
Daar men nooit verand'ring had,
't Doel en wensch van alle vroomen,
Daar geen maartsche buyen komen,
En men zich door eeuwig rusten
In Gods schaduw zal verlusten.

D E L E N T E.

Toon : Psalm 140.

1.

DE guure barsche winterdagen,
De vorst en stormen zyn voorby,

O 2

Met

Met hagel, sneeuw en regenvlagen:
Nu komt een zoeter jaargety.

2.

De lieve Lente, zo begeerlyk,
Geeft wat'er is een nieuwe jeugd:
't Vernieuwt gelaat vertoont zich heerlyk,
En't gantsche schepzel is verheugt.

3.

Was alles dor en doodsch te vooren,
Verstyft, ontbladert, zonder vrucht:
Nu laat het pluimgediert zich hooren,
En welkomt aangenaamer lucht.

4.

Het aardryk gaat zyn schoot ontsluiten:
Zie boom, en telg, en bloem, en kruid!
Eens botten, groeyen, bloeyen, spruiten:
En't levert zyn vermogen uit.

5.

Hoe werkt men nu in tuin en velden?
Men spit, men snoeit, men zaait, men plant;
Op dat de vrucht eens zou vergelden
Den arbeid van een noefte hand.

6.

Gods wysheid, magt en goedheid schikte
Die wiss'ling van het jaarzaaijoen,
Die't aardryk rust gaf, of verquikte.
En niets kan dat vervolg ontdoen.

7.

Wel zal't in u steeds winter wezen,
Myn ziel! in deez' genadetyd?
De Heilzon is te hoog gerezen,
Dan dat gy noch onvruchtbaar zyt.

8.

O Braak en delv' uw hertegronden,
Dood't ongediert, roei doornen uit:

Verz

Verschoon geen onkruid, waar gevonden,
't Geen uit u zelf zo weeld'rig spruit.

9.

Heer! laat uw vruchtba're winden waayen:
Geef my uw warmt'en vochtigheid:
Kôm zelf my enten en bezaayen:
En maak my tot veel vrucht bereid.

10.

'k Zal dan een paradys vertoonen,
Waar in ik Jesus nooden mag,
Die al't gebrekig wil verschoonen,
Waar hy zyn Geest maar werkzaam zag.

11.

Dan zal'er eens een zomer komen,
Waar in ik vruchten oogsten zal,
Die nimmer worden weg genomen.
U komt de roem en dank van al.

VERGEESTELYKTE TUIN- BESCHOUWING.

Toon : Psalm 104.

1.

DE zoete Lent, vriendin van bloem en kruid,
Lokt wandellust na tuin en boomgaard uit,
Om by't gequeel der schelle nachtegaalen,
Te zien hoe 'tal met nieuwe jeugd komt praalen.
Het lieflyk groen licht yder vrolyk aan.
De Boomen, die in volle bloessom staan,
ô Schoon gezicht! gaan dus haar vrucht beloven:
Zo maar geen mist of rym die hoop'ontroven.

2.

Hoe heerlyk zyn de telgen opgeciert?
Och quam'er nu geen risp noch ongediert,
O 3 't Geen

't Geen blad en bloei verdorf! dan waste duchten
Een yd'le tak in plaats van ed'le vruchten.

Zo is't met 't geen de Wereld ons belooft:

Zy paait met loof of bloem in plaats van ooft.

't Mag voor een tyd aan 't oog wat wonders schynen:

Des wereldlings verwachting zal verdwynen.

3.

Wanneer'er niet dan enkel bloessem is,

Haast valt die af, en 't geeft niets voor den dis:
Maar als'er na de bloemen vruchten komen,
Dat is de proev'en pronk van goede boomen.

o Zy die van den Vader zyn geplant

In zynen Hof, als aan een waterkant,
Hun blad en bloei en valt niet, 't zal beklyven,
En hunne vrucht zal eeuwig voor hen blyven.

4

By't Lustprieel is gierlyk bloemtapyt

Gespreid, waar op nu geur en kleur om stryd
Ons oog en neus zoekt keurlyk te behagen.
Geen Salomo kan zulk een pronkkleed dragen.

De Koningin der bloemen d'ed'le Roos

Anemia, Ranonkel, Tydeloos,
De Leli, Tulp, wiens blad de kenners roemen,
En duizent meer, die ik niet al kan noemen.

5.

Die verwen, daar Gods vinger ook in straalt,
Zyn konstig dus van zyn pinceel gemaalt.
Dus word zyn magt en wysheid ook verkondigt.
Wie dat niet merkt heeft zwaarlyk zig bezondigt,
Komt dit noch voort uit een vervloekte grond,
Gedoemt tot doorn en distel om de zond:
Wat zoud' het zyn, zo't aardryk was gebleven
Zo als God dat den mensch eerst had gegeven?

Dit

6.

Dit mooi is teer en vluchtig; δ bloemist!
 Wat word uw geld voor plant of bol verquist,
 Die lichtelyk verrot, of kan verdroogen,
 En voor zo kort slechts is een lust der oogen?
 Hoe ras verlept zelf d'allerschoonste bloem
 Door zon of rym? daar licht haar glans en roem.
 δ Dit is recht een zinnebeeld van menssen
 Wier bloei en praal eerlang ook moet verslenissen.

7.

δ Heil'ge Geest! uw gaven doen uw Kerk
 Verciert zyn meer dan 't schoonste bloemenperk,
 Die gy naar wil verscheidentlyk schakeerde.
 Komt Jesus dan hy vind't geen hy begeerde.
 Ei kom ook, Heer! in mynen zielenhof,
 Schikt gy die op: 't zal wezen tot uw lof.
 Plant in my 't geen uw oogen kan vermaken.
 'k Zal van myn bloei dan eens de vruchten smaken.

D E Z O M E R.

Toon: Psalm 140.

1.

DE Zomer met haar lange dagen
 En warmte, heeft nu ook haar tyd:
 Vermits de gulde zonnewagen
 Den hemelkring in 't hoogst doorryd.

2.

Den oogst is ryp, de velden baaren.
 't Geboomte buigt van weelig onst.
 Nu kan men opdoen om te spaaren,
 't Geen op zyn wyz' den schepper looft.

O 4

3. De

3.

De Landman met zyn zweet bedropen,
Voert zyn gewas ter schuuren in,
Het eind' van zyn langmoedig hopen,
En hy verblyd zich in 't gewin.

4.

Wil nu de Leuyaard geeuwen, gaapen,
Zyn handen vouwen onder 't dek,
En nu hy werken moest noch slaapen,
Daar volgt een winter van gebrek.

5.

Myn ziel! 't is ook uw zomer heden:
Waar zyn uw vruchten? Waar uw werk?
Wat kon God meer aan u besteden?
Genadetyd heeft ook haar perk.

6.

Gedenk den oogst in 't eind' der tyden,
Wanneer de tarw ter hemelschuur
Word ingevoert; maar 't kaf ter zyden
Gesnakt in onuitbluff'lyk vuur.

7.

Zoud ik dan voor geen vruchten zorgen,
Die blyven zullen na de dood,
Terwyl 't noch dag is? 'k Zal licht morgen
Meê rusten in der dooden schoot.

8.

Stort, Heer! uw Geest doch op my neder:
De vrucht en 't werken is van hem.
Ik breng het tot uw roem dan weder,
Met dankbaar herte, daad, en stem.

9.

o Heer des Oogsts! sla doch uw oogen
In 't rond: de velden worden wit:
Dat trouwe knechten oogsten mogen.
Gy hebt het recht, neem ook 't bezit.

DE

D E H E R F S T.

Toon : Psalm 140.

1.

NU is de Herfsttyd ook gekomen:
De Winter, Lent, en Zomer zyn
Voorby. De Wyngaard met de Boomen
Verschaffen vruchtbaar ooft en wyn.

2.

Nu kan 't gehemelt' zig vermaaken,
En graage snoepluft' zig voldoen;
Met keur van aangenaame smaaken,
Zo ryk'lyk in dit herfstzaaijoen.

3.

o Denk dat Jesus meê zal komen
In zynen Hof, op dat hy daar
De vruchten plukk' van goede Boomen:
Zyn oog neemt die zorgvuldig waar.

4.

o Kon ik ook myn Bruid'gom nooden
Op ed'le vruchten, nieuw en oud!
Hoe graag had ik hem aangeboden,
't Geen hy met lust en gunst aanschouwt!

5.

Maar och! wat zyn 'er weinig looten,
Die vruchtbaar in myn zielhof staan!
Wat kreupelbosch van waterschooten,
Die vruchteloos de plaats beslaan.

6.

Maar wat'er mag in my ontbreken,
Myn Jesus! breng gy zelf dat meê.
Ik kom om uwen Geest u smeeken:

O 5

Gy

Gy ziet hier is de wil alreê.

7.

Ach ondersteun my met de flesschen!

Verquik my met uw appelgeur!

Laat doch uw wyn myn zieldorft lesschen,

Dat ik uw liefd' en gunst bespeur'!

8.

't Is in uw schaduw goed te zitten:

Uw vrucht is myn gehemelt' zoet:

Daar vind men schuil in storm of hitte,

En word verlustigt en gevoed.

9.

Gy, Heiland! hebt de pers getreden.

Nu zyt gy, waare Levensboom,

Vol vrucht, geplant in 't hemelsch Eden,

By 's Levens zuiv're waterstroom.

G E B O O R T S . V E R J A A R I N G .

Toon : Psam 129.

1.

IN 't jaarverloop is 't heden weêr de dag
Die eerst begon de webbe myner jaaren,

Waar op myn oog des levens licht eerst zag:

Dat 's Heeren gunst tot nu heeft willen spaaren.

2.

Zyn hand bragt my uit 's moeders lyf, na dat
Zyn wysheyd my zo wonderlyk formeerde:

Al van haar borst heeft hy myn hand gevat:

't Geen zo veel rampgenadig van my weerde.

3.

Myn Moeders hert was tot haar zuigeling,

Zo vol van liefd' en teder mededogen:

Maar

Maar Gods noch meer, die haar te boven ging,
En sloeg op my zo vaderlyk zyn oogen.

4.

Wat hebt gy, Heer my met langmoedigheid,
En goedheid, die gy nooit van my liet wyken,
Verschoont, verzorgt, beveiligt en geleid?
En yder dag gaf daar van versche blyken.

5.

Myn Kindsheid hebt gy door uw zorg behoed:
Myn Jong'lingschap beteugelt: en my verder
Geholpen: 'k ben onwaardig al dat goed,
't Geen gy my doet als Vader en als Herder.

6.

't Is al van u al wat ik heb en ben.
Ik heb uw hand zo dikmaals klaar bevonden
Dat ik my gantsch daar aan verschuldigt ken,
En altoos tot uw lof en dienst verbonden.

7.

Hoe moest dit ook beandwoord zyn geweest?
Ach! had ik nooit een weldaad Gods vergeten!
Maar tot myn schaamt', en smerte van myn
geest,
Ik heb myn plicht in veelen niet gequeten.

8.

Ik was een Boom, geplant, gemist, gesnoeit,
In uwen Hof: wat moest ik vruchten dragen?
Gy hebt my met uw regen mild besproeit:
Maar ik heb lang den grond onnut beslagen.

9.

Wat moest ik reeds in zulk een lange tyd
Gevordert zyn in kennis en betrachting?
Maar och! wat ben ik dagen vrucht'loos quyt!
'k Voldoe geenzints myn plicht en uw verwach-
ting.

11. Wat

10.

Wat is myn schuld in zulk een jaarental
 Steeds opgehoopt ! ô wie verstaat al 't dwaalen ?
 Waarom ik u , myn God , te voete vall' ,
 En zoek die Borg , die alles quam betalen.

11.

Vergeef my , Heer ! myn zondig wangedrag ,
 En maak gy zelf my vruchtbaar tot uw eere :
 Dat ik een rank van Jesus blyken mag :
 En dat zyn Geest my uwe wegen leere.

12.

Myn ziel ! gedenk Gods handeling met u.
 Zeg : moogt gy u wel ergens in beklagen ?
 ô Neen. Wel dank dan zyn genade nu ,
 Die u dus heeft begunstigt en verdragen.

13.

Wat heb ik al verandering beschouwt ?
 Wat lief en leed , in zulk een reeks van jaaren ?
 Terwyl inet my de wereld zelf veroud ,
 Wiens zoet haat zuur geenzints kan evenaaren.

14.

Wat is 'er nu al menig uit de tyd ,
 Niet slechts die voor , maar lange na myn qua-
 men ;
 Terwyl gy noch langmoedig met my zyt ?
 Maar 't doodenhuis verbeid ons al te zaamen.

15.

Ik weet , myn tyd en zal niet lang meer zyn.
 Laat ik in 't geen my ov'rig is zo leven :
 Dat ik , wanneer ik voor uw throno verschyn ,
 Van 't recht gebruik u rekenschap kan geven.

16.

Verlaat my doch niet in myn ouderdom ,
 Als lichaams kracht en ziels bequaamheid min-
 dert.

Weest

Weest gy myn staf, die my te hulpe kom',
En neem doch weg, al wat myn voortgang hin-
dert.

17.

Geleid my tot, en in, en na de dood,
Tot gy my brengt by al uw Hemelschaaren,
Alwaar geen tyd meer is, in Abr'hams schoot,
En niemand zyn geboort' meer ziet verjaaren.

T Y D H E R D E N K I N G.

Toon: Psalm 79.

1.

Wat snelt de tyd met vlugge vleugels hee-
nen?

Wat zie ik nu een jaarenreeks verdwenen;

Wanneer ik myn verlopen tyd betrachte?

Ik sta verbaast: 't is maar een nagedachte.

Wat spoed die looper ras?

't Geen als 't toekomend was

Een eeuw scheen in myn oogen,

Is maar een enkel niet

Aan die 't van acht'ren ziet,

En als een droom vervlogen.

2.

De slaap had schier de helft van onze jaaren;

Wanneer wy zelf niet wisten dat wy waren.

De kindsheid, die ook zelf bewustheid miste,

Die leefde zo dat zy het niet en wiste.

Wat ben ik van die tyd

Door niet en quaat doen quyt?

Wat zyn 'er bange dagen?

Zo dat, die 't wel beziet,

Zeer weinig overichiet

Dat levens naam mag dragen.

3. Maar

3.

Maar droef of bly, dat is nu al voorleden.
 Nooit staakt de tyd, nooit mindert zy haar schreden.
 Hoe ymand haar of vleid', of op haar morde.
 Men is, en weet niet hoe, reeds oud geworden.

Eer men de wereld kent
 Is 't leven reeds ten end'
 En eer men recht zyn zinnen
 Op 't wel gebruiken stelt,
 Word menig al gevelt,
 En eindigt voor 't beginnen.

4.

Dit is alleen tot nut my bygebleven,
 Al wat ik goeds heb in die tyd bedreven,
 Waar in zig nu 't herdenken noch verlustigt;
 Daar quaad bedryf 't bewust gemoed ontruffigt;
 't Geen voor zyn rek'ning beeft.

ô Zalig! die zo leeft
 Dat hy vertrouwde ponden
 Op ryke winst' aanlegt,
 En als een trouwe knecht
 Steeds doende word gevonden.

5.

Hoe dwaas is dan die tot zyn deel gaat kiezen,
 't Geen hem de tyd zo haast zal doen verliezen,
 En al zyn tyd slechts daar toe gaat besteden.
 ô Dus ontvloeit het onweêrkeerbaar heden,

Helaas! te laat beklaagt,
 Van die de straffe draagt
 Van zyn verzuim. Genade
 Is tot haar dag beperkt
 Wie voor de nacht niet werkt,
 Zoekt namaals die te spade.

6.

Geef, Heer! dat ik myn tyd met waare wysheid
 Van

Van vooren gryp' en uitkoop, Jeugd en grysheid
 Moet even zeer den tyd te recht besteden,
 En yder dag bemerken als een heden.
 Of dan een lange tyd,
 Of korte stond ontglyd,
 Of 't jaaren zyn of uren,
 't Voorby is even veel.
 Gebruikt maar elk zyn deel,
 De vrucht zal eeuwig duuren.

NU OF NOOIT.

Toon: Psalm 17.

I.

o **L**evens Bron, en levens Heer,
 Die yders levenspaal beschikte,
 't Geen nimmer eenig mensch verwrikte:
 Ik buig my voor uw voeten neêr.
 Zo gy myn dagen wilt verlangen,
 Of zend gy my eerlang na 't graf:
 Ik hang van uw believen af,
 En wil wat gy my geeft ontfangen.

2.

Myn zonden zyn lang overwaard,
 Dat ik de doodbefolding smaakte,
 En gy met my voleinding maakte.
 Uw goedheid heeft my noch gespaart:
 o Laat my die te recht gebruiken,
 Zo dat my u langmoedigheid
 Wyl 't tyd is tot bekeering leid,
 Eer dat myn levenszon gaaf duiken.

3.

't Is nu noch een genadedag,

Eer

Een uur van zaligheid, een heden:
 Nu straalt het licht noch voor myn treden.
 ô Dat ik daar by werken mag!
 ô Dat ik doende word gevonden,
 Al komt gy noch zo onverwacht,
 't Zy 's morgens, 's middags, of by nacht:
 Want niemand weet doch wyz' of stonden.

4.

Al schynt een mensch nu noch zo vast;
 Zyn leeme hut heeft brooze stylen:
 Die bloem en bloeit maar korte wylen.
 Waat heeft de dood 'er veel verrast!
 Heer! leer my zo myn dagen tellen,
 Dat die geen waan te lang en rekk',
 Of afkort' binnen uw bestek.
 'k Zal dan myn wandel wys aanstellen.

5.

't Voleindigt werk word nooit herdaan.
 Wat moeff dat elk bedachtzaam maken.
 Om recht 't bedoelde wit te raken?
 Een eind'loos eeuwig vangt dan aan.
 Vergeefs roept ymand: Heer! doe open!
 Wanneer de deur gesloten is.
 Op dat ik 's levens Kroon niet miss',
 Wil ik by tyds het renperk loopen.

D A G E N T E L L I N G

Toon: Psalm. 68.

1.

Geeft my doch een wys hert, ô Heer!
 Dat ik myn dagen tellen leer',
 En daar in niet mag missen.
 Wat zyn 'er veel die in dit stuk,
 Tot hun verderf en ongeluk,

Zich

Zich jammerlyk vergiffen?
 o Leer my dat ik *Tellen* mag
Den eenen by den and'ren dag:
 En denken wat al zonden
 Ik dag by dag heb opgeleit:
 En wat al goedertierentheid
 Van God ik heb bevonden.

2.

Leer my hoe ik *Afstrekken* zal
 Verlopen dagen van 't getal,
 Dat my is toegemeten:
 En dat'er, als men't wel bezielt,
 Maar slechts zeer weinig overschiet
 Dat levenstyd mag heeten.
 Helaas! wat ben ik van die tyd
 Door slaap, door niet, ja quaad doen quyt,
 En 't ydel tydverdryven.
 De tyd in droefheid doorgebracht,
 Word ook voor ontyd slechts geacht,
 Wat zal dan overblyven?

3.

Leer my *Vermenigvuldiging*
 Van 't geen ik dagelyks ontving.
 Wie kan die *Sommen* noemen?
 Daar gaat geen oogenblik voorby,
 Of God bewyft zyn gunst aan my,
 't Geen stof geeft hem te roemen.
 Maar och! hoe is ook myne schuld
 Vermenigvuldigt, en gevult
 De maate myner zonden?
 Zo God wild' in 't gerichte treên,
 Daar wierd geen andwoord zelf op een
 Van duizenden gevonden.

4.

Verdeeling komt hier ook te pas:

P

't Geen

226 *Mengelftofse van veelerley*

't Geen is, noch zyn zal, en reeds was.

De jongheid, mannenjaaren,
En ouderdom. Ook 't geen verliep,
Eer God door zynen Geest my riep,
Om my te wederbaaren.

o Dat ik altyd wel bevroed'
Hoe ik myn tyd verdeelen moet,
Tot oeff'ning van myn plichten,
Terwyl ik heden die geniet,
Eer dat ze vruchtloos my ontschiet,
Zo ik die moet verrichten.

5.

Die *Dagencyff'ring* moet geschiën
Zo als de *Regel* eischt van *drien*:

God, wy, den naaften mede,
Die eischen elk dat onzen plicht
Na dezen *Regel* zy gericht,

Als 't richtsnoer onzer zeden.
Dit moet geschieden door *Praktyk*:
En op dat goede reek'ning blyk'.

Moet elk zyn *Proev'* opmaken.
Op dat men niet in 't *Facit* dwaal',
't Is hier *Gebroken* altemaal.

Maar God wil dat niet wraaken.

6.

In plaats van haare dagen, *Tels*
De wereld huizen, landen, geld,

En voegt het een by 't ander.
Zy *Trekt* elk af zo veel zy kan:

Maar zy *Vermenigvuldigt* dan
Haar zonden. Met elkander

Is 't vol *Verdeeling*. Allermeeft
Maalt *Kasserek'ning* in haar geest,

En *Interest* van gelde:
Verkeerde regel ook van *drien*,

De

De wereld, 't vleesch de Satan, wien
Men zich tot slaven stelde.

7.

Die *Rekening* word opgemaakt
Door *Regel Falsi*, maar men raakt
In 't einde gantsch *Misreken*,
Om dat het zonder *Proef* geschied:
En alle *Feilen* worden niet
Tot bet'ring opgetekent.
Dus blykt in 't laatst *het quaa*de slot,
Omtrent den naasten, ons en God.
Men vind zyn waan bedrogen,
Gelyk die dwaas. ô Heer geef my
Dat ik in 't reek'nen wyzer zy,
En dagen tellen moge.

STERFBEDENKING.

Toon : *Psalm 88*,

1.

ô **H**eer van leven en van dood,
Die niemand rekenschap moet geven
Van uw bedryf; gy geeft het leven,
En neemt dat, zo van klein als groot.
De dood zal Koningen met kroonen
Niet meer dan bedelaars verschoonen.

2.

Dit is een algemeene wet,
Den mensch veroorzaakt door de zonden,
Zo haast die had uw beeld geschonden.
Gy hebt een yders paal gezet,
En ook voor elk een weg bescheiden,

P 2

Die

Die hem ten grave zal geleiden.

3.

Wat hebt gy gantsche kokers vol.
Van onvermydelyke fchichten?
't Ontbreekt u nimmer aan gericht.
Staat ymand op der dooden rol,
Hy zal ontworst'len noch ontvlieden.
Maar uw besluit zal wis geschieden.

4.

Gy fcherpt het bloedig' oorlogszwaard:
Gy fchiet de pestpyl van uw peezen:
De hongersnood, zo zeer te vreezen:
En boos gedierte, t' zaamgefchaart,
Pakt op uw wenken. Duizend wegen
Zyn na der dooden huis gelegen.

5.

Is 't doodsgevaar ook noch zo groot:
Dien gy behoed heeft niets te vreezen,
Maar zal, hoe 't gaat, beveiligt wezen.
By u is uitkomst voor de dood.
Doch is het nurglas uitgelopen,
Men heeft geen tydvertoef te hopen.

6.

Ik weet, myn dag is ook bepaalt:
Myn einde spoed met rafche fchreden.
Ik ben onzeker, of noch heden
Myn levenszon niet onder daalt.
O Laat ik tegen 't laatsche fcheiden
Myn ziele doch by tyds bereiden.

7.

't Zal my dan onverschillig zyn,
Wanneer, of waar, en op wat wyze,
Ik fterf. Ik zal uw fchikking pryzen.
Heer! laat my doch door angst en pyn

Niet

Niet morren tegen uw behagen,
Maar na uw wil my lydzaam dragen.

8.

Myn Heiland heeft den dood gedood;
En uit zyn leven vloeit myn leven.
Al moet ik eens den doodsfnik geven;
'k Heb voor de tweede dood geen nood.
Hy die gelooft zal dus niet sterven,
Maar zal al sterft hy, 't leven erven.

9.

Die groote vreugdedag genaakt,
Wanneer de dood niet meer zal wezen.
Als 't lichaam, heerlijk weêr verreezen,
Onsterfelyk zal zyn gemaakt.
Dan zal ik eeuwig met u leven,
Om u steeds dank en roem te geven.

10.

Ik leef en sterf daar op gerust,
En wensch door beid' u groot te maken.
'k Beveel aan u myn ziel en zaaken.
'k Ben van myn deel aan u bewust.
Laat and're voor de dood dan gruwen:
Ik ben in dood en leven d'uwen.

L E E M E H U T T E.

Toon : Psalm 120.

I.

Het lichaam word te recht geheten
Een lemen hut, haast neêrgefmeten.
Hoe dwaas is die daar op wil steunen,
En aan die zwakke wand zich leunen?
ô Slecht gebouw! 't geen m'alle dagen

P 3

Moet

Moet met den broodstaf onderschraagen.

Dat stoot op stoot gestadig krygt,
Tot dat het gantsch ter aarden zygt.

2.

Het leem is in de magt en handen
Des Pottebakkers, die tot schanden,
Of eer, een vat maakt na begeeren,
En't leem en mag niet murmureeren.
Zo hangt ook elk aan Gods gevallen
Hy doet na zynen wil met allen.

Dat mag van niemand zyn gewraakt,
Die zeg: hoe ben ik dus gemaakt?

3.

Het leem is van geringe waarde
Het lyf is niet dan stof en aarde.
't Fatsoen moet leem geacht doen wezen,
Wanneer daar konst in word geprezen.

Het lichaam is ook veel geringer
Van stof dan vorm; vermits Gods vinger
Zich in dit konststuk openbaart
Zo dat'er niets dit evenaart.

4.

Wat heeft het leem een brooze stoffe?
Word dat door slag of stoot getroffen,
Het word verbryzelt en verbroken.
Zo iets ons lichaam komt bestoken,
Licht zal dat vat tot scherven raken,
En't zal die hut ten puinhoop maken.
De sterkste ploft, wanneer de dood
Slechts met zyn voet daar tegen stoot.

5.

Vergeefs zou zich het leem verharden.
Een hamer sloeg dat fluks aan flarden.
't Is ook zo met den mensch gelegen.

Ver-

Vergeefs verhard zich ymand tegen
Gods yz're sceptorstaf, wiens slagen
Dat broos gestel niet kan verdragen
Het word vermorfeld door zyn hand,
Al wat zich tegen d'Almagt kamt.

6.

Een leeme hut is haast versleten:
Zy krygt gestadig scheur en reeten,
Die door den ouderdom vermeerren,
En niemand kan 't verderven weeren.
Dus gaat het met ons lichaam mede,
't Geen dagelyks in al zyn leden
Veroudert, en bouwvallig word,
Tot dat het ras ter neder stort.

7.

o Leem! wat zyt gy dan zo moedig
Op kracht of schoonheid, die zo spoedig
Vermind'ren moeten, ja verdwynen?
't Geverwde leem mag zo wat schynen:
Maar zo men daar de korst afpelde,
En't binnenst' dan voor oogen stelde,
Men kreeg afgryzen van het geen
Uitwendig ons bekoorlyk scheen.

9.

Een leeme hut en is geen woning
Van staat of pracht voor Vorst of Koning.
Men pronkt die met geen kostb're dingen:
't Is slechts een woonhuis voorgeringen.
Het zyn dan dwaazen, wier gedachten
Den leemklomp voor wat wonders achten,
En pronken die met hovaardy,
In plaats dat leem ook ned'rig zy.

9.

Dat noch dit leem zo lang kan blyven,

P 4

Is

Is aan Gods hoede toe te schryven.
 Want zo dat aan ons zelf moest hangen,
 Wy waren weg al over lange,
 't Is waar, hy zal die hut eens vellen:
 Maar ook veel schooner weêr herstellen.
 Gelukkig is hy die maar had
 Een heilschat in zyn aarden vat,

'T V A D E R S H U I S.

Toon: Psalm 9.

1.

IS 't wonder dat Gods Kind'ren hert
 Na 't Vaders Huis ontsteken werd:
 - En dat zy zuchtende verlangen
 Die schoone wooning ook t'ontfangen?

2.

Zo lang men woont in 's lichaams kluis,
 Dan woont men uit van 's Vaders Huis.
 Het Vaderland en t'huis is boven:
 Daar is genieten voor geloven.

3.

Dit Huis is van hem zelf gesticht.
 Geen hand heeft iets daar aan verricht,
 't Is alles even schoon en heerlyk,
 En wat daar in is zielbegeerlyk.

4.

Daar woonen al der Vrienden schaar
 Als huisgenooten by malkaer,
 In volle vreugd' en welgevallen,
 En God is alles daar in allen.

5.

Dat Huis heeft een onwrikb're grond:

En

En wie daar eens verblyfsplaats vond,
Die zal als zoon daar eeuwig blyven.
Men zal hem nooit daar uit verdryven.

6.

Dit Huis is 's Vaders glorithroon,
En Hof, daar Vader, Geest en Zoon,
Aan alle die daar met hem woonen
Hun zaligheid volmaakt betoonen.

7.

Geen wooning had ooit zulk een pronk,
Hoe die van goud en steenen blonk.
Gods heerlijkheid is zelf de luister,
En zelf de zon is daar by duister.

8.

Waar was ooit Huis dat zulk een schat
Van dierbaar goed besloten had?
De liefde, blydschap, rust en vrede,
Is daar volmaakt, en 't heilig mede.

9.

Geen zond of ramp, geen klacht of traan
Is daar, ook moet 'er buiten staan
Al wat ons schaden kan en quellen;
Dat word gekerkert in de helle.

10.

Geen vyand word daar ooit gevreesd:
Daar voelt men hitte noch tempeest.
Dit huis heeft feil noch ongemakken:
't Zal niet veroud'ren noch verzwakken.

11.

8 Zalig die dat Huis beërft,
En gaat bewoonen als hy sterft!
Die krygt tot zyn genâbelooning,
Voor leemen hut des Vaders wooning.

P 5

12. Heer!

12.

Heer ! breng my in dat Huis eens mee,
 Al kreeg ik daar de minste steê.
 Die gy met voorsmaak begenadigt,
 Word boven aan uw diſch verzadigt.

H E T E I N D E L O O Z E .

Toon: Psalm 135.

I.

HEt beſef der eeuwigheid,
 Die nooit einde hebben zal
 Na der tyden wiſſelval,
 En voor yder is bereid,
 Is een afgrond, daar 't vernuft
 Door bedwelmt ſtaat en verſuft.

2.

In dat ondoorpeilbaar diep
 Blyft men altoos even wyd
 Van den bodem. Hoe veel tyd
 Van die during ooit verliep,
 't Blyft noch altoos maar 't begin,
 En daar is geen mind'ring in.

(3.

Onuitſpreeklyk eeuwgetal,
 En noch onbedenk'lyk meer,
 Ja verdubbelt noch zo zeer,
 Is daar by als niet met al.
 Hier blyft dan de denking ſtaan.
 En zy kan niet verder gaan.

4.

Zulk een eeuwigheid zal zyn,
 Na het eind van deze tyd,

Waar

Waar na zy zo spoedig glyd.
Hemelvreugd, en hellepyn
Met haar worm en afgronds vuur,
Zyn bei van gelyke duur.

5.

o Oneindig onderscheid!
Dat een mensch te wachten heeft
Na hy nu zyn tyd beleeft.
Eeuwig wee, of zaligheid.
Mensch, verzuimt gy nu uw tyd,
Gy zyt die voor eeuwig quyt.

6.

Tot genot van 't eeuwig Goed
Moest niet min dan eeuwig zyn.
En die 's Heeren torenwyn
Drinken in den zwavelgloed,
Moeten 't doen in eeuwigheid.
Gunst en wraak vereischt dat beid'.

7.

o Geluk der Hemelschaar!
Hield die blydschap immer op,
Hoe die klom tot hooger top,
Hoe het einden droever waar'.
Die bedenking was verdriet.
Maar dat eind' komt eeuwig niet.

8.

o Rampzalig doemeling!
Wierd uw vuur ooit uitgebluft,
Kreegt gy immermeer eens rust
Dat gaf noch verademing:
Maar dus word uw wee volmaakt,
Dat het nooit ten eind' geraakt.

9.

Eeuwig God! o geef dat ik

My

236 *Mengelstafte van veelerley G.*

My by tyds schikk' en bereid
Tot een zalig eeuwigheid:
Maar dat ik doch vlied' en schrikk'
Voor dat eeuwig: 't geen hier naar
't Loon is van de hellefchaar.

E I N D E.

BLAD

BLADWYZER.

A.

A	<i>Gods-dienst. Toon Ps. 25.</i>	<i>bladz:</i>
	Lbeheerschend' Opperkoning.	123
	<i>De Tonge. Toon Ps. 14.</i>	
	Almagtig God en Schepper van de Tong.	138
	<i>'t Bedriegelyk herte. Ps. 91.</i>	
	Arglistig is des menschen hert.	132

B.

	<i>Godloozen weelde. Ps. 12.</i>	
	Benyd dat niet wanneer gy goddelooze.	154
	<i>Navolging van Christus. Ps. 85.</i>	
	Bevleefchte deugd, Gods menschgeworden Zoon.	76

D.

	<i>Romens Kraamery. Ps. 90.</i>	
	De Babelstad leurt over al haar waaren	164
	<i>Geestelyke doode. Ps. 48.</i>	
	De dood is een gelykenis	204
	<i>De Lente. Ps. 140.</i>	
	De guure barsche winterdagen.	211
	<i>De zondenslaap. Toon Ps. 11.</i>	
	Des lichaams slaap kan zoet een Beeld aanwyzen.	203
	<i>De Dageraad. Ps. 121.</i>	
	De lieffelyke dageraad	185
	<i>De Heilzon. Ps. 6.</i>	
	De lieffelyke stralen	62
	<i>'t Levens lot. Ps. 107.</i>	
	Des menschen Levenstyden.	107
		De

B L A D W Y Z E R.

<i>De Winter. Ps. 140.</i>	<i>bladz:</i>
De norfche noordsche winterstormen	206
<i>De Poortklok. Ps. 94.</i>	
De Poortklok luid, zy staat op 't sluiten.	196
<i>Verscheiden slaap. Ps. 49.</i>	
De slaap is recht een Broeder van de dood	200
<i>De Beste Levensstaat. Ps. 117.</i>	
De wenschelykste levens staat.	102
<i>'s Werelds kraam. Ps. 123.</i>	
De wereld heeft haar kraam mooi opgesmukt.	140
<i>Vergeestelykte Tuinbeschouwing. Ps. 104.</i>	
De zoete Lent', vriendin van bloem en kruid.	213
<i>De Zomer. Ps. 140.</i>	
De Zomer met haar lange dagen.	215

E.

<i>De Hond. Toon Ps. 124.</i>	
Een godloos mensch word dikwyls in Gods Boek	179
<i>'t Vrolyk herte. Ps. 28.</i>	
Een vergenoegt en vrolyk herte	101
<i>De Paauw. Ps. 35.</i>	
Ei ziet eens hoe die Paauw daar pronkt	182

G.

<i>'t Onbestendige. Ps. 81.</i>	
Geen bestendig goed.	147
<i>Dagentelling. Ps. 68.</i>	
Geef my doch een wys hert, o Heer	224
<i>De grootste Leeraar. Ps. 145.</i>	
Gelukkig is die God tot Leeraar heeft.	17
<i>Het Geestvuur. Ps. 149.</i>	
Gods Geest word vaak by vuur geleken	83
<i>Lotgelykheid. Ps. 117.</i>	
Gods gunst of haat en kent men niet.	110
	<i>Im-</i>

B L A D W Y Z E R.

<i>Immanuel. Ps. 136.</i>	<i>bladz:</i>
God heeft gunstelyk gedacht.	21
<i>Gods hertenkennis. Ps. 92.</i>	
God op zyn throon gezeten	134
<i>Gods albeschik. Ps. 133.</i>	
God zit aan 't roer van alle werelds zaaken	12
<i>Gods Ooge. Ps. 58.</i>	
Gy die hoog uw throon gezeten.	11
<i>Vergeestelykte wolkbeschouwing. Ps. 7 of 46.</i>	
Gy die veel hooger dan de wolken	187

H.

<i>Hoops worsteling. Ps. 54.</i>	
Helaas! wat naare duisternis	115
<i>'t Gelukkig zoeken. Ps. 137.</i>	
Helaas! waar is myn Liefste heengewezen?	120
<i>'t Eenzaam leven. Ps. 112.</i>	
Het afgezonderd eenzaam leven.	105
<i>Leeme hutte. Ps. 120.</i>	
Het lichaam word te recht geheten	229
<i>Het eindelooze. Ps. 135.</i>	
Het besef der eeuwigheid.	234
<i>Gods gunst in weinig. Ps. 30.</i>	
Hoe driftig is een wereldsch mensch.	98
<i>Kledingpraal. Ps. 31.</i>	
Hoe dwaas is doch de hovaardye.	152
<i>Bedrogen verwachting. Ps. 59.</i>	
Hoe ongewis zyn aardische dingen.	150
<i>De waare Rykdom. Ps. 106.</i>	
Hoe ryk is 's Heeren gunstigenoot.	94
<i>'s Werelds vreugde. Ps. 141.</i>	
Hoe ydel is des werelds vreugde	149
<i>Geestzegel. Ps. 139.</i>	
Hoe zalig is het voor de Kerk.	87
<i>De Duive. Ps. 40.</i>	
Hoe zoet is 't dat de Bruidegom zyn Bruid	173
	<i>De</i>

B L A D W Y Z E R.

De Geestwind. Ps. 59. bladz:
Hoe zoet word ons Gods Geest in zyne bladen 81

I.

<i>Loflust.</i> Ps. 80 of 105.	
Ik voel myn ziel nu opgetogen	2
<i>Christus gegeeſſelt.</i> Ps. 33.	
Ik zie myn Heiland vastgebonden.	35
<i>Gods redding.</i> Ps. 143	
In d'allerraadelloofte zaaken.	14
<i>Geboort-verjaaring.</i> Ps. 129.	
In 't jaarverloop is 't heden weêr de dag.	218
<i>Christus een Zon.</i> Ps. 84.	
In volle kracht zyt gy een Zon.	60
<i>'t Vaders Huis.</i> Ps. 9.	
Is 't wonder dat Gods kind'ren hert.	232

K.

<i>De Avond.</i> Ps. 26.	
'k Zie d'avond ſchaduw daalt.	194
<i>De Kruistocht.</i> Ps. 89.	
Kom volgen wy myn ziel! des Heilands enz.	40

L.

<i>Liefdetrekking.</i> Ps. 72.	
Liefdwaarde Bruid'gom van myn ziele	116

M.

<i>De Kruisweg.</i> Ps. 84.	
Men wandelt na de Hemelſtad.	112
<i>'t Geestelyk recht.</i> Ps. 20.	
Myn God, gy hebt aan my gegeven.	97

Het

	<i>Het goddelyk Kindschap.</i>	Bladz.
Myn God, hoe hoog gy zyt gezeten.		92
	<i>Herts geboor. Ps. 101.</i>	
Myn God ik mag uw stem noch heden hooren.		137
	<i>Gods zaligheid. Ps. 138.</i>	
Myn God, wat is uw goedheid groot.		19
	<i>Bidzucht. Ps. 23.</i>	
Myn God, ik wensch met offer van gebeden.		4
	<i>Nadering tot God. Ps. 2.</i>	
Myn God, waar meê kom ik u te ontmoet.		6
	<i>Christus verbeerlykt. Ps. 14.</i>	
Myn Heiland is nu in zyn majesteit.		57
	<i>Christus een Bron. Toon Ps. 116.</i>	
Myn Heiland! ô hoe zoet word gy een Bron.		64
	<i>'t Brood des Levens. Ps. 112.</i>	
Myn Heiland! zoet noemt gy u Brood.		71
	<i>Petri verloochening. Ps. 43.</i>	
Myn ziel, kom laat ons doch eens hooren.		33
	<i>Jesús in Kajaphas Zaal. Ps. 97.</i>	
Myn ziel, sla uw gezicht.		30
	<i>Jesús vleugelen. Ps. 103.</i>	
Myn ziel, 't is zoet, en waardig op te merken.		67
	<i>Jesús opgevaren. Ps. 134.</i>	
Myn ziel, wat dierb're vruchten baart.		55

N.

	<i>De zielrust. Ps. 96.</i>	
Na lang en lastig om te zwerven.		118
	<i>De voedingkracht. Ps. 39.</i>	
Niet slechts het brood, maar 's H. zegenwoord.		100
	<i>Christus opgestaan. Ps. 63.</i>	
Nooit had de wereld blyder dag.		46
	<i>De Herfst. Ps. 140.</i>	
Na is de Herfstyd ook gekomen.		217
	<i>Bangt</i>	

Q

Bange middagbitte. Toon Ps. 52.
Nu staat de zon 't zoete zuiden.

191

O.

Wensch om geestelyke bevochting.

Toon: Ps. 24. of 113.

o Dat'er op myn dorre ziel. 189

Goeds Goedheid. Ps. 73.

o Godheid zelf, en goedheis bron. 9

Toejuiching aan Christus. Ps. 58.

o Groote Vorst van 't Heir des Heeren, 58

Sterfbedenking. Ps. 88.

o Heer van leven en van dood. 227

Geestwater. Ps. 41.

o Heil'ge Geest, de werking die gy doet. 85

Zuchtingen tot den H. G. Ps. 56.

o Heil'ge Geest, 't gebeure nimmermeer. 89

Bedezing tot enz. Ps. 25.

o Hoe dwaas en onbezonnen. 15

Ydele roem. Ps. 77.

o Hoe dwaas zyn wereldlingen. 144

Nu of nooit. Toon Ps. 17

o Levens Bron, en levens Heer. 223

Kruistroest. Ps. 44.

o Lyder, die Gods hand voelt drukken. 113

Het Heden. Ps. 132.

o Mensch, verhard uw herte niet. 197

Gods eeuwigheid. Ps. 12. of 110.

Oneindig God, die hoog woont met uw Wezen. 8

Geestelyke blindheid. Ps. 13.

Ontfermt u myns, o Davids Zoon. 136

Vergeving. Ps. 38.

Onverzoenlyk mensch, wiens haaken. 156

Leerliefde. Ps. 47.

Opperste Propheet. 79

Wij-

52.	<i>Wisselzang met Simeon. Ps. 57.</i>	
17	o Simeon! wat ziet uw ooggezicht.	25
	<i>Gods lof. Ps. 150.</i>	
	o Verheven Majesteit.	I
	<i>Vleeschdienst. Ps. 119.</i>	
ing.	o Vleescheling, wat gy, ik ben vry!	131
	<i>De waare Wynstok. Ps. 19.</i>	
18)	o Waare Wynstok, gy.	65
	<i>Levens liefde. Toon Ps. 146</i>	
1	o Wat is het lieve leven.	121
8.	<i>Maartsche buyen. Ps. 102.</i>	
en,	o Wat zyn de maartsche dagen.	210
	<i>Maria's ontmoedig. Ps. 104.</i>	
22)	o Zie Mari by Jesu graf eens staan.	50
8.	P.	
56.	<i>Ziet den Mensch. Ps. 118.</i>	
eer.	Pilatus inniglyk bewogen	37
15)	S.	
144	<i>Jesu Kruislyden. Ps. 22.</i>	
22)	Stap ook, myn ziel, ter hoofdscheelplaats enz. 42	
11)	T.	
19)	<i>'t Doorbrekend zonnelicht. Ps. 75.</i>	
	't Lieffelyke zonnelicht	190
ezen.	<i>'t Geweten. Ps. 1.</i>	
8	't Geweten heeft veelziins zyn werkzaamheyt.	124
136	V.	
156	<i>Werelds dienst. Ps. 37.</i>	
79	Verbystert wereldwicht, waar zyn uw zinnen.	129
W.	Q 2	Het

B L A D W Z Z E R.

<i>Het boek des levens. Ps. 83.</i>	
Van vooren is geen onderzoek	91
<i>Huwelyks zegenwensch. Ps. 8.</i>	
Vereende Twee, die door des Hemels zegen.	171
<i>Ziels toevlucht. Ps. 18. 32.</i>	
Verlegen ziel, gy moogt genade hopen.	68

W.

<i>Ketterzwerm. Ps. 5.</i>	
Wat akelige dampen stygen	162
<i>Der Engelen Lofzang. Ps. 141.</i>	
Wat blyde galm van Hemelchooren	23
<i>'s Duivelsdienst. Ps. 3.</i>	
Wat is de mensch helaas!	123
<i>Koele dronk. Ps. 125.</i>	
Wat is een koele dronk begeerlyk	193
<i>Wansmaak. Ps. 39.</i>	
Wat is de smaak verkeert	73
<i>De nacht. Ps. 147.</i>	
Wat vind ook zelf in donk're nachten	198
<i>De nauwe weg. Ps. 51.</i>	
Wat is de weg na boven eng en smal	168
<i>De veilige hoede. Ps. 93.</i>	
Wat is Gods volk 'er zeer gelukkig aan	70
<i>Het Zwyn. Ps. 60.</i>	
Wat is het Zwyn een lelyk dier	176
<i>Winterkoude. Ps. 10.</i>	
Wat is 't nu koud? een yder klappertand	208
<i>'t Waare Cieraad. Ps. 16.</i>	
Wat is uw Bruid inwendig opgeciert	95
<i>'t Hellepad. Ps. 55.</i>	
Wat schaaren ziet men yv'rig snellen	166
<i>Tydberdenking. Ps. 79.</i>	
Wat snelt de tyd met vlugge vleugels	221
<i>De verwerde wereld. Ps. 99.</i>	
Wat verscheiden doel	104

B L A D W Y Z E R.

Jefus in Gethfemané. Ps. 87.

91	Wat ziet gy daar, myn ziel! ô treurvert.	27
	<i>Ontkluifering van Schepzelboeyen. Ps. 55.</i>	
gen. 171	Wat zyn de fchepzels hertendieven.	159
	<i>De ydele bezigheid. Ps. 107.</i>	
68	Wat zyt gy, arme wereldling	142
	<i>'t Schepzelgebruik. Ps. 128. of 130.</i>	
	Wie d'ondermaanfche dingen	157
	<i>Jefus verraden, en gevangen. Ps. 114. of 115.</i>	
	Wie zie ik daar? 't is Judas met	29

162

Z.

23

Grafgang der vrouwen. Ps. 50.

121	Ziet daar zo vroeg de vrouwen by malkaër.	48
	<i>De Oyevaar. Ps. 126. of 148.</i>	
193	Ziet daar! daar vliegt een Oyevaar	174
	<i>'t Nadeelig bidden. Ps. 21.</i>	
73	Zo God den menschen alles gaf	5
	<i>De Mol. Ps. 29.</i>	
198	Ziet hoe yv'rig wroet die Mol	180
	<i>De Zeevaart. Ps. 42.</i>	
168	Zulke die de zilte baaren.	170

E Y N D E.

70

176

208

95

166

221

104

Drukfouten te verbeteren.

- Bladz. 43. v. 3. reg. 1 Den: leeft, Een
Bl. 88. v. 3. reg. 4. nauw behoë: leeft, nauwe hoë.
Bl. 119 v. 6. reg. 5. komt: leeft, kont.
Bl. 142 v. 4. reg. 3. schied: leeft, scheid.
Bl. 156 v. 2. reg. 6. gedenk: leeft, gedenken.
Bl. 167 v. 5. reg. 2. hem: leeft, hen.
Bl. 169 v. 5. reg. 1. is: leeft, is dan. En reg. 4
hem: leeft, hem ook.
Bl. 227 v. 2. reg. 3. leeft dus: Zo haast die had
uw Beeld geschonden.
Bl. 231 v. 9. reg. 5. Het zyn: leeft, Het zyn dan.
Bl. 232 v. 1. reg. 4. zoekt, leeft, ook.
Bl. 234 v. 2. reg. 4. dwing: leeft duuring.

had

1.

g. 4

had

an

